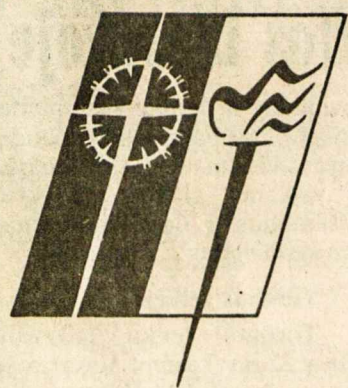

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (2711) 2002 FEBRUARY-VASARIS 26

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD. • MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3 • CANADA • www.tzib.com NR. KAINA - \$1

Iš Lietuvos...

Atgavus Lietuvai laisvę, lietuvių išeivijos ryšiai su tėvyne tapo glaudūs, naudingi ir malonūs. O apimtis labai plati – nuo pavienių asmenų iki dalyviais gausių ansamblių.

IŠEIVIOJE renginių organizatoriams Lietuva pavirto savotišku kultūrinių gėrybių aruodu – ką tik besugalvotum, jame rasi. Tik pasirink, kviesk ir paglobok – renginių gali turėti kone kiekvieną savaitgalį. O dėl išlaidų visada lengviau susitarti, kai susidomėjusios abi pusės. Nėra nė mažiausios abejonės, kad iš Lietuvos atvykstantys meniniai vienetai ar pavieniai atskirų meninių sričių atstovai, kokybiškai pranokstantys daugelį išeivijos meninės raiškos mėgėjų, savo pasirodymais pakelia čionykštį kultūrinį gyvenimą, palieka gražių pavyzdžių koncertų rengėjams, žiūrovams įdiegia ilgiau išsilaikančių prisiminimų. O čia užaugusiam lietuviškam jaunimui lietuvių iš Lietuvos meniniai pasirodymai – tai paveiki ir tyli patriotinio nusiteikimo mokykla. Ypač šitai buvo jautriai išgyventa ir patirta pačiais pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais, kai gyvoji Lietuva staiga prasiveržė viešumon tartum patvirtindama tai, kas buvo iš tėvų girdėta ar mokykliniuose vadovėliuose skaityta. Žodžiai "iš Lietuvos" daug ką pasakė be reklamos, be įtikinėjimų ar aiškinimų. Šie "magiški" žodžiai minėjimų ar koncertų rengėjams buvo rimtas užtikrinimas, kad renginys pasiseks, kad gausūs žiūrovai bus patenkinti, kad viskam pasibaigus apyskaitų suvestinė nebus rašoma raudonu rašalu. Netenka abejoti, kad ir iš Lietuvos atvykstantieji po susitikimų, koncertų, priėmimų ir kelionių namo parsiveža nemažai malonių įspūdžių, kai kurie šio tokio honoraro ar dovanų. Normalu, kad renginiams praėjus iš abiejų pusių pasigirsta vienkoki ar kitokių atsiliepimų, vertinimų, pastabų. Jei įvykių nenori užmiršti, reikia apie juos kalbėti.

PRIMEJIAI iš Lietuvos išeiviją lankantys buvo įvairūs ansambliai su tautiniais šokiais, dainomis ir lietuviška dūona, spaudė ne vienam nuosirdžias ašaras kaip tyro džiaugsmo ir patriotinės atgaivos išraišką. Kanklių, būrinių, skudučių, ragelių bei medinių barškalių muzika tartum iš miego kelė senovės Lietuvą, rodė sumiesionėjusiems, toli nuo tėvynės gyvenantiems tautiečiams per šimtmečius išsaugotą liaudies meną, nesunkiai išreikšti įveikiamą bet kurioms mėgėjų grupėms, o žiūrovams aiškiai suprantamą ir mielą. Yra pagrindo manyti, kad šitie ryškūs tautinio atspalvio pasirodymai daugeliui išeivių paliko giliausią, neužmirštamą įspūdį. Ansamblius sekusios dramos teatrų grupės taipgi čionai yra atnešusios lietuviškos kultūros žiburėlius, kai buvo vaidinami lietuvių autorių veikalai ar įtikinančiai inscenizuojami savi rašytojai klasikai. Būta betgi ir nusistebėjimų, kodėl tarptautiniuose teatrų festivaliuose lietuvių vaidybiniai talentai propagavo rusų kultūrą. Truputį aiškinta, kad iškiliams aktoriams reikia ir atitinkamai iškilių vaidmenų, kokių lietuvių dramatinėje literatūroje esą sunku rasti. Labai abejotina, ar tokie pareiškimai atitinka tikrovę? Labiau priimtina nuomonė būtų, kad Lietuvos talentai pirmiausia pasaulyje turėtų skeisti lietuvių kultūrą. Sveikintina įspūdinga Lietuvos operos solistų talka ilgametė Čikagos lietuvių operai, kuri be pagalbos iš šalies vargu ar bebūtų išsilaikiusi. Malonu klausyti vis dažniau iš Lietuvos atvykstančius aukšto meninio lygio chorus, pavienius instrumentalistus, dainininkus. Ne vienas jų tarptautinėse varžybose yra laimėjęs premijų, gerų įvertinimų, rodančių, kad Lietuva šioje kultūros srityje nenusiileidžia ir platesniu garso susilaukusiems muzikinių kūrinių atlikėjams. Yra jau didžiosios pasaulio scenose pirmaujančių lietuvių solistų bei grupių. Tai visos tautos pasididžiavimas. Vienas tik dalykas užkliūva, būtent, kad kai kurie atvykstantys dainuoti lietuviškai publikai nemato reikalo į savo koncertų repertuarą įtraukti nors dalį lietuvių kompozitorių sukurtų dainų, kurių dabar jau nebūtų sunku pasirinkti pritaikant progoms ir atsivėlgiant į klausytojų lūkesčius. Lietuviškumo bruožas koncertuose tikriausiai nepakenktų meniniam lygiui, nesumenkintų nė atlikėjų iškilumo. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

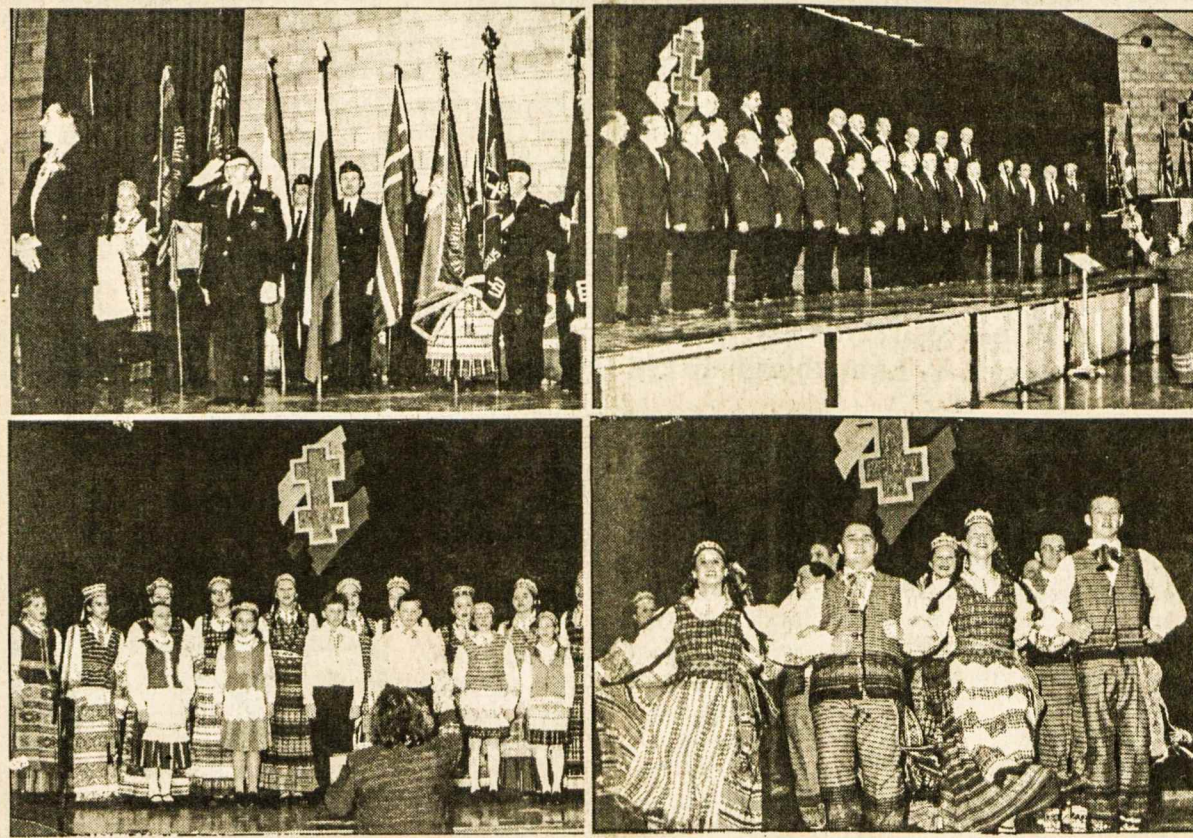
Nuotykių olimpiadoje

Dailiojo porinio čiuožimo varžybas Žiemos olimpinėse žaidynėse Salt Lake City laimėjo rusų pora, Elena Berežnaja ir Anton Sicharulidze, kuri programos metu pora kartų suklydo. Sidabro medalį varžybų teisėjai nubalsavo teikti tobulai čiuožusiems kanadiečiams Jamie Sale ir David Pelletier. Šis sprendimas tuojau sukėlė didelį nepasitenkinimą. Jau patį sprendimą daugelis buvusių dailiojo čiuožimo čempionų bei teisėjų vertino kaip nevykusį, tačiau netrukus paaiškėjo, kad viena iš devynių teisėjų buvo įtaigauta nesąžiningai balsuoti. Nepasitenkinimas šiuo sprendimu greitai išsiplėtė į pasaulinę, o labiausiai į JAV ir Kanados, žiniasklaidą ir tapo vyraujančia olimpiados tema. Protestai išjudino Tarptautinę čiuožimo sąjungą (ISO – International Skating Union) ir patį Tarptautinį olimpinį komitetą (IOC – Inter-

national Olympic Committee) veikti – priimti greitą sprendimą. Naujasis IOC prezidentas Jacques Rogge netrukus pasiskelbė spaudos konferencijoje, kad nesąžininga teisėja suspenduota, o kanadiečių porai IOC vykdomojo komiteto sprendimu (7 balsavo už, 1 prieš ir 1 susilaikė) bus įteiktas aukso medalis; rusų pora galės pasilaikyti savo jau tuojau po varžybų gautą aukso medalį. J. Sale ir D. Pelletier savo santūrių elgesiu per visą šią dramą pelnė visų pagarbą, o taip pat tapo žinomiausiais šios olimpiados sportininkais. Aukso medaliai jiems buvo įteikti vasario 17 d. vakarą specialioje ceremonijoje dalyvaujant ir rusų aukso medalininkų porai.

Ši kanadiečių kova dėl užtarnauto olimpinio aukso medalio nebuvo pirmoji. 1992 m. vasaros olimpiadoje Barcelono-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Vasario 16-tosios minėjimo vaizdai Anapilyje, Mississaugoje š.m. vasario 17 d. Iš k. viršuje – šauliai ir KLKM dr-jos narės prie įneštų vėliavų. Meninės programos atlikėjai (iš d. viršuje) – Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lilijos Turūtaitės; (žemai, iš d.) – Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" šokėjai, Anapilio jaunimo choras "Angeliukai", vad. L. Turūtaitės

Lietuvos dienos Kanadoje

Lietuvos nepriklausomybės diena – Vasario 16-toji buvo iškilmingai paminėta Kanados sostinėje Otavoje ambasados parūpintais renginiais. Pagrindinė šventės iškilmė įvyko Toronte-Mississaugoje, dalyvaujant Lietuvos ambasadoriui Rimantui Šidlauskui, Lietuvos karininkams, šauliams, kitoms organizacijoms, meno vienetams ir gausiai visuomenei

Šiais metais Vasario 16-toji išjudino Toronto lietuvių surengti nemažai iškilmių Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 84-ajai sukakčiai paminėti. Vasario 10 dieną Lietuvos kankinių parapijoje Toronto "Rambyn" ir "Satrijos" tuntu skautai uniformuoti dalyvavo Mišiose, po to vyko iškilminga sueiga Anapilio parodų salėje.

"Vilniaus" rūmų pensininkų klubas vasario 16 d. surengė pietus, kuriuose kalbėjo KLB pirmininkė Rūta Žilinskienė, o meninę programą atliko Toronto choras "Daina", vadovaujamas Lilijos Turūtaitės. Kanados lietuvių jaunimo sąjunga Anapilyje surengė Vasario 16-tosios šventę vaikams "Marš, marš mokinėli". KLB krašto valdybos finansuotame renginyje dalyvavo apie 150 mokyklinio amžiaus vaikų, kuriems buvo paruoštos Lietuvos miestų vardais pavadintos stotelės. Jose vaikai dažė margučius, lankstė popierinius lėktuvėlius, kūrė geležinius vilkus ir gintarines pilis, karpė trispalves ir mozaikas. PLJS valdybos nariai parengė žaidimą "Klausimų klausimai", kuriame rungėsi įvairūs Maironio mokyklos skyriai.

Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviai turėjo pokalbį su KLB apylinkės valdybos surengto minėjimo pagrindiniu kalbėtoju, PLB atstovu Lietuvoje Gabrieliu Žemkalniu.

Sekmadienį, vasario 17, Lietuvos kankinių šventovėje Mišiose dalyvavo Lietuvos karininkai, uniformuoti šauliai bei kitos organizacijos su vėliavomis, buvo pasakyta šventė

skirtas pamokslas. Taip pat Priskelimo parapijoje ir evangelių liuteronų Išganytojo parapijoje vyko šventinės pamaldos.

Anapilio didžiojoje salėje 4 v.p.p. susirinko Toronto ir apylinkių lietuvių iškilmingam minėjimui. Žiūrovai atstojo pagerbė įnešamas vėliavas ir kartu su scenoje stovinčiais choriais, sugiedojo Kanados ir Lietuvos himnus. Anapilio klebonui prelatui Jonui Staškevičiui sukalbėjus invokaciją, Lilijos Turūtaitės vadovaujami chori "Daina", "Angeliukai" ir "Aras" kartu sugiedojo jos sukurta Marijos žemė, tada "Aras" ir "Daina" atskirai padainavo keletą dainų. Akompanavo pianistė Ilona Beresnevičienė.

Programos vadovai Virginija Ruškienė ir Vidmantas Šilinskis pristatė minėjimo garbės svečius, atstovus iš kitų bendruomenių – latvių Egils Tanne, lenkų – Yvonne Bogoryja-Buczkowski. Lietuvos ambasadorius Kanadai Rimantas Šidlauskas, atvykęs iš Otavos su šeima, pirmasis sveikino susirinkusius ir įteikė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus skirtą Gedimino IV laipsnio ordina žilnėmėi. Jis gauti įteikė lietuvių kankinių Lietuvos.

Lietuvos generalinis garbės konsulas Haris Lapas taipgi tarė sveikinimo žodį primindamas: jeigu Lietuva šiandien yra ant SAS narystės slenksčio, tai vis dėlto padėka tenka ir partizanams, kovojusiems už Lietuvos laisvę.

Lietuvos ambasadorius Rimantas Šidlauskas (kairėje) Toronto apylinkės valdybos surengtame Vasario 16-tosios minėjime su kalbėtoju PLB atstovu Lietuvoje Gabrieliu Žemkalniu, apylinkės vicepirmininku Vidmantu Šilinskiniu ir pirmininke Danute Garbaliuskiene

Nuotr. K. Baliūnaitės

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

ALP (LK) 2466

LK

Savaitė Lietuvoje

Vasario 16-toji Lietuvoje

Valstybės atkūrimo dienos proga priešais prezidentūrą esančioje Simono Daukanto aikštėje vidurdienį buvo pakeltos trijų Baltijos valstybių vėliavos, dalyvaujant prezidentui Valdui Adamkui, ministeriui pirmininkui Algirdui Brazauskui. Tą rytą prezidentas priėmė apie 50 Lietuvai paskirtų užsienio kraštų diplomatų, kurie susirinko Vilniuje į kasmetinį ta proga rengiamą ambasadorių suvažiavimą, rašo LGTIC.

Mieste, Pilies gatvėje susirinko minia žmonių prie Signatarų rūmų, kuriuose 1918 m. buvo pasirašytas Valstybės atkūrimo aktas, stovėjo garbės sargyba, vyko minėjimas, kuriame kalbėjo seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius, seimo narys – buvęs Atkuriamojo seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Vakare Valstybiniam operos ir baletų teatre vyko Vasario 16-ajai skirtas minėjimas bei koncertas. Seimo rūmuose bei kitur veikė įvairios šiai progai skirtos parodos.

Kaip rašo Lietuvos rytas, "pirmą kartą per dvyliką atkurtos nepriklausomybės metų buvo surengta šventė visam miestui "Dainuojanti Lietuva". Katedros aikštėje į muzikos grupių koncertą su efektinga ugnies švente susirinko tūkstančiai žmonių. Šventinio koncerto tiesioginę transliaciją per Lietuvos televiziją stebėjo beveik milijonas Lietuvos gyventojų.

Kaune taipgi buvo aukojamos Mišios, padėta gėlių prie buvusio Lietuvos prezidentų paminklo, sakomos kalbos prie Vytauto Didžiojo karo muziejaus. Vienybės aikštėje vyko koncertas, pokštų programa. Nauja tradicija buvo skautų eitynės su žibintais nuo Rotušės aikštės per visą miestą iki karo muziejaus. Klaipėdoje minėjimas vyko vidurdienį Atgimimo aikštėje, atžygiavus Klaipėdos apskrities įgulos dalinių būriams. Žvejų kultūros rūmuose vakare buvo surengtas šventinis koncertas.

Prezidentas Valdas Adamkus sulaukė Nepriklausomybės atkūrimo dienos sveikinimų iš JAV, Rusijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Japonijos bei kitų valstybių vadovų.

Pagerbtas gen. Žemaitis

Kaip rašo LGTIC, per Valstybės šventės tradicija tapo pagerbti Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos prezidentu pirmininko generolo Jono Žemaičio atminimą. Š.m. vasario 16 d. krašto apsaugos viceministeris Jonas Gečas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio pirmininkas Jonas Čeponis, Lietuvos kariuomenės vadas susirinko prie Generolo Žemaičio paminklo Vil-

niuje, šalia Krašto apsaugos ministerijos rūmų. Kalbėdami prie paminklo, pareigūnai pabrėžė, kad minėdami 1918 m. Vasario 16-tąją, negalime pamiršti ir 1949 m. Vasario 16 dienos, kai buvo pasirašyta Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaracija.

Buvo prisiminti kariai, karininkai, visi, paaugusieji savo gyvybę už Tėvynės laisvę. Prie paminklo buvo padėtos gėlės, grojo karių orkestrai, dainavo karių choras.

Padidėjo atsargos

Lietuvos banko duomenimis, šių metų sausio pabaigoje Lietuvos oficialiosios tarptautinės atsargos sudarė 1.69 bln. JAV dolerių. Kaip praneša LGTIC, per mėnesį jos padidėjo 21.6 mln. JAV dolerių arba 1.3%.

Pagrindinė šių atsargų padidėjimo priežastis buvo centrinės vyriausybės operacijos konvertuojamosiomis valiutomis Lietuvos banke. Atsargas taip pat padidino 5.1 mln. JAV dolerių padidėjusios komercinių bankų privalomosios atsargos konvertuojamosiomis valiutomis, Lietuvos banko gautos grynosios pajamos iš investicijų užsienio valiutomis bei dėl perkainojimo 0.9 mln. JAV dolerių padidėjusi aukso atsargų vertė.

Atsargų didėjimą pristabdė tai, kad komerciniai bankai bazinės valiutos ir lito keitimo sandoriais nupirko iš Lietuvos banko 11.2 mln. JAV dolerių daugiau negu pardavė. Taip pat jas paveikė Tarptautinio valiutos fondo paskolos dalies grąžinimas ir užsienio valiutų kursų kritimas JAV dolerio atžvilgiu.

Seimo pirmininkas Kaune

Lietuvos seimo vadovas Artūras Paulauskas vasario 14 d. lankėsi Kauno rajone, susitiko su jo vadovais, savivaldybės tarybos ir valdybos nariais, administracijos atstovais bei verslininkais. A. Paulauskui rajono mokyklų vadovai išreiškė abejonių dėl švietimo reformų, rašo LGTIC. Pasisakytą, jog "spartus mokyklų tinklo optimizavimas ir gimnazijų išgyvinimas kelia nemažą visuomenės pasipriešinimą".

Daugiausia dėmesio buvo atkreipta į Pakaunėje kuriamos laisvos ekonominės zonos (LEZ) klausimus. Patvirtinta, kad zonos kūrimas "vis dar stringa dėl biurokratinės sistemos barjerų". LEZ kūrėjai tebelaukia kai kurių įstatymų pataisų bei tikisi, kad šioje teritorijoje taip pat bus leista užsieniečiams pirkti žemę.

Seimo pirmininkas pažadėjo toliau rūpintis LEZ veiklą valdančių įstatymų tobulinimu, pabrėždamas, kad šio projekto sėkmė priklauso ir nuo pačių verslininkų bei vietos valdžios iniciatyvos. (Nukelta į 2-ą psl.)

Šiame numeryje

Iš Lietuvos...

Lietuviškumo bruožas koncertuose nepakenktų meniniam lygiui

Lietuvos dienos Kanadoje

Sugrįžti į Lietuvą darbais, kūryba, patirtimi...

Išsilaisvinti iš melo

Valdininkijos kasta daugiausia įklampusi ir kyšius

Lankėsi Lietuvos kardinolas

Lietuvoje Katalikų Bažnyčia praktiškai neturi savo vietos

Šviesesnės ateities besiekiant

Dauguma laukia, ką Tėvynė gali duoti jiems

Kelionė į Tolminkiemį

Pajunta tą artimumo su senaisiais lietuvininkais šviesą

Lietuvos kurortologija I

Apie vandenį, kuris sugrąžina jaunystę ir jėgą...

Taip grynė Lietuvos parlamentą

Už lango žiema, daina, laužai, budintys žmonės

Troškimas valdžios – dabarties yda

Prarastas dvasinės vertybės sunkiau atstatyti nei materialines

Skulptorė Elena Gaputytė (1927-1991)

Lietuvis savo rankomis atkasinėja pelenais paverstas sodybas

(Nukelta į 3-čią psl.)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

www.tzib.com

PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitytė, C. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$45, rėmėjo – \$55, garbės – \$65. Oro paštą į užjūrus – \$170, paprastu paštu – \$60. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalą kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular \$45.00, patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

A.a. prel. dr. Pranas Dauk- nys, 81 m. amžiaus, mirė 2002 m. vasario 4 d. Melburno mieste, Australijoje. Velionis gimė 1920. X.27 Šiauliuose. Teologijos moks- lus baigė Romos universitetuose ir buvo įšventintas kunigu 1953 m. Teologijos daktaro laipsnį ga- vo popiežiškajame universitete "Angelicum" 1954 m. Lietuvių sielovadoje pradėjo darbuotis Ang- lijoje. Nuo 1962 m. darbuosis Australijoje – Adelaidėje, Geelon- ge ir Melburne. Pasizymėjo veikla su jaunimo organizacijomis – ateitininkais ir skautais. Bendradar- biavo lituviškuose laikraščiuose, o pastaraisiais metais redagavo lie- tuvių katalikų savaitraštį *Tėviškės aidai*. Yra išvertęs veikalą G. Ricciotti *Kristaus gyvenimas* (965 psl.), parašęs knygą *Už geresnį pa- saulį*.

Naujasis Telšių vyskupas Jo- nas Boruta, SJ, š.m. sausio 20 d. iškilmingai įžengė į vyskupijos ka- tedrą, lydimas gausaus dvasininkų būrio. Kardinalas Audrys J. Bač- kis pasveikino tikinčiuosius, pri- statė naująjį vyskupą, kuris savo pamokslė pareiškė, kad tą jam popiežiaus skirtą sunkią užduotį galėsianį įvykdyti Viešpačiui padė- dant, rūpintis, kad viešpatautų tarpusavio meilė, kad nebūtų bar- nių, piktos kritikos, norėtų būti parama silpniesiems, užuovėja geresiems.

Kaišiadorių vyskupijos Sielo- vados centre š.m. sausio 19 d. ka- talikų moterų organizacija "Vil- ties tiltas" surengė konferenciją *Mūsų žingsniai Tikejimo, Vilties ir Meilės tiltais*. Pradėta Mišiomis, kurias aukėjo vysk. J. Matulaitis. Pasidžiaugta, kad organizacija jau penktus metus buria merginas ir moteris socialinei ir sielovadinei veiklai, padėkoto rėmėjams iš Vokietijos. B. Grižienė apžvelgė praeitį metų veiklą. Orga- nizacijos skyriai veikia 11 parapi- jų, jungia 78 moteris, per 90 merginų; kasmet vyksta per 1 Ber- lyną, kur rengiami specialūs semi- nariai. Organizacijos dvasios vadu šiemet paskirtas Kalvijų klebonas kun. Juozas Bakšys. Konferen- cijos proga nuotaikingą koncertą surengė Kaišiadorių muzikos mo- kyklos auklėtiniai.

Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkime š.m. sausio 16 d. ar- kivykuspas S. Tamkevičius supa- žindino kunigus su nauja sielova- dinės veiklos programa, kuri skirta laikotarpiui iki 2004 m. Su- sirinkime su arkivyskupijos kuni- gais atsisveikino vysk. R. Norvila, naujasis Vilkaviškio vyskupas. Arkiv. S. Tamkevičius pristatė naująjį arkivyskupijos generalinį vikarą teol. doc. kun. dr. Joną Ivanauską.

Rašytojos Gabrielės Petkevi- čaitės-Bitės Panevėžio apskrities viešosios bibliotekos galerijoje "Antrasis aukštas" š.m. sausio 10 d. įvyko dr. Aldonos Vasiliauskienės knygos apie prof. Pr. Dovy- daitį *Akmenuotas patrioto kelias* suktuvės. Dalyvavo vysk. J. Preikšas, prof. Z. Zinkevičius, bū- relis kunigų, kultūrininkų bei miesto ir apskrities atstovų. Kal- bėjęs vyskupas J. Preikšas pasi- džiaugė šios knygos pasirodymu, knygos autorė A. Vasiliauskienė dėkojo šviesaus atminimo kun. dr. A. Liuiam, skatinusiam šią knygą rašyti, pažymėjo, kad iš 50 surinktų profesorius raštų lai-

ku 25 išsaugojo panevėžietė mo- kytoja Elena Gabalaitė. Prano Dovydaičio darbus ir gyvenimą apžvelgė prof. Z. Zinkevičius, dr. S. Gaiztūnas, L. Lapinskienė. Su- tikusių dalyviai apžiūrėjo profes- soriaus dokumentų, laiškų bei nuotraukų parodą.

Maldos už taiką vyko š.m. sausio 12 d. Marijampolės Šv. Mykolo Arkangelo prokatedroje. Pradėta Mišiomis prie pal. arkivys- kupo J. Matulaičio kapo. Vysk. J. Žemaitis, MIC, kvietė ne tik melstis, bet ir konkrečiai siekti santaršės savo aplinkoje. Kun. Z. Burnys kalbėjo apie šventumo es- mę, tikrą žmoniškumą, teisingus santykius su Dievu. Sausio 14 d. už taiką melstasi Kauno arkivys- kupijos šventovėje – Šiluvoje; sau- sio 15 d. maldininkai rinkosi Kre- kenavos šventovėje, kur dalyvavo 12 kunigų vadovaujant vysk. J. Preikšui; sausio 19 d. pamaldos už taiką vyko Šv. Teresės švento- vėje Vilniuje, vadovavo kardino- las A. J. Bačkis, Mišias koncele- bravo dešimt kunigų. Pamoksle kardinalas kvietė susimąstyti apie nuolat vykstantį smurtą gyvenime ir širdyse, priminė popiežiaus ra- ginimą melstis už priešiško pabaigą.

Lenkų kardinolui S. Višins- kiui skirta paroda veikė Kauno Vytauto Didžiojo šventovėje pra- eitų metų gruodžio 1 - 20 d.d. Pa- rodą, pavadintą "Soli Deo" su- rengė Lenkų instituto direktorė dr. M. Kasner, menotyrininkė R. Purvinaitė, Vytauto D. šventovės rektorius kun. K. Rugevičius ir Vilniaus Šv. Dvasios šventovės klebonas kun. M. Grabowski. Su- sipažinta su K. Ježovskio knyga apie kard. S. Višinskio gyvenimą. Pabrėžta, kad kardinolas okupa- cijų metais visada rašęs bendrą kalbą su tauta, likęs ištikimas tė- vynei. Kauno vicemeris V. Bud- nikas pasidžiaugė Lietuvos ir Lenkijos kultūrinio bendradarbia- vimo ryšiais. Paroda apie kard. S. Višinskį buvo surengta ne tik Lenkijoje ir Lietuvoje, bet ir kito- se Europos valstybėse.

35-jo politinių studijų savaitgalio organizatoriai, Los Angeles Lietuvių fronto bičiuliai ir svečiai – kalbėtojai. Sėdi (iš kairės) – prof. V. Landsbergis, dr. E. Gentvilas, A. Nelsienė, dr. V. Dambra, V. Gedgaudienė, J. Kairys, gen. J. Kronkaitis ir L. Kojelis; stovi – adv. Ž. Brinkienė, V. Grauzinis, Z. Viskanta, kun. S. Anužis, J. Prakapas, A. Kul- nys, A. Raulinaitis, G. Leškys, Ig. Medziukas, E. Vidugirienė, dr. Z. Brinkis, V. Vidugiris, J. Pupius

Išsilaisvinti iš melo

35-sios politinės svarstybos Kalifornijoje, kuriose dalyvavo prof. V. Landsbergis ir kiti žymūnai

JUOZAS KOJELIS

Lietuvius profesorius dr. An- tanas Maceina ir rusų rašytojas Aleksandr Solženicin sutarė, kad *melas* buvo sovietinės siste- mos pagrindinis principas, o *prievara* – priemonė, pavertusi melą sovietinio gyvenimo norma. Jei kas anksčiau geravališ- kai tuo netikėjo, sugriuvus So- vietų S-gai, įsitikino.

Išvedus sovietų kariuome- nę, nuo svetimųjų prievartos Lietuva išsivadavo, bet tautoje tebetvyro užsilikęs tirštas sovie- tinio melo rūkas. Los Angeles Lietuvių fronto bičiuliai dviejų dienų 2002 sausio 26-27 svarsty- bose aiškino, kokiose ekono- minio ir politinio gyvenimo srit- yse tas rūkas tirščiau susitelkęs, kokiomis formomis jis apsireiš- kia, ir svarstė, kaip būtų galima iš to blogio išsivaduoti. Bendri- nės svarstybų tema buvo – *Lietu- vai reikia antro išsivadavimo, atveriant duris teisingumui*.

Siems klausimams aptarti į svarstybas buvo pakviesti: am- basadorius Ispanijoje dr. Vytau- tas Dambra, Lietuvos liberalų s-gos pirm. dr. Eugenijus Gent- vilas, lakūnas – čempionas Jur- gis Kairys ir ketverius metus Lietuvoje išgyvenęs Linas Ko- jelis. Laimingu supuolimu, tuo metu pro Los Angeles atostogų į Havajus keliavo seimo narys prof. Vytautas Landsbergis su žmona. Jis susisiekė su organi- zatoriais ir sutiko svarstybose tarti žodį. Jo žodis tegalėjo būti trumpas, nes programa buvo užpildyta ir kalbėtojai į savo vie- tas suriukuoti.

Skaidriausia Lietuvos gyve- nimo sritis, kurioje sovietinio melo rūko veik nebelikę, yra Lietuvos karinės pajėgos. Los- angeliečiai seniai svajojo sutikti asmenį, kurio dėka Lietuva yra geriausiai pasirošusi kandidatė dar šiais metais būti pakviesta į ŠAS (NATO). Tas asmuo kaip tik yra gen. maj. Jonas Kronkai- tis, Amerikos lietuvis, buvęs Amerikos armijos pulkininkas. Gen. J. Kronkaitis buvo pa- kviestas skaityti užbaigiamąjoje sesijoje pagrindinę paskaitą *Lie-*

tuvos vaidmuo Vakarų Europoje. Pirmąją studijų dieną jis skaitė informacinį pranešimą *Lietuvos karo pajėgų atkūrimas: sėkmės ir nesėkmės*. Generolas dalyviams padarė gilų įspūdį savo profes- sionalumu, principingumu, aukš- ta dvasine kultūra. Iš antros pu- sės visus žavėjo jo paprastumas, natūralus bendravimas su kiek- vienu sutiktu žmogumi. Lietu- vos kariuomenės vado gen. Jono Kronkačio nuopelnai, įtvirtinant Lietuvos nepriklau- somybės 1990 kovo 11 atkūrimo aktą, prilygsta gen. Silvestro Žukausko nuopelnams, apgi- nant 1918 vasario 16-sios aktą.

Dr. Eugenijus Gentvilas, Lietuvos liberalų s-gos pirm., įtikinančiai dėstė, kad korupcija Lietuvoje yra sovietinis paveldas. Sovietmečiui partinė no- menklatūra buvo labai turtinga ir, kas dar svarbiau, nebaudžia- ma. Sužlugus Sovietų S-gai, kompartiečiai ir kagebistai, pa- grobė Lietuvos žmonių turtą, tapo įtakingi politiniame gyve- nime ir užvaldė teisėtąvarką bei žiniasklaidą, pratęsė dvi nemo- ralias nuostatas: vok, kas neiš- vogta, ir lik nebaudžiamas. Po- litinis elitas nebaudžiamumo privilegija dar ir toliau naudo- jasi. Netgi tie, kurie komunisti- nei nomenklatūrai ir nepriklau- so. Žemiau politinio elito sto- vinti valdininkijos kasta dau- giausia iškilmų ir kyšių ir di- džiuosius nusikaltimus dengia politinio elito autoritetu: taip nutarė koks nors kolektyvas – seimas, taryba, komisija.

Kovą prieš korupciją sun- kina politinės grupuotės remia žiniasklaidos priemonių (laik- raščių, radijo, televizijos) savi- ninkai. Išsprus skaitytojai iš anksto žino, kokius žmones ar partijas koks laikraštis puls ar teisis.

Korupcijai apvaldyti dr. E. Gentvilas pateikė eilę siūlymų: teisėsaugos nepriklausomybė turi būti reali, o ne deklaratyvi- nė; žiniasklaida turi tapti laisva ir politiškai, ir ekonomiškai; mažinti verslo įtaką politikams, liberalizuoti ekonomiką, mažinti mokesčius; apriboti juridinių

Kalba prof. Vyt. LANDSBERGIS

asmenų teisę remti politines partijas; legalizuoti kapitalą, jei ne iš narkotikų, ginklų ar pros- titucijos; visuotinai deklaruoti turtą.

"Laisvinti teisėtąvarką ir ži- niasklaidą iš tarnavimo netie- sai" pokalbiui įvedinį žodį tarė *Jurgis Kairys*, akrobatinio skrai- dymo tarptautinis čempionas, kuris stebi Lietuvos politinio gyvenimo raidą, kai iš erdvės sugrįžta į žemę. "Teisėtąvarką Lietuvoje politizuota", teigė jis. Jei yra ir gerų įstatymų, tai jie dažniausiai neveikia. Žiniasklai- da nėra laisva. Savininkai ją kontroliuoja. Su priešiniga nuo- mene į didžiąją Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos spaudą neįmano- ma patekti. Viename dienraštyje iškiliausių Lietuvos žmonių grupė viešai kreipėsi į valstybės Prezidentą, prašydama paveikti, kad spaudoje nebūtų niekina- mos tautinės, moralinės ir reli- ginės vertybės, bet susilaukta priešinų rezultatų: buvo ban- doma su pasirašiusiais susi- domoti. Kairys kritikavo visą krašto santvarką, kuri palanki melui bei korupcijai ir piršo Tautinės demokratijos sąjūdžio idėjas, bet publikos atsiliepimo nesulaukė.

Linas Kojelis, ketverius me- tus praleidęs Lietuvoje, kalbėjo tema: *Rusijos energetikos oligar- chai ir 'lietuviškojo kapitalo' veikla Lietuvoje*. Remdamasis objektyviais faktais ir asmenine patirtimi, jis aiškino, kad Rusi- jos ir savųjų oligarchų naudai Lietuvoje veikiantis kapitalas bandomas įteisinti "lietuviško kapitalo" vardu. Bet tai yra melas, nes to "lietuviško kapitalo" šaknys yra Rusijoje. Tas kapita- las Lietuvoje veikia įvairiais pavidalais – per Rusijos energe- tikos dukterines organizacijas, per bendras lietuvių-rusų įmo- nes, per didžiuosius energetikos produktų vartotojus, kurie dide- lėmis sumomis remia politines partijas ir per išrinktus seimo narius tokiame "lietuviškam ka- pitalui" stengiasi išrūpinti įsta- tyminių lengvatų. Šis melas ke- lia strateginę grėsmę Lietuvos ūkiui. Nuo to melo bus išsiva- duota, kai reali grėsmė bus iš- viešinta. Kalbėtojas siūlė įsteigti "strateginių studijų institutą", kuris studijuotų Lietuvos ener- getinių ryšių su kaimyninėmis valstybėmis politinius klausimus ir informuotų visuomenę.

Brig. gen. Jonas Kronkaitis, Lietuvos kariuomenės vadas, plėtodamas temą *Lietuvos karo pajėgų atkūrimas: sėkmės ir ne- sėkmės*, dalykiškai supažindino su nueitu keliu iš sovietinės klampynės į moderniai ir profes- sionaliai nepriklausomos valsty- bės kariuomenę pamatų sukū- rimą. Niekam nedarydamos priekaištų, išskyrus okupacinį palikimą, niekur nekeldamos savęs, bet nuopelnus pripažin- damas savo bendradarbiams, kalbėtojas supažindino su karių gyvenimo sąlygomis – apmoky- mu, profesionalaus ugdymo sis-

(Nukelta į 3-ią psl.)

Spaudos balsai

Lenkiškos mokyklos Lietuvoje

Didžiosios Britanijos lenkų Londone leidžiamas dienraštis *Dziennik Polski* š.m. sausio 21 d. laidoje išspausdino Lietuvos sei- mo nario J. Mincewicz laišką Lietuvos lenkiškų mokyklų klausimu.

"Kreipiusi turėdama viltį, kad ministerija bus įpareigota skubiai išleisti 11-12 klasėms vadovėlius, kurie visą eilę metų nebuvo leidžiami. Neprileiskite prie priešįstatiminių prielaidų plėtos, neduokite pagrindo nuomonei, kad Lietuvos valsty- bė yra tautinių mažumų priemies, kad ji vykdo pirmąją asimiliaciją, – rašo Mincewicz. (...) Jeigu tie reikalavimai ne- bus patenkinti, Mincewicz žada kreiptis į tarptautines organiza- cijas".

Apie Lietuvos lenkiškoms mokykloms daromas "skriaus- das" Lietuvos lenkų dienraščio *Kurier Wilenski* š.m. sausio 5-7 d. laidoje pasakoja K. Garša: "Lenkiškos mokyklos gauna dvigubą paramą – iš Lenkijos ir Lietuvos, Be to, Lietuvos vald-žia suremontavo Vilniuje V. Sirokomlės vardo mokyklą. o Vilniaus rajone – Nemencinės ir Rudaminos. Kai lenkiškos mo- kyklos gavo iš Lenkijos 150 kompiuterių, Lietuvos švietimo ministerija lenkiškai Mastiškių mokyklai pridėjo 5 kompiu- terius, nes, lygiai kaip lietuviš- kas, remia ir kitas mokyklas. (...) Rudaminos vid. mokykla nr. 1 gavo 30,682 Lt., Kalvelių vid. mokykla nr. 1 – 3,066 Lt., o kaimyninės lietuviškos moky- los negavo nieko. Slovakio vardo Bezdonių lenkiškai mokyklai teko 32,159 Lt., o pagrindinei "Saulėtekio" – apie 1,000 Lt. Taigi 30 kartų mažiau (gavo nereikalingą šaldytuvą). Paber- žės vid. mokykla gavo 71,850 Lt. (4,569 Lt. katilinei ir 67,281 Lt. statybai), tačiau "Verdena" – vos 7,000 Lt. arba 10 kartų mažiau. (...) Be reikalo kai kurie Lietu- vos lenkai dar vis nori būti 'vargšais' bei 'kankiniais'. Tai mūsų valstybės ne jungia, bet skiria".

Iš kur pinigai?

Toronto lenkų savaitraštis *Głos Polski* š.m. sausio 22-26 d. laidoje rašo: "Lenkų bendrija ir rytų lenkams pagalbos fondas galės šiais metais paskirti užsie- nio lenkams per 10% mažiau lėšų. (...) Lenkų bendrijos pir- mininkas prof. A. Stelmachows- ki apgailestauja, kad mažina- mos lėšos, kurias buvo planuo- jama skirti investicijoms, švieti- mo ir kultūros išlaidoms. Lenkų bendrija iš viso gaus apie 38.5 mln. zlotų, kurių per 17 mln. teks investicijoms. Didelė dalis (96%) šios sumos bus paskirta investicijų tšai, kurios buvo pradėtos praėjusiais metais. Vi- sų pirma bus gelbėjamos viet- nės lenkų mokyklos Lietuvoje, – pasakė prof. Stelmachowski".

Ir kur jie dingsta?

Lietuvos lenkų savaitraštis *Nasz Czas* š.m. sausio 24-30 d. laidoje rašo: "Reikia priminti, kad kai su nesibaigiančiomis ovacijomis sutinkame 'Bendri- jos' pareigūnus, jog ta pagalba ateina ne iš jų, bet iš Lenkijos mokesčių mokėtojų, iš lenkų tautos. Jeigu bent pusė praėjus- iais metais tokiems tikslams skirtų lėšų pasiektų tikrus adre- satus ir realios būtinybės, turė- tume daug šimtų studentų, mokslo daktarų, paruoštų vers-

lovininkų ir lenkų visuomenės veikėjų, normalią lenkų spaudą, knygas visiems lenkiškų mokyk- lų vaikams, gražiai apręgtus ansamblius ir netgi modernes- nes gyvenvietes".

Vilniaus veikėjas Stašys

Toronto lenkų laikraštis *Nowy Kurier* kasmet Vasario 16 proga išspausdina Lietuvą lie- čiantį straipsnį. Šiais metais vasario 1-15 d. laidoje buvo pri- simintas bene svarbiausias 1920-1941 metų Vilniaus lie- tuvių veikėjas Tautinio Vilniaus lietuvių komiteto pirmininkas ir vėliau Vilniaus miesto burmis- tras Konstantinas Stašys.

Ilgoką straipsnį apie jį pa- rašė XX š. Lietuvos istorijos žinovas Zenowiusz Ponarski. Kas vyko Vilniuje tarp sovietų kariuomenės Vilniaus užėmimo metu (1939 m. rugsėjo 19 d. ir spalio 28 d.) ir Lietuvos Vilniaus rinktinės įžengimo į Lietuvos sostinę, Z.P. rašo: "Raudonajai armijai užėmus Vilnių, visi žė- mės ir dangaus ženklai pranašo- vo, kad miestas bus įjungtas į sovietinę Gudiją. Ir vienintelis laikraštis buvo leidžiamas gudų kalba. Minsko spauda rašė apie Vakarų Gudiją su sostine Vil- niumi ir susivienijimą su moti- nišku Minsku, o komisarai, kal- bėdami susirinkimuose ir mitin- guose, tvirtino, kad Vilnius bus sovietiškas, t.y. gudiškas.

Lietuvių vadovai, kalbėda- mi su sovietų komisarais, ne- drašiai minėjo Sov. Sąjungos – Lietuvos sutartį, pagal kurią Vilnius buvo pripažintas Lietu- vai. Rugsėjo 24 d. lietuvių gim- nazijoje įvyko lietuvių visuome- nės susirinkimas, kuriame daly- vavo ir sovietų valdžios atstovas švietimo komisaras Klimov. Jį rusų kalba pasveikino Stašys ir nedrašiai paminėjo šią sutartį.

Nėra žinoma, ar šis pasisa- kymas, ar Stašys buvo jau įtrauktas į sąrašus iš Minsko, bet 1939 m. spalio 11 d. jau po sutarties sudarymo dėl Vilniaus perdavimo Lietuvai jis buvo suimtas. (...) Intervencija Maskvoje ir Vilniuje, tarpini- kaujant vietos lietuviams, jis ne- trukus buvo Balstogėje paleis- tas. (...) Suspėjo atvykti į Vil- nių, kad 1939 m. spalio 28 d. pa- sveikintų lietuvių kareivius, įžy- guojančius į miestą. (...)

Antrą kartą okupavę Vilnių sovietai jį atleido iš burmistro pareigų ir 1941 m. birželio mėn. buvo su šeima ištremtas į Al- tajų. Po 6 mėn. tremties jis buvo atskirtas nuo šeimos, nuteistas 8 metams darbo stovykla ir iš- siųstas į Vorkutą. Po metų dėl blogos sveikatos buvo perkeltas į stovyklą prie Maskvos, kur jo pėdsakai nutrūko. Tollimesnis jo likimas nėra žinomas". J.B.

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Gyventojai palaiko narystę

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos užsakymu, visuo- menės nuomonės ir rinkos tyri- mų centras "Vilmorus" atliko apklausą dėl Lietuvos gyventojų požiūrio į ŠAS, praneša URM. Vasario 7-10 d.d. atliktos ap- klausos rezultatai parodė, kad 58.9% Lietuvos gyventojų apsi- sprendę balsuoti už Lietuvos narystę ŠAS, o prieš balsuotų 21.1% gyventojų, 20% balsavi- me nedalyvautų. RSJ

A+

ALOYZUI KUOLUI

iškeliauvus į amžinybę,

reiškiamo nuožirdžiausią užuojautą jo žmonai moky- tojai ALDONAI KUOLIENEI –

Stasė ir Vytautas Liuimos

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+

STEFANIJA DOMEIKIENĖ,

95 m. amžiaus, naslė anksčiau mirusio savo vyro Juozo Domeikos, mirė 2002 m. vasario 8 d., *Charlotte Villa* Brantford, ON. Palaidota vasario 12 d. iš Ha- miltono Aušros Vartų šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, ON.

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Išsilaisvinti iš melo

(Atkelta iš 2-ro psl.)

tema. Klausytojai gavo paties kariuomenės vado paruoštos apie Lietuvos kariuomenę medžiagos su diagramomis, nuotraukomis, modernios ginkluotės pavyzdžiais, biudžeto paskirstymo lentelėmis. Matome daug uniformuotų karių veidų, bet niekur nematysime jo paties nuotraukų.

Savo žodyje prisiminė savo ir prezidento Valdo Adamkaus susitikimą su JAV prezidentu George W. Bush, kuris davė realių vilčių Lietuvai šiemet būti pakviestai į ŠAS (NATO).

Kelias į antrąjį išsilaisvinimą ir išeiviją klausimą gvildeno dr. Vytautas Dambrava, Lietuvos ambasadorius Ispanijoje. Anksčiau, kur jis bedirbo, visą laiką atakavo prievartos ir melo tvirtovę – Sovietų Sąjungą. Kai ji sugriuvo ir Lietuvą iš prievartos gniaužtų paleido, jis perėjo dirbti į diplomatinę Lietuvos tarnybą ir savo turtingą diplomatinę patirtį Amerikoje perkėlė į Lietuvos diplomatinės teritoriją.

Kalba dr. V. A. DAMBRAVA

Dr. V. Dambrava ne tik Lietuvai kūrybingai atstovauja kitose valstybėse, bet ir puoselėja šviesios, teisingos, moralios Lietuvos viziją, skelbdamas tokius studijinius rašinius, kaip *Viešoji diplomacija, Teisingumo principai, Politika ir moralė, Ateities durys teisingumui* ir kitus.

Ir šiose svarstybose jis kalbėjo apie išsilaisvinimą iš užsilikusio sovietinio melo, kuris realia gyvenime apsirėškia korupcija, kyšiais, apgaulingais politikų pažadais, valdininkų nesąžiningumu, reketais, pasiūlymais iš religijos bei moralės ir kitais pavaldais.

Kreipdamasis į išeiviją jis tarė: „Saukiu ir kartoju: kreipkimės į fondus, į lietuviškas organizacijas ir į geros valios Amerikos lietuvių surinkti penkmilijoninį fondą ir Lietuvoje įsteigti rimtą, atsakingą ir įdomų dienraštį, kuris taptų lietuvių tautai tautinių ir krikščioniškų vertybių kelrodžiu“. Kol to nepadaryta, susidomėti mažesniaisiais laikraščiais.

Temą *Tautiškas ir kosmopolitizmas Lietuvos mokykloje* teko gvildinti Juozui Kojeliui, išeivijai, diplomuotam pedagogui, kuris ir dabar nuolat lanko Lietuvos mokyklas ir daug bendrauja su mokytojais. Pastebėjęs, kad mokyklos lietuvių kryptimi daro pažangą, pripažino, kad kosmopolitizmas taip pat rodo veržlumą, remiamas senųjų pedagogų ir sunkiai pakeičiamų direktorių.

Susumuodamas išvades mintis, kalbėtojas siūlė: a. ruošiant naują Lietuvos švietimo įstatymą, nenutolti nuo tautinio auklėjimo ir patriotinio ugdymo

nuostatų, b. nedelsiant pradėti vykdyti patriotinio ugdymo programą, kurią paruošė buvusio švietimo ir mokslo ministerio K. Platelio sudaryta komisija, c. atkreipti rimtą dėmesį į ypač istorijos, lietuvių kalbos ir literatūros vadovėlius, mokykloms rekomenduoti tokius, kurie atitinka gyvenamąjį laiką, ugdymo tikslus bei turinį ir vaikų amžių, d. rengiant būsimus mokytojus, orientuotis ne tik į teorines žinias, bet ir į asmeninius pedagoginius sugebėjimus bei vertybes.

Buvo atkreiptas dėmesys į dvi viešas neigiamas aplinkybes, kurios nepalankiai veikia jaunosios kartos ugdymą ir ugdymąsi: a. valdžios suorganizuota istorikų komisija, kuri už karo ir pokario nusikaltimus prieš žmoniškumą Lietuvoje kaltina lietuvius, menkindama okupantų – komunistų ir nacių atsakomybę, ir b. pakrikęs šeimų gyvenimas su abortais, girtavimu, savizudybėmis, mažamečių seksualiniais nusikaltimais. Šeimoms atstatyti ant dorovinių pagrindų reikia paruošti programą, sutelkus patyrusius sociologus, pedagogus, teologus, medikus.

Antroji studijų diena, sekmdienis, prasidėjo pamaldomis Šv. Kazimiero šventovėje, su kun. S. Anužio specialiai pritaikytu pamokslu.

Posėdį salėje pradėjo valdybos pirm. Ž. Brinkienė ir sekr. J. Pupius. Prieš gen. J. Kronkaičio paskaitą poetas Bern. Brazdionis buvo pažadėjęs tarti poetinį žodį Lietuvai ir išeivijai, bet dėl staiga pasunkėjusios ligos dalyvauti negalėjo.

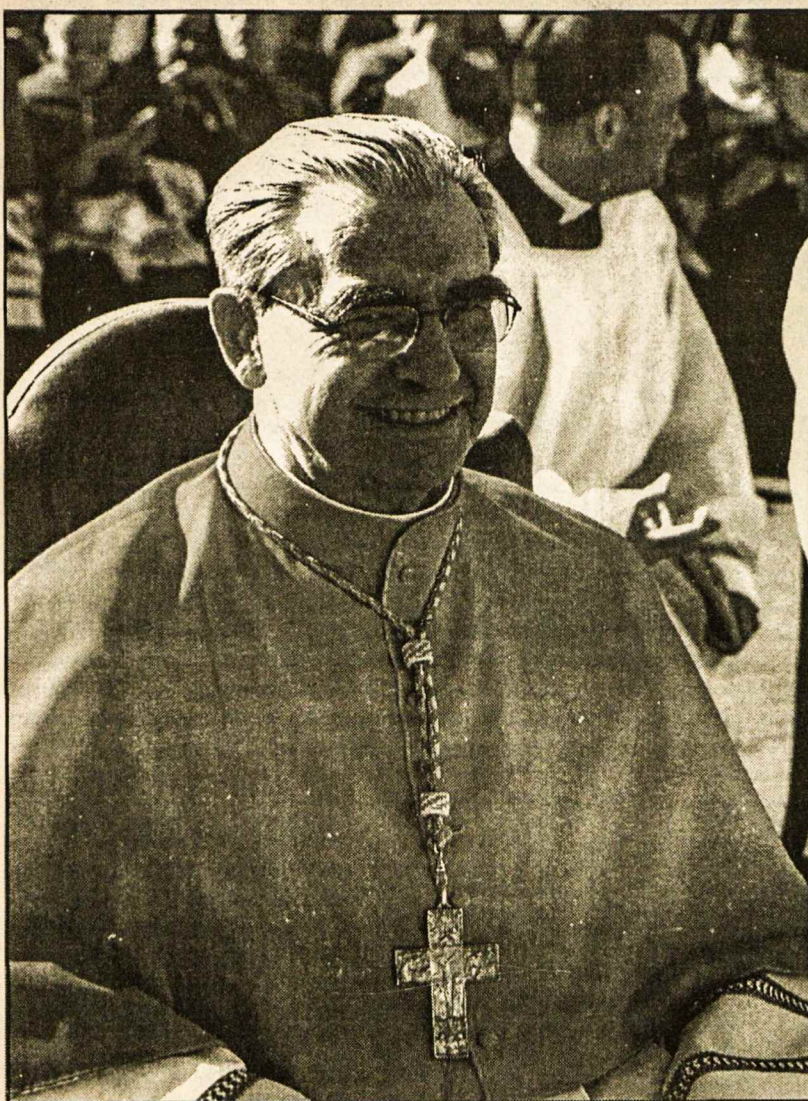
Į išeiviją trumpomis kalbomis kreipėsi tolimieji svečiai: dr. V. Dambrava, prof. V. Landsbergis, dr. E. Gentvilas ir J. Kairys.

Pagrindinis dėmesys buvo sutelktas į kariuomenės vado paskaitą *Lietuvos vaidmuo Vakarų Europoje*. Paskaita buvo išklausyta su derama rimtimi. Kalbėtojas, pradėjęs tezę, kad *Europos saugumas kartu yra ir Lietuvos saugumas*, pereina į platesnius svarstymus klausimo, kaip ir kiek Lietuva gali prisidėti prie Vakarų Europos valstybių saugumo. Svarstymuose paličia daug dalykų, kurių trumpoje santraukoje negalima aparti. Paskaita bus išspausdinta Lietuvos ir išeivijos laikraščiuose, be to, Los Angeles LF bičiuliai visą studijų medžiagą ruošiasi išleisti atskiru leidiniu.

Svečių įvadinis pareiškimas komentavo losangeliečiai – Ž. Brinkienė, V. Černius, V. Gedgaudienė, G. Leškys, A. Nelsienė, Z. Viskanta ir svečiai. Posėdžiui vadovavo Dailės Lovett, A. Raulinaitis ir V. Vidugiris. Invokaciją kalbėjo kun. S. Anužis, meniškas programos paruošė archit. E. Arbas. Dailės iš publikos dalyvavo diskusijose.

Kiek žinoma, gen. J. Kronkaičio paskaitą Lietuvoje „kommentavo“ Lietuvos rytas, Respublika, Kauno diena ir kairieji politikai – V. Andriukaitis, G. Kirkilas ir A. Paulauskas. Seimo pirmininkas Paulauskas kariuomenės vadą kviečia pasiaiskinti, tik neaišku, kur jis turi atvykti: į seimą, ar ant sklypo, kurį neteisėtai buvo užsitvėręs tvora. Laikraščiai, blusinėdami atskirus žodžius ir kelis iš konteksto išimtus sakinius, dar kartą įrodė, kad žiniasklaida tarnauja ne tiesiai, o partijoms, grupuotėms ir neskaidriems tikslams.

Studijinius savaitgalius jau 35-rius metus rengia Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių sambūris.

Kardinolas A. J. BAČKIS, Vilniaus arkivyskupas metropolitas, kai lankėsi Romoje 2001 metais Nuotr. „Osservatore Romano“

PRANEŠIMAS IŠ VARŠUVOS

Lankėsi Lietuvos kardinolas

Aukojo Mišias Varšuvos katedroje, dalyvavo mokslinėje konferencijoje, atsakė į žurnalistės klausimus, susitiko su vietos lietuviais

ŽIVILĖ MAKASKIENĖ

Lenkijos vyskupų konferencijos pirmininko kardinolo J. Glemp kvietimu, vasario 9-10 dienomis Lietuvos katalikų bažnyčios vadovas kardinolas Audrys J. Bačkis viešėjo Varšuvoje.

Sekmdienį jis aukojo Mišias lenkų kalba Varšuvos arkikatedroje-bazilikoje, pamokslą sakė kardinolas J. Glemp. Išvakarės Varšuvos Jono Pauliaus II muziejuje vyko sesija *Lietuva ir Lenkija – istorijos ir tikėjimo bendrumas*.

Lenkijos primas kardinolas J. Glemp, pradėdamas sesiją, pažymėjo, kad nors abiejų tautų istorijoje būta ir gerų ir blogų įvykių, dabar abi tautos yra nepriklausomos, lygiateisės, stovinčios naujų iššūkių akivaizdoje. Kardinolas A. Bačkis sakė, kad Lietuvos ir Lenkijos katalikų bendra uždutis yra sukurti Europos sąjungos pamatus ant dvasinių krikščioniškųjų vertybių, kad labai svarbu kiekvienai tautai išlaikyti savo tapatybę.

Balstogės arkivyskupas V. Ziembra kalbėjo apie Lenkijos ir Lietuvos katalikų bendradarbiavimą, kurį puoselėti buvo 1994 m. įsteigta grupė ryšiams su Lietuvos katalikų Bažnyčia. Lenkams kartais atrodo, kad jie turi kažkokių ypatingų teisių ir interesų Lietuvoje, lietuvių dar kartais turi kompleksų prieš lenkus – sakė vyskupas V. Ziembra, pažymėdamas, kad laikas ir vieniems, ir antriems to atsikratyti.

Apie istorijos ir tikėjimo bendrumą kalbėjo jaunas lietuvių istorikas filosofas Saulius Drazdauskas ir vyresniosios lenkų kartos istorikas prof. Marek Drozdowski.

„Lenkija du kartus istorijoje Lietuvai buvo langas į pasaulį. Pirmą kartą, kai priėmė iš Lenkijos krikštą, antrą kartą – komunizmo laikais, – sakė Saulius Drazdauskas. Anot jo, Lietuvoje keičiasi požiūris į lenkus ir Lenkiją. Dabar jau dauguma Lietuvos istorikų nelaiko polonizacija lenkų kalbos įsigalėjimą LDK visose gyvenimo sferose. Dabar mes tai vadiname Lietuvos europėizacija, – tikino S. Drazdauskas. Jis sakė esąs nusivylęs, kad per pastarąjį dešimtmetį lenkų kultūra prarado savo ypatingą vaidmenį ir poziciją Lietuvoje, kad dabar daug kam jau nėra to „lango“ į pasaulį.

Lenkų istorikas M. Drozdowski kalbėjo ne tik apie istorijos, bet ir kultūros bendrumą, tačiau pasiliko prie tradicinio Lietuvos ir Lenkijos istorijos sampratos aiškinimo. Jis taip pat nurodė, kurlink turėtų „modernėti“ ir „europėti“ Lietuvos istorikai. Atėjo metas, – sakė jis, – kad Lietuvos istorikai kitaip pažvelgtų ir pozityviai vertintų Juzefą Pilsudskį.

Sesijoje dalyvavo Lietuvos

ambasadorius Lenkijoje Darius Degutis. Karštais, ilgais plojimai salė sveikino Lenkijos Bendrijos *Yspolnota Polska* pirmininką A. Stelmachovskį.

Lietuvos kardinolas susitiko ir su Varšuvoje gyvenančiais lietuviais, sekmdienį po pietų aukojo Mišias *Res Sacra Misre* kopytėlėje, kur laikomos pamaldos kitataučiams, jų tarpe vieną kartą per mėnesį ir lietuviams.

„Man nepaprastai malonu, kad galio susitikti su tautiečiais, kad galio Jums atnašauti šv. Mišias“, – sakė kardinolas. Jis priminė, kad irgi išaugo ir ilgai gyveno svetur, toli nuo Tėvynės, prisiminė, koks džiaugsmas ir malonumas buvo susitikti sekmdieniais šventovėje ir lietuviškai pasimelsti. Kardinolas ragino nepamiršti savo kalbos, kultūros, tradicijų. Po šv. Mišių kardinolas A. J. Bačkis atvyko į Varšuvos lietuvių bendruomenės Lituanikos klubą.

„Malonu Jūsų Eminenciją matyti mūsų tarpe. Mes labai gerbiame Jūsų Eminencijos ir J.E. tėvelio – ilgamiečio Lietuvos ambasadoriaus veiklą“ – taip svečių sveikino LLD Varšuvos skyriaus pirmininkė Birutė Makauskaitė. Ji dėkojo už Lietuvos katalikų Bažnyčios rodomą dėmesį Lenkijos lietuviams, ypač Seinuose ir Punske, už dvasinę globą.

Bronius Makauskas pasveikino kardinolą PLB ir LLB valdybų vardu, pabrėžė Varšuvoje gyvenančių lietuvių įnašą XIX-XX š. lūžyje į atgimstančios tautos gyvenimą. Devynioliktajame šimtmečiuje čia gyveno, kūrė ir dirbo tokie žymūs lietuviai, kaip palaimintasis vyskupas Jurgis Matulaitis, Vincas Kudirka, M. K. Čiurlionis. Jie anuomet kėlė lietuvių ir Lietuvą, o dabar čionykščiams lietuviams jau reikalinga Lietuvos pagalba, kad išliktų gyvi Lietuvai.

Lietuvos ambasadorius Lenkijai Darius Degutis nurodė dvasinių ryšių tarp Lietuvos ir Lenkijos svarbą. Eminencijos vizitas Varšuvoje tuos ryšius stiprina, o susitikimas su lietuviu yra ženklas lietuvių išlaikymo linkme. Tai yra ir ambasados vienas iš tikslų.

Lituanikos klube garbingas svečias praleido daugiau nei dvi valandas. Tai buvo nepaprastai malonus ir geras susitikimas. Kardinolas domėjosi mūsų gyvenimu, klausinėjo, kur mokomės, ką dirbame, papasakojo epizodus iš savo gyvenimo emigracijoje. Net neįsivaizdavome, kad toks aukštas hierarchas gali būti toks paprastas, mielas ir savas – dalijosi įspūdžiais su susitikimo dalyviais.

Lietuvos kardinolo vizitui parodė dėmesį ir lenkų žiniasklaida. Vasario 14 d. rimčiausias lenkų dienraštis *Żećpospolita* (Rzeczpospolita, 2002.II.14) išspausdino pokalbį su kardinolu

Šviesesnės ateities besiekiant

DR. JONAS KUNCA

Lietuvos ir išeivijos spaudoje mirga dabartinio gyvenimo problemų aprašymai. Tos neigiamos žinios nėra išlaužtos iš piršto – jos tikros, nors neretai išpūstos. Tais nusiskundimais sunkumų neišspręsim, o tik dar padidinsim žmonių nusivylimą ir apatiją. Laikas būtų objektyviai vertinti susidariusią būklę ir ieškoti išeities, kuri, mano manymu, nėra beviltiška.

Dabartinė būklė

Bendras gyventojų išsilavinimas yra gana priimtino lygio. Mūsų šalis turi pakankamai derlingų žemių, miškų, ežerų, Palangos pajūrį su Kuršių neringa, palyginti švelnų klimata, gerą kelių tinklą, pigią atominę energiją ir elektrifikacijos tinklą. Tokiame krašte yra palankios sąlygos žemės ūkiui, pramonei, turizmui ir bet kokiai privačiai iniciatyvai. Nepriklausomą gyvenimą pradėjomės jo kelių užsienio skolų. Smetonos valdžia dar mums paliko aukso atsargas užsienio bankuose. Tai geroji šalies pusė.

Deja, yra ir kita medalio pusė – negraži, nemaloni, pavojinga, trukdanti šalies pažangą.

Sovietinė okupacija išaugino žmones su sužalota mąstysena, kuri neigiamai atsiliepia į jų elgesį, nesuderinamą su laisva demokratinė santvarka.

Tikrą patriotizmą, kurį jaučiame užaugę tarpukario Lietuvoje, mūsų šalyje rečiau sutinkame. Jo vietą turi užėmę savanaudiškumas, surištas su nesąžiningumu, apsilėdimu pareigoje. Mažai kam rūpi daryti gera Tėvynei.

Dauguma laukia, ką Tėvynei gali duoti jiems. Vaikų auginimas surištas su pasišventimu ir išlaidom. Taigi vengiama jų turėti. Mūsų tautiečių skaičius dėl to greitai mažėja. Jei gimimų skaičius liktų toks žemas, po 2-3 šimtų metų gyventojų dauguma jau nebūtų lietuviai, atseit, nebūtų ir Lietuvos, už kurios laisvę tiek kovojom.

Girtuokliavimas skurdina šeimas ir dažnai baigiasi jų iširimu, jei neminėsim jo žalos sveikatai ir darbingumui. Bendras žmonių išsilavinimas nėra žemas, bet kitaip yra su intelekto ugdymu. To dauguma stokoja.

Dėl trumpai paminėtų ydų mūsų valstybė nesugebėjo tinkamai susiorganizuoti per 10 laisvės metų. Neturėjimas gerai veikiančios administracijos igalino sukelti korupciją ir nusikaltimus, iššvaistyti paskolas, užuot investavus dolerius į krašto modernizaciją. Privatizacija nebuvo gerai apgalvota nei skaidri. Dėl to praradome šimtus milijonų, o gal ir daugiau. Suglaudus galima pasakyti, jog turime geras sąlygas pažangai, bet ją trukdo žmogiškos ydos, į kurias ir reikia atkreipti dėmesį ieškant šviesesnės ateities.

Išeitis iš užburto rato

Pirmiausia reikia prisiminti, jog sužalotos mąstysenos niekas negali pakeisti. Biečiau valdžiai įvesti tokią tvarką, kuri priverstų piliečius elgtis pagal nustatytas normas, be kurių demokratinė valstybė negali išlaikyti ir daryti pažangą. Tvarkos įgyvendinimas pačioje administracijoje sumažintų, o gal ir pašalintų korupcijos ir organizuoto nusikaltamumo problemas. Kartu vyriausybė surinktų nustatytus mokesčius, muitus ir subalansuotą biudžetą. Saugumas krašte irgi pagerėtų. Tai pritrauktų užsienio investuotojus ir turistus.

Kaimo kapelos muzikantai (iš k.) Teodoras Pabrėža, Valdas Ramanauskas ir Juozas Balaišis Vasario 16-tosios minėjime savo muzika lydėjo tautinius šokių ir linksmino svečius vaišių metu Nuotr. K. Baliūnaitis

Lietuvos dienos Kanadoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

G. Žemkalnis kalbėjo apie Lietuvos kelią į Vasario 16-tosios nepriklausomybės paskelbimą 1918 metais, apie tą dieną bei apie šios datos palikimą – mūsų įsipareigojimus.

Remdamasis Vyt. Landsbergio knyga *Jono Basanavičiaus politika*, kurioje sutelktas Vasario 16-tosios signataro Petro Klimo atsiminimai, jis pasakojo apie J. Basanavičiaus pastangas sudaryti Tautos tarybą vokiečių okupacijos laikais. Jis papasakojo, kaip į tapo Lietuvos taryba irėjo nepriklausomybės paskelbimo link, cituodamas iš tų dienų protokolų, ryškino, kokie buvo pirmieji valstybės žingsniai tais metais. Pažvelgė į išeivijos įnašą tada ir dabar, palygino išeivių grįžimą į Tėvynę tada ir dabartinio valstybės atstatymo metu. Baigdamas G. Žemkalnis skatino Vakarų išeiviją gyventi kartu su Lietuva, sugrįžti į ją, kad ir per vaikus, arba darbus, kūrybą, patirtimi, švietimu, materialine parama. Jis paminėjo du šiuo

Administracinės tvarkos įvedimas nėra surištas su didesniu išlaidom. Priešingai, jis sumažintų valdymo išlaidas ir padidintų pajamas. Jei taip, tai kodėl mūsų valdžios to iki šiol nepadarė? Nesuprato? Nenorėjo? Tik jie nežino, kodėl taip įvyko. Mums rūpi, kad tai būtų gal gale padaryta, nors ir pavėluotai. Įgyvendinant tvarką visoje administracijoje yra būtina pamiršti partijų interesus, draugystes ir neryžtingumą. Kuris iš valdžios vadovų sugebės tai padaryti, tam bus dėkinga dabartinė ir ateities Lietuva.

Nauja karta

Kaip jau minėta, dabartinė karta iškeliaus į amžinybę su savo slubuojančia mąstysena. Tai nepakeičiamas faktas. Bet mums būtina išauginti naują kartą su sveiku mentalitetu. To galima siekti tik per pagerintą auklėjimą mokyklose ir iš dalies universitetuose. Švietimo reforma dėl to yra labai svarbi ir skubi. Mokyklų ir universitetų programos ir egzaminai privalo būti Vakarų Europos lygio. Tik tuo atveju išduoti diplomai ir pažymėjimai bus pripažinti užsienyje. Neturtingi studentai, jei jie įrodo savo aukštą pasirušimą per specialius 2-jų pagrindinių dalykų egzaminus, turėtų būti atleidžiami nuo studijų mokesčių.

Vyriausybė ar patys universitetai turėtų nustatyti įstojančių į fakultetus skaičių pagal šalies poreikius. Neverta leisti pinigų ruošimui specialistų, kurie po to neturės darbo. Lietuvai tikrai nereikia 15 aukštųjų mokyklų. Sumažinus jų skaičių, liktų daugiau lėšų likusiom.

Gyvybiškai svarbu, kad mokyklos išauklėtų susipratusių tautiečių-piliečių. Tam naudingas Lietuvos istorijos, visuomenės mokslo ir etikos dėstymas.

Padarę minėtus pakeitimus šalies administracijos ir švietimo, gana greitai žymiai pagerintume ekonominę ir kultūrinę šalies būklę. Padarytume gražią pradžią šviesesnei atečiai. Tokiam pertvarkymui reikia ne daugiau pinigų, bet racionalaus plano, ryžto ir ištvermės. Turime galimybę laimėti nepaisant dabartinių sunkumų. Tik ją įvaldom išnaudoti, kad ir pavėluotai.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PERDUOS DOKUMENTUS

Lietuvos ryto (2002.II.19) žiniomis, Rusijos archyvų departamentas pranešė Lietuvos istorijos institutui, jog rasti svarbius kartografiniai dokumentai, atskleidžiantys Lietuvoje nežinomus Vilniaus Žemutinės pilies istorijos požūrius. "Rusija yra pasirengusi Lietuvai perduoti rastų dokumentų kopijas ir toliau bendradarbiauti su Lietuvos istorikais ruošiant istorinę medžiagą Valdovų rūmų atstatymo projektui." Yra pasirašyta Lietuvos ir Rusijos istorinių institutų bendradarbiavimo sutartis. Lietuvos istorinio instituto direktoriaus Alvydo Nikžentaičio nuomone, dokumentuose galėtų būti matmenys, aprašymai ir planai, kurie XVIII amžiaus pabaigoje buvo rengiami Rusijoje, aprašant visus didžiausius imperijos karinius ir strateginius objektus. Informacija iš Rusijos archyvų neturėtų sustabdyti dabar rengiamo Valdovų rūmų atstatymo projekto. Dokumentų kopijų perdavimo išliskmes ketinama surengti Maskvos Kremliuje.

UŽ NUOPELUS ESTIJAI

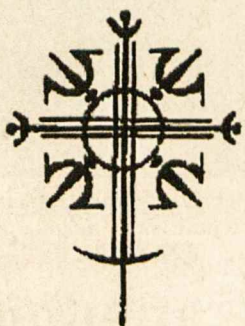
Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkui, seimo nariui Vytautui Landsbergiui suteiktas aukščiausias Estijos apdovanojimas – Šventos Marijos žemės kryžiaus I laipsnio ordinas, skelbia ELTA. Apdovanojimas suteiktas už nuopelnus Estijos valstybei. V. Landsbergis pakviestas Estijos prezidento dalyvauti išliskmės "Dėkinga Estija" 2002 m. vasario 23 d. Taline, Estijos Nepriklausomybės dienos proga.

ISPUOLIS PER PAMALDAS

BNS praneša, kad du neblai-vūs chuliganai sukėlė sumaištį per pamaldas Šv. Onos šventovėje Vilniuje, š.m. vasario 18 d. Įėję pradėjo triukšmauti, nuplėšė nuo kunigo liturginius drabužius. Policininkai buvo pašaukti, sulaukė 32 m. ir 28 m. vilniečių, kurie vėliau buvo paleisti, turi pastovią gyvenamąją vietą. Pareigūnai dar svarsto, ar už tokį elgesį jiems bus iškelta baudžiamoji byla, ar jie turės atsakyti administracine tvarka.

NELEGALAUS DARBO KONTROLĖ

Vasario 7 d. įvyko pirmasis posėdis nelegalaus darbo kontroliuojančių institucijų atstovų. Koordinavimo grupėje dalyvavo "Sodros", Mokesčių inspekcijos, Mokesčių policijos bei Policijos departamentų atstovai. Buvo aptartos pagrindinės grupės veiklos kryptys ir uždaviniai, darbo koordinavimas, bendrų patikrinimų organizavimas ir kiti klausimai. Svarstyta galimybė už nelegalią darbą bei darba, viršijantį įstatymais numatytą trukmę, taikyti netiesioginių mokesčių apskaičiavimą.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

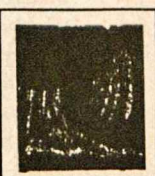
Loughheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaunčia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAIPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIS TRUOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

✕ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✕ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✕ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

mo metodikas. Kaip skelbia LG-TIC, numatyta keistis informacija su Darbo birža bei jos padaliniais apskrityse, kad būtų išaiškinti asmenys, kurie dirba nelegaliai ir kartu gauna bedarbio pašalpą. Apskirtyse ketinama glaudžiau bendradarbiauti su žinančiomis padėti vietos administracija ir nuovadomis. Aptartas ir nelegalaus darbo reiškinio vengimo priemonių diegimo 2002 metams plano projektas.

PIRMAS ŽEMĖS DREBĖJIMAS

LGTIC praneša, kad taikant seisminio monitoringo sistemą Lietuvos teritorijoje pirmą kartą nustatytas žemės drebėjimas, įvykęs 2001 m. rugsėjo 4 d., 19 val. 40 min. (Greenwich laiku). Salako seisminė stotis patyrė 1.4 balo pagal Richterio skalę žemės drebėjimą. Jo epicentras buvo 20 km. nuo stoties, 5-10 km. Gylje. Tikslinės drebėjimo vietos nebuvo įmanoma nustatyti, nes įvykis buvo silpnas, pasak Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus pavaduotojo Jono Satkūno. Jo neužfiksuota nė viena iš kitų trijų aplinkinių seisminių stočių. Pavojingas būtų ne mažesnis kaip 4-5 balų pagal Richterio skalę žemės drebėjimas, todėl nebuvo siųsti drebėjimo signalai. Pagal žmonių pasakojimus, maždaug toje pačioje vietoje 1908 m. irgi buvo patirtis vietinės kilmės žemės drebėjimas. Seisminiai stebėjimai Lietuvoje pradėti 1972 m.

JUMS BULVĖS, MUMS PELNAS

Lietuvėje "McDonalds" restoranuose parduodamų produktų sudėtyje nėra nei vienos žaliavos, pagamintos šioje šalyje. Lietuviškai, mėsiniai gaminami iš lenkiškos jautienos, lenkiškos paukštienos, įdarytos į netoli Varšuvos esančioje kepykloje iškeptą lenkišką bandelę, bei toje valstybėje išaugintų kvečių. Kaip į Estiją ar Latviją, taip ir į Lietuvą iš Lenkijos keliauja ir kiti produktai: fermentiniai sūriai, salotos, padažai, net personalui skirtos striukės. Lietuviška yra tik darbo jėga. Žemės ūkio šalyje, kur kasmet nesu-perkama tūkstančiai tonų kvečių, mėsos ar milijonai litrų pieno, toks netiesioginis maisto produktų importas yra abejotinos vertės. Taigi Lietuva kuria naujas darbo vietas Lenkijoje.

SUOMIJOS PARAMA

Suomijos aplinkos ministerija paskyrė daugiau kaip 2.5 mln. litų Skuodo nuotekų valymo įrenginių statybai, praneša LGTIC. Ši valstybė investavo ir į Kauno bei Klaipėdos nuotekų valymo įrenginius. Pernai baigtam Šiaulių nuotekų valymo įrenginių projektui Suomija skyrė daugiau kaip 4 mln. litų perpumpavimo stočiai pastatyti ir per 1 mln. litų netransporthinio vamzdyno atkūrimo demonstraciniam projektui įgyvendinti. Aplinkos ministerio Arūno Kundroto teigimu, Lietuvai labai aktuali ir techninė Suomijos parama. Suomijos aplinkos ministerija nuo 1995 m. skyrė 110,000 Suomijos markių aplinkos taršos stebėjimui, aprūpinant emisijų matavimo aparatūrą ir organizuojant Lietuvos specialistų mokymą bei palyginamųjų emisijų matavimus. RSJ

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Lietuvos ambasados priėmė Vasario 16-tosios progą Gatineau rotušėje š.m. vasario 7 d. Gintaro muziejaus-galerijos savininkai Kazimieras ir Virginija Mizgiriai (kairėje) su Lietuvos ambasadoriumi Rimantu Sidlausku (viduryje). Dešinėje – užsienio reikalų (Europos) viceministerio pavaduotojas Paul Dubois ir jo žmona

Ottawa, Ontario

PRIEŠKALĖDINĖS PAMALDOS įvyko 2001 m. gruodžio 16, sekmadienį. St. Elizabeth šventovėje, į kurią susirinko daugiau jaunų tėvynainių šeimų. Mūsų kapelionas savo pamokslė atkreipė visų klausytojų dėmesį į Advento laikotarpio liturginių ženklių, veiksmy, maldų ir giesmių simboliką, ypatingai jau nuo seno Vokietijoje puošiamą Advento vainiką su keturiomis žvakutėmis, primenančiomis Šventraščio pranašysčių istorinę nuorodą apie pasaulio Išganytojo gimimą Betliejuje. Po pamaldų šventovės salėje, visiems besivaikinant suneštiniais skanumynais, pasirodė Kalėdų senelis (Lietuvos ambasados tarnautojas Vaidotas Verba), sukeldamas nepaprastai didelį džiaugsmą, muziką ir šokiais. Visą programą puikiai suorganizavo mūsų KLB Otavos apyl. valdyba ir ambasados tarnautojai, vadovaujant pirm. Rūtai Kličienai.

TAUTINIŲ GRUPIŲ PAMALDOS įvyko š.m. sausio 20, sekmadienį, Notre Dame katedroje-bazilikoje. Iškilmingas š.v. Mišias aukėjo Otavos arkivyskupas Marcel Gervais, asistuojamas 20-ies susirinkusių įvairių tautybių kunigų, kurių tarpe buvo ir mūsų kapelionas kun. V. Skilandžius. Iškilmingos procesijos priekyje ėjo uniformuoti Kanados Kolumbo riteriai, lydimi įvairių tautybių atstovų su vėliavomis, tarp kurių plevėsavę ir Lietuvos vėliava, kurią nešė A. Skučas, asistuojamas V. Radžiaus. Griausmingas vargonų muzikos skambesys ir galingas katedros choro giedojimas darė nepaprastai didelį įspūdį. Arkivyskupas savo pamokslė, neužmiršdamas Krikščionių vienybės maldos savaitės, išbrėžė reikalingą stiprinti taikingą vienybę ne tik krikščionių tarpe, bet ir viso pasaulio žmonijoje.

Pasibaigus pamaldoms, buvo sugiedotas Kanados himnas. Po to, arkivyskupui paaiškinus, visi buvo paprašyti atsistoti ir stebėti. Pasirodė afrikiečių grupė iš Burundijos gražioje eisenoje nuo katedros durų, apsiėmę tautiniais drabužiais, būgnindami, palydinti šūksniais, artinosi prie didžiojo altoriaus, kur sėdėjo arkivyskupas su kunigaigais. Grupės vadovė, priklaupdama ir nusilenkdama, pagerbė Dievą ir mūsų arkivyskupą. Skambant stipriems būgnų garsams ir šūksniams, šventos organizatorių pakviesti, visi nusileido į šventovės salę draugiškam pobūviui ir pasivaikšnimui visų

tautybių grupių suneštomis gėrybėmis.

A.A. VANDA KLIČIENĖ, 87 m. našlė, iškeliavo amžinybėn š.m. sausio 15 d. Otavos ligoninėje. Ligonio sakramentą, kurį suteikė mūsų kapelionas kun. V. Skilandžius, dalyvaujant jos sūnui Raimundui su savo žmona Rūta, kuri yra mūsų apylinkės pirmininkė. Velionė paliko du sūnus – Algį ir Raimundą. Duktė Nijolė mirė prieš keletą mėnesių. Liūdintys liko vaikaičiai – Kristina, Asta, Adrija, Aušrinė, Karolina, Andrius ir šeši provaikaičiai – Alina, Krista, Erika, Gabrielė, Emilija ir Lana. Laidotuvės įvyko Montrealyje, Cote des Neiges kapinėse. Visi otaviškičiai labai liūdi ir reiškia nuoširdžiausią užuojautą visai Kličių šeimai bei giminėms. Kor.

Wasaga Beach, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ Vasagos ir apylinkės lietuviai šventė vasario 16-tą dieną Gerojo Ganytojo šventovėje. Minėjimą pradėjo ir vadovavo KLB įgaliotinė A. Vitkienė. Po prel. Jono Staškevičiaus invokacijos buvo sugiedotas Tautos himnas ir tylos minute pagerbti žuvę kovose už Lietuvos laisvę. A. Vitkienė savo kalboje apžvelgė sunkų Lietuvos kelią į nepriklausomybę, nušvietė nuopelnus didžiųjų tautos auklėtojų, mokiusių blaivybės ir doros. Ji priminė ir atgimimo laikų didvyrių kovas dėl spaudos atgavimo, valstybės pripažinimo ir aukas žmonių, savo kraują apgynusių sunkiai iškovotą laisvę. Kalbėtoja išklė laisvos valstybės nuostabią pažangą visose gyvenimo srityse ir žiaurų tautos likimą laisvės vėl netekus. Savo kalbą Aldona pajavino visų laikotarpio poetų sukurtais eilėraščiais, išreiškiančiais tą pačią tėvynės meilę tiek likusių Lietuvoje, tiek ištremtų į Sibirą, tiek išėvį širdyse. Oficialios dalies pabaigai viešnia iš Lietuvos Aldona Legienė padėkavo sovietų okupacijos laikais rašytą poeto Strielkūno eilėraštį *Lietuva*. Koncertinę programą dalį atliko vietinis choras, laikinai energingai vadovaujamas Alekso Kusinskio, susilaukęs šilto dalyvių įvertinimo. Meninės dalies pabaigoje A. Vitkienė padėkojo choristams ir jų vadovui ir pakvietė prel. A. Staškevičių maldai prieš vaišes. Pabaigai – šeimininkų rūpestingai paruošti pietūs, vynas ir moterų sunešti pyragai. Joms ir visiems dalyviams buvo nuoširdžiai padėkota už apsilankymą, darbą ir gausias aukas Kanados lietuvių bendruomenėi. E.K.

Vasario 16-tosios minėjime Otavos lietuviai džiaugiasi Nepriklausomybės švente

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905-271-8781
PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Sudbury, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje kovo 16, šeštadienį. Išpažinių bus klausoma 6.30 v.v., o Mišios bus 7 v.v. Susikaupimą ves kun. Vytautas Staškevičius.

Sault Ste. Marie, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje kovo 17, sekmadienį. Išpažinių bus klausoma 2 v.p.p., o Mišios bus 3 v.p.p. Susikaupimą ves kun. Vytautas Staškevičius.

Hamilton, Ont.

PADĖKA

Man susirgus, visiems mane lankusiems ligoninėje ir dabar namuose, labai nuoširdžiai dėkoju. Ypač esu dėkingas Pensininkų klubo tarybai už gražias gėles ir paguodžiančius žodžius.

Petras Sidlauskas

JAUNIMO CENTRE š.m. kovo 23 d., 4 v.p.p. KLKM dr-jos Hamiltono skyriaus moterys rengia lietuviškas bei muzikos vakarones. Be kitų, programoje dalyvauti yra pakviestas svečias iš Toronto, C. Senkevičius. Visų dalyvių laukia kuklios vaišės. Įėjimas – \$10 asmeniui. Rengėjoms maloniai visus kviečia atsilankyti.

KLKM DR-JOS SKYRIAUS narių visuotinis susirinkimas įvyks balandžio 14 d. parapijos salėje po II-jų š.v. Mišių. Kviečiamos narės ir prijaunčiosios. Darbo rankų labai trūksta, kviečiame įsijungti į skyriaus veiklą visas, kurios norėtų padėti artimui, parapijai, būti naudingos kitiems.

KLKM DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS V-BA nuoširdžiai dėkoja L. Klimaitiui už stambių ir pastovią paramą našlaičiams Lietuvoje. Pagerbdamas prieš 6 metus mirusios motinos a.a. Pranės Dalienės atminimą, L. Klimaitis VTN atsiuntė \$5,000 (JAV) auką.

KLKMD SKYRIAUS V-BOS POSĖDIS įvyko sausio 16 d. D. Garkūnienės namuose. Buvo aptarta ateities darbai paskirta lėšų "Vaiko tėviškės namams" (VTN) Lietuvoje. D.G.

A.A. JUZĖS ŠIMELAITIENĖS 6 m. mirties atminimui, A. Volungienė "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo \$25.

A.A. KAZIMIERO BARTEŠKOS atminimui A. Volungienė "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo \$25.

A.A. STEFANIJOS DOMEIKIENĖS atminimui vietoje gėlių "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$20 – G. Augurienė, A. Bungardienė, E. K. Gudinskai; \$5 – F. M. Gudinskai.

Dėkojame už aukas –

PLV komitetas

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 545-8868

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patars.

Darbo tel. 705-445-8500

Namų tel. 705-429-6428

Elektroninis paštas: angelie@angelieshalvaitis.com
Tinklavieta: www.homesgeorgianbay.com

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Mažosios Lietuvos tautinės tarybos Tilžėje 1918 m. paskelbto akto minėjimas įvyko 2001 m. gruodžio 2 d. Šaulių namuose Čikagoje. Jį surengė Mažosios Lietuvos rezistencijos sąjūdis. Minėjimo programai vadovavo V. Trumpjonas. Buvo įneštos JAV, Lietuvos, Čikagos šaulių ir ramovėnų vėliavos. Sugiedotas Tautos himnas. Invokaciją sukalbėjo ev. kun. V. Aušra. Joje priminta Vydūno kultūrinė ir tautinė veikla. Tylos minute buvo prisiminti mirę Lietuvos kovotojai bei kultūros darbuotojai. Įvadinį žodį tarė Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio pirm. A. Regis, apžvelgdamas Mažosios Lietuvos tragišką likimą. Vakarų Europos atėjūnai krikščionybės platinimo vardu du šimtmečius vykdė organizuotą tautžudystę. Mažlietuviams teko išgyventi žiaurius karus, badą ir marą, krašto kolonizaciją, nacių bei komunistų vykdomus nusikaltimus.

Akademinių skautų sąjūdžio filiteris, Vydūno fondo valdybos pirm. V. Mikūnas, minėjimo dalyvių supažindino su Vydūno knyga *Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių*, išleista vokiečių kalba 1932 m. Tilžėje. Knyga vokiečių nacių buvo konfiskuota ir sunaikinta. Vėliau ji buvo išspausdinta ir išsiuntinėta Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos bibliotekoms. Pastaruoju metu su Vydūno fondo pagalba ši knyga senesniai išleista Vilniuje. Po pranešimo minėjimo dalyviai galėjo su pačia knyga susipažinti ir ją įsigyti. V. Trumpjonas senesniai lankęsis Karaliaučiaus krašte papasakojo apie daugelio vietovių lietuvišką veiklą. V. Trumpjono vadovaujamas *Karaliaučiaus krašto lietuvių remti* aukų vajus padeda šio krašto lietuvių mokykloms, jų mokinių ekskursijoms į Lietuvą. Meninės programos dalį atliko "Spindulio" ansamblio šokėjai, pašokdami keletą tautinių šokių. Po programos prie kavutės vyko pabendravimas. Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio valdybą sudaro: pirm. A. Regis, R. Buntinas, J. Jankutė, V. Trumpjonas, dr. M. Buntinas, I. Regienė, G. Šernas ir E. Steponas.

Britanija

Lietuvių katalikų centre – židinys, kaip rašoma *Europos lietuvių* 2002 m. 2 nr., reikšmingai atšvęstos Kalėdų šventės. Buvo bendra Kūčių vakarienė, pirmąją Kalėdų dieną – iškilmingos pamaldos, o antrąją dieną – didžkukulių-cepelinų pokylis. Pasidžiaugta kun. dr. S. Matulio, MIC, dalyvavimu, visi jam linkėjo sveikatos ir stiprybės, o taip pat džiaugėsi, kad išvyko į Lietuvą ir pasiliko Anglijoje. Kaip svečias taipgi dalyvavo Skotijos istorikas L. Erikson, baigiantis paruošti daktaro laipsnui disertaciją Aberdeen universitete apie Lietuvos, Skotijos ir Skandinavijos didvyrius. Anglijoje neseniai įsteigtas Lietuvos tyrimų ir studijų fondas. Šiame susirinkime buvo kalbėta ir apie fondo veiklą, užsiminta apie ketinimą į anglų kalbą išversti prof. E. Gudavičiaus *Lietuvos istoriją* bei *Lietuvos didžiųjų kunigaikščių istoriją*. Reikštas pageidavimas, kad tos knygos būtų išleistos 2003 m., minint Lietuvos valstybės 750 metų sukaktį. Taipogi buvo reikiama mintis, kad Lietuvos prezidentas V. Adamkus pakviestų karalienę Elzbieta II ir JAV prezidentą G. W. Bush su žmona į Lietuvą, kai bus minima Lietuvos valstybės 750 m.

Seinuose yra dvi gimnazijos: viena rūpinasi miestais, kita valstybės savivaldybė. Pastarojoje yra dvi klasės – vienoje dėstoma lietuvių, kitoje – lenkų kalba. Valsčiaus savivaldybė, norėdama suteikti lėšų (nes negavusi pakankamai paramos iš švietimo ministerijos), nutarė kai kurias pamokas klasėse susijungti. Lietuviai nesutiko. Dalis tėvų savo vaikus perkėlė į Punksko licejų. Taipgi jie sudarė Protesto komitetą ir jo vardu pasiuntė Lenkijos švietimo ministerijai raštą pažymėdami, kad jų vaikai turi mokytis gimtąja kalba. Kai praėjusių metų rudenį Varšuvoje iškilmingai buvo švenčiamas Lietuvos-Lenkijos diplomatinis santykių atnaujinimo dešimtmetis, apie lietuvių protestą sužinojęs Lenkijos prezidentas pažymėjo, kad tai esąs smulkus incidentas ir kad lietuvių kalbos mokymui atsirasi pinigų. Į Seinus atvyko Lenkijos švietimo ministerijos atstovas ir pripažino, kad valstijai reikia skirti daugiau lėšų. Po dviejų savaitių lietuvių kalbos pamokos Seinių gimnazijoje pradėjo vykti buvusią tvarka. Iš Punksko grįžo ir buvę Seinių gimnazijos mokiniai. (Aušra 2001 m. 19 nr.).

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki..... 0.75%
santaupas 1.00%
kasd. pal. taupymo sąsk. 0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 1.25%
180 dienų indėlius 1.25%
1 m. term. indėlius 1.60%
2 m. term. indėlius 2.35%
3 m. term. indėlius 3.10%
4 m. term. indėlius 3.35%
5 m. term. indėlius 3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable) 1.00%
1 m. ind. 1.60%
2 m. ind. 2.35%
3 m. ind. 3.10%
4 m. ind. 3.35%
5 m. ind. 3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuos. 6.50%
neklm. turto 1 m. 4.30%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaupos
• apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
• 3 mil. dol. ir Kanados valižios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

Naujas kryžius sukilėliams

VALDAS STRIUŽAS

1989 m. vasario 16 d. Švenčionių kapinėse Sąjūdžio iniciatyva buvo pastatytas ir atidengtas tautodailininko Juozo Jakšto antkapinis paminklas Lietuvos kariams sukilėliams. Tuomet, atgimstant Lietuvai, švenčionyse pirmąkart viešai buvo pagerbti mūsų laisvės kariai.

Per dvyliką metų kryžius stipriai apipuvo, todėl šiemet Švenčionių rajono savivaldybės lėšomis buvo pastatytas naujas. Sukūrė, kaip ir ankstesnįjį, me-
nininkas Juozas Jakštas.

Per minėtą laikotarpį teko tikslinti, aiškinti, tyrinėti 1941 m. birželio mėn. įvykius, surasti naujus duomenis, faktus. Paaš-
kėjo, kad kai kurie anksčiau pa-
žymėti kariai čia nežuvo, jiems
pavyko išsigelbėti, surastos nau-
jos laisvės aukų pavardės.

Birželio sukilimas išplisė staiga visoje Lietuvoje. Tuomet
mūsų kariai, atsigavę po 1940-
ųjų gėdingo pralaimėjimo, pa-
rodė ko esą verti. NKVD suse-
kus ir represavus sukilimo cent-
rinį štabą Vilniuje, lietuviai ka-
riai pasipriešino nors paskutinė-
mis žygio valandomis Tėvynėje.
Nuo Pabradės iki Gluboko Gu-
dijoje pakelėse, kapinėse atsi-
rado daug lietuvių kapų sukilė-
lių, gynusių Lietuvos ir savo

garbę.

J. Jakštas naujojo kryžiaus
kryžmėje simboliškai vaizduoja
Gedimino ordiną, o susmaigs-
tyti virbai primena subadytų ka-
rių kančią. Koplytėlėje, apden-
toje stiklu, iškaltos karių suki-
lėlių pavardės: "Mjr. Aleksas
Bartkus, kpt. Adolfas Pilvelis,
kpt. Adolfas Zaluba, eil. Jaros-
lavas Žakevičius, Stanislovas
Stukėnas, Aidukas, kiti nežino-
mi". Koplytėlę įrėmina du verti-
kalūs kardai. Žemiau – didžia-
dvasiški žodžiai: "MŪSŲ JĖ-
GOS IR DARBAI TĖVYNĖS
LAISVEI IR GARBEI".

Iškilmingai valstybinę vėlia-
vą atnešė teritorinio gynybos
štabo švenčioniškiai kariai. Ty-
liai nuskambėjo valstybės him-
nas. Proginę kalbą pasakė me-
ras V. Vigelis. Už rūpinimąsi
kapais, karių ir tėvelio atmini-
mu dėkojo Vaidilutė Krupenko-
vienė (Bartkutė). Trumpai Lie-
tuvos kariuomenės dieną pami-
nejo Lietuvos kariuomenės
štabo viršininkas plk. Antanas
Jurgaitis. Kaip visada, patriotiš-
kai, paveldą susiedamas su da-
barties politiniais ir visuomeni-
niais įvykiais, kalbėjo paminklo
autorius J. Jakštas. Kryžių pa-
šventino Švenčionių parapijos
klebonas kun. Vidmantas Ru-
dokas. Žuvusiųjų garbei tran-
kiai nuaidėjo kariškių salvės.

Pašventintas naujas kryžius-paminklas 1941 metų birželio sukilėliams Švenčionių kapinėse 2001.XI.22. Že-
miau – šautuvų salvėmis buvo pagerbti žuvę sukilėliai Nuotr. V. Striužo

Kelionė į Tolminkiemį

ALBINAS STUBRA

Klaipėda, Priekulė, Šilutė...
Didelis ir gražus turistinis auto-
busas, kurį vairuoja kringiškiš
Jonas Kleinas, stabtelė šiuose
miesteliuose, surenka belau-
kiančias žmones ir skuba į Tol-
minkiemį, į tradicinę lietuvinin-
kų suėjimą. Jį bene prieš dešimt
metų pradėjo senasis vyskupas
Jonas Kalvanas. Jam mirus, gra-
žią tradiciją perėmė jaunasis
vyskupas, jo sūnus taip pat Jo-
nas Kalvanas.

Suvažiavę žmonės Tolmin-
kiemyje širdimi pajunta tą arti-
mumo su senaisiais lietuvinin-
kais šviesą. Čia takelius pynė
Kristijono Donelaičio apdai-
nuoti būrai, čia kūrė ir sakė pa-
mokslus patsai Donelaitis. Vis-
kas tai artima!

Nuo Panemunės – kilometr-
ninė lengvųjų automobilių eilė.
Mes per pasienio su Karaliau-
čiaus sritimi ruožą važiuojame
be eilės. Tačiau tik ... iki kara-
lienės Luizos tilto vidurio. O
ten – stop! Pusė vienuolikos ry-
to. Mūsų autobusas sustabdytas
(lyg tyčia!) kolonos priekyje.
Laukiame. Pusė dvylikos, pusė
pirmos, pusė antros... Ne, dar
taip nėra buvę... Nutilo ir pui-
kus ekskursijos vadovas (jis kas-
met mus į Tolminkiemį lydi). Ir
rašytoja Edita Barauskienė.

Pernai ji puikiai papasakojo
apie senuosius vietovardžius (ji
pati čia gimusi ir augusi!). Pasi-
rodo, *saugos* prūsų kalboje vadi-
nasi skruzdės. Ar nebus čia XIII
š. pabaigoje atbėgę prūsai? Jų
buvo tiek daug, kaip skruzdėlių,
– pernai teigė ji. Šiemet įdomiai
papasakojo apie savo buvusią
kaimynę Ievą Simonaitytę.
Samprotavo, kodėl ji buvo tokia
išdidi, savarankiška. O mes ste-
bime keturis ar penkis meške-
riotojus. Tas ilgas valandas keli
berniukščiai ir pora suaugusių-
jų mėtė ir traukė meškeres. De-
ja, nebedosnus senelis Nemu-
nas, nors Ragainės popieriaus
fabrikas seniai nebenuodija žu-
velių...

Pagaliau Jonas Kleinas už-
veda savo "žirgelį". Pirmyn. Ne-
bestojame niekur, net pinigų
pasikeisti. Už litą gauni 7 rub-
lius. Nėra laiko.

O štai ir Tolminkiemio baž-
nytelė. Prie šventoriaus stovi
gražus ir didelis (kaip ir mūsų!)
turistinis automobilis. Švento-
riuje daug žmonių. Tai žmonės
nuo Tauragės puzės. Pamaldos
ką tik baigėsi! "Laukėme, lau-
kėme..." guodžiasi tauragiškiai.
Vyskupas Jonas Kalvanas į ran-
kas ima gražiai išleistą leidinė-
lį *Tolminkiemyje*, pašvestą šian-
dienos pamaldomis. Vyskupas
šį leidinėlį ir sudarė.

"Reformacijos pasėkoje
bažnyčioje šalia teologijos antra
vieta ir didžiausia garbė tenka
muzikai. Reformacija įvedė
bendruomeninį giedojimą...
Pirmieji lietuviški giesmynai
XVI š. pasirodė liuteronų aplin-
koje. 1547 m. Ragainės kunigas
M. Mažvydas Katekizme pa-
ruošia ir atspausdina 11 pirmųjų
giesmių skyrelį, pradėdamas
lietuvių himnodijos istoriją. Pir-
masis katalikų lietuviškas gies-
mynas pasirodė tik 1646 m., t.y.
po 100 metų", – rašoma leidi-
nėlyje. Pamaldos buvo skirtos
seniesiems lietuviškų giesmių
kūrėjams Mažojoje Lietuvoje.

Po Kristijono Donelaičio
bažnyčios skliautais skamba M.
Mažvydo (1547), Jono Bretkū-
no (1589), Lozorius Zengstoko
(1612), Danieliaus Kleino
(1666), kitų autorių (jų iš viso
leidinėlyje 9) giesmės. Nedide-
lėje bažnytėlėje, kupinoje žmo-
nių, aidai nuo senovinių melo-
dingų, neskubriųjų giesmių. Pats
Kristijonas guli požemyje, krip-
toje. Ar jis girdi? Klausykis,
Kristijonai, klausykis. Mes tavęs

neužmiršome. Ne vien mes.
1977 m. Paryžiuje tarptautinių
kritikų nutarimu, remiantis
UNESCO sprendimu, Tavo *Me-
tus* įrašė į Europos literatūros
sedevrų sąrašą. Sedevrų sąrašas
– geriausiai kūrinių nuo Anti-
kos iki 1940 metų.

Baigėsi ir antrosios pamal-
dos. Žmonės neskubiai išeina į
šventorių. Iš nusigiedrėjusio
dangaus šviečia maloni saulė.
Čia pat ant "prieštvaninių" dvi-
račių sukinėjasi trys vietiniai
berniukai. Jie mielai pasakoja,
kaip jie renka dar iki šių dienų
užsilikusius praėjusio karo tro-
fėjus. Pelkėje, Romintos girios
link, pasakoja jie, iki šiol dar
guli nuklimpęs tankas. Vienas
jų čia su tėvais atvyko gyventi iš
Kirgizijos, kitas iš Uzbekijos.
Trečias tyli. Jie visiškai nepana-
šūs į tų tautų sūnus. Jie šviesia-
plaukiai didelėmis akimis. "Tai
gal jūs tėvai yra vokiečiai?"
"Ne, atsakė jie, – rusai".

Už šventoriaus tvoros nedi-
delėje pievoje, moterys sklei-
džia drobules. Tuoj visi sunės
savo lauknešėlius. Sėsimė ir gul-
sime prie tradicinių bendrų pie-
tų. Vyskupas taip pat.

Linksmi nusiteikę sėdame
į autobusą. Štai Lazdynėliai, kur
kadaise Kristijono Donelaičio
senelis, atrodė, įsteigęs kaimą,
pasistatė sodybą. Jos neliko nei
ženklų. Tik akmuo, kurį 1992
metais pastatė būrų dainiaus
mėlytojai iš Lietuvos. Už jo –
275 ažuolai. Sunku iki jų nueiti
– laukinės žolės, sužėlusios iki
kritinės, painioja žingsnius. Ap-
valome, dedame gėles.

O štai ir Gumbinė. Dabar ji
Gusevu vadinasi. Vokiečių pa-
skirta Mažosios Lietuvos sosti-
nė. Čia, apylinkėje, gyveno di-
delis žemvaldys Vilius Stėputai-
tis, steigęs lietuviškus būrelius,
savo vaikus krikštijęs lietuviš-
kais vardais, o rusiškąją šeimos
liniją vedęs nuo Gedimino gim-
nės. Jis paskutinis pranciūško-
jo Klaipėdos magistro prezi-
dentas.

Į Gumbinę, naciams okupa-
vus Klaipėdos kraštą, vyko Vy-
tauto Didžiojo gimnazijos di-
rektorius Kazys Trukanas ir is-
torikas-literatas Jonas Užpurvis.
Prašė leisti veikti lietuviškomis
mokykloms. Nebeleido.

Vietinius gyventojus klausi-
nėjų, kas čia buvo anksčiau.
Niekas nieko nežino. Tyla. Jau
tamsu. Gilioje vagoje upokšnis
srovena savo vandenį.

Tėviškės žiburiai • 2002.II.26 • Nr. 8 (2711) • psl. 5

Lietuvos kurortologija I

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Visa Lietuva pagrįstai gali
būti laikoma vienu gražiu ku-
rortu: visur čia graži, įvairi gam-
ta, daug ežerų ir ežerėlių, upių,
upelių, kalvų, slėnių, išpūdingų
girių. Oficialiai Lietuvoje pripa-
žinti 4 kurortai. Tai Birštonas,
Druskininkai, Palanga ir Nerin-
ga. Be jų yra daug poilsiaviečių.
Tai Zarasų, Ignalinos, Anykščių
kraštai, Dubingiai, Dainava,
Plateliai, Šventoji ir t.t.

Jeigu išvykstančio į ligoninę
paciento veidas nelinksmas, tai
vykstančio į kurortą – kitoks,
nes pacientas žino, kad čia jis
nors keliom savaitėm atitrūks
nuo rutinos, begalės varginan-
čių smulkmenų, rūpesčių, amž-
no skubėjimo, reikšmingos in-
formacijos srauto. O svarbiausia
kad čia – kurorte – jis priiminės
sveikatą stiprinančias, gydo-
majias procedūras, kurios nėra
varginančios, bet priešingai –
malonios, kad čia jis galės atsi-
sakyti įgirusių tablečių, lašelių,
injekcijų, kurios, deja, taip pat
yra reikalingos.

Apie gamtinius veiksnius,
turinčius gydomųjų galių, gerai
žinota senovės Egipte, Indijoje,
Romoje ir kt. Visuose pasaulio
kontinentuose, kur yra minera-
linių šaltinių, galima išgirsti
daug puikių legendų ir padavi-
mų apie vandenį, kuris sugrą-
žina jaunystę ir jėgą, grožį ir
sveikatą. Jau pirmąkart žmogus
savo būstą rengdavo taip, kad jo
anga išeitų į saulę. Žinomas ir
dar šiandien vartojamas Egipto
kurortinio gydymo metodas,
kada visas kūnas arba skauda-
mos vietos padengiamos Nilo
dumblu ir po to kelias valandas
kaitinamos saulėje.

Garsiųjų Romos *termos*
sveikatą stiprinantis poveikis
plačiai aprašytas ir grožinės lite-
ratūros kūriniuose (pvz., T. Jes-
ke-Choinski knygoje *Paskutinie-
ji ramentai*, E. Bulwer-Lytton
Paskutinės Pompejos dienos ir
kt.). Humoristiškai kurortinio
gydymo, o taip pat ne mažiau
svarbaus ir kurortinio gyvenimo
apskritai aprašymą randame
Guy de Maupassant romane
Mont-Orliolis. Aišku, visa tai
aprašyta subjektyviai, žiūrint
per autoriaus prizmę.

XX š. pradžioje kurortolo-
gija, kurortinių veiksmų panau-
dojimas profilaktikai, gydymui
ir neigiamųjų reabilitavimui, ku-
rortinių veiksmų kaip pvz. kli-
mato, mineralinio vandens, gy-
domųjų durpių bei jų poveikis
sveikam ir sergančiam organiz-
mui, naudojant tikslus, infor-
matyvius, klininius – fiziologi-
nius, biocheminius, biofizinius,
elektroninius, imunologinius,
psichologinius ir kitokius mo-
dernius tyrimo metodus, – pra-
dėta nagrinėti aukštoje moks-
linio tyrimo įstaigose, specia-
liuose kurortologijos, fiziotera-

pijos institutuose, įvairių uni-
versitetų katedrose.

Atliktų tyrimų rezultatai
akivaizdžiai paliudijo kurortinių
veiksmų naudingumą, gydan-
tį įvairiausias ligas. Todėl kurorte,
ypač turinčiame palankų mikro-
klimatą, mineralinio vandens
gydomųjų durpių šiandien ir gy-
doma įvairios uždegiminio, de-
generacinio ir neuroreguliacinio
pobūdžio somatinės (kūno), psi-
chosomatinės ir dvasinės ligos,
o taip pat reabilituojami ne-
įgalieji.

Lietuvoje nemažai moksli-
nių darbų atliko Kurortologijos
mokslinio tyrimo laboratorija,
veikusi 1967-1992 m., su savo
bazėmis Birštono, Druskininkų
ir Palangos kurortuose. Buvo
patikslintos kurortinių veiksmų
taikymo indikacijos ir kontra-
indikacijos (parodymai ir prieš-
parodymai), paruoštos origi-
naliausios, optimaliausios
kurortinės profilaktikos, gydy-
mo ir reabilitacijos metodikos,
sukurti informatyvūs kurortinės
diagnostikos testai, kurie leidžia
nustatyti ne vien tik susirgimo
ypatybes, bet ir fiziologinių or-
ganizmo sveikimo procesų būk-
lę, sveikatos išteklius, organiz-
mo adaptacinius – kompensaci-
nius pajėgumus, kompleksinės
kurortinės pagalbos adekvatiš-
kumą ir efektyvumą.

Savo kurortinio darbo pra-
džioje (1956 m.) iškėliau hipo-
tezę, kuri vėliau pasitvirtino,
kad, jeigu ligoninėje kovojama
su liga, tai kurorte, chroniškos
stadijos ligai lyg ir pasitraukus
į užkulisius, stiprinama paciento
sveikata: aktyvuojamos adapta-
cinės, kompensacinės, regula-
cinės funkcijos, skatinamas neu-
rovegetacinis ir imunobiologinis
organizmo reaktyvumas, t.y. fi-
ziologiniai sveikimo mecha-
nizmai (sanogenezė).

Tyrimais nustatyta, jog ku-
rortiniai veiksniai ir procedūros
(klimato terapija, gydymojo kū-
no kultūra, sportiniai žaidimai,
masažas, įvairios cheminės su-
dėties ir fizinių savybių minera-
linis vanduo, vartojant jį gėri-
mui, vonioms, dušams, gydomo-
sios durpės, įvairios elektro-
magnetinės, ultragarso, elektro-
miego, elektrinio raumens sti-
muliacijos, veikia didžia dalimi
nespecifiškai: aktyvuoja vegeta-
cinės nervų sistemos simpatinę
dalį, hipotalamo – hipofizės –
antinksčių žievės sistemą, geri-
na neurodinamiką, nervinę re-
guliaciją, fiziologinius tarpstie-
minių ryšių ir taip neleidžia
įsisenėti kūno (somatinei), psi-
chosomatinei arba dvasinei ne-
galei. Po kurortinio gydymo
daugumai pacientų sumažėja
bendras silpnumas, nuolatinis
nuovargio jausmas, pagerėja
nuotaika, apetitas, susinormina
miegas bei kiti varginantieji
simptomai. Taip pat sumažėja
arba ir visai išnyksta ir specifi-
niai konkrečios ligos simptomai.

Mažoji Lietuva – nesulaikomai griūva senovinė Pabėjų šventovė,
kurioje dar skambėjo senprūsų kalba Nuotr. M. Purvino

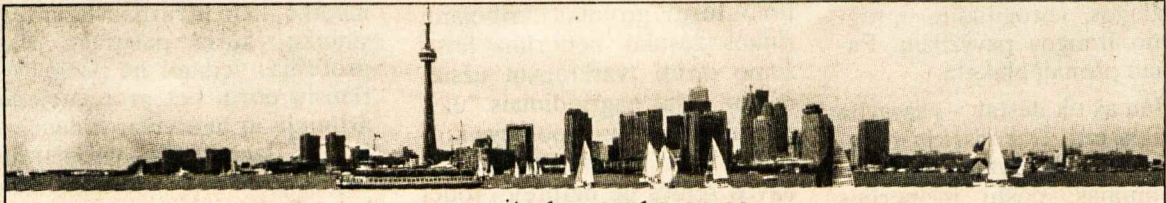
AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDA KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

www.city.toronto.on.ca

Probationary Firefighters

Help make our City a safer place for all.

If you like helping people, work well with others, enjoy learning and are physically fit, this is a great time to compete for possible 2003 Firefighter openings at the City of Toronto. In addition to fire fighting, you will perform other services – rescue work, fire prevention duties, administer first aid, respond to emergency hazardous material situations, and maintain fire fighting apparatus, equipment and fire stations. To carry out these duties, you must be able to handle intense, sustained physical effort, communicate clearly in English under stressful situations, and work shifts, including nights and weekends.

Qualified applicants must be legally eligible to work in Canada, meet the prescribed hearing and visual requirements (20/30 in each eye without corrective lenses, and color vision that is safe for fire fighting), and have completed a minimum of Grade 12 (or equivalent as approved by the Ontario Ministry of Education). Possession of a valid Basic Rescuer (Level C) CPR Certificate, Standard First Aid Certificate (minimum level), and Ontario class D licence (minimum) with Z air brake endorsement, are also required of those candidates who are successful at the interviews.

For further information on test dates and times, and to learn more about our process:

- Attend a Firefighter Career Information Session** at the Toronto Fire Academy, 895 Eastern Avenue, Toronto, on one of the following dates:

Sat. April 6 at 10:00 a.m.	Wed. April 10 at 7:00 p.m.	Thurs. April 18 at 7:00 p.m.	Sat. April 20 at 10:00 a.m.
-----------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------

 Additional information sessions are also planned at each of the civic centers and numerous other locations around the city. See our 2002 Career Guide, visit our Web site, or call the Toronto Fire Services recruitment hotline at 416-392-FIRE, for dates, locations and other details. Recruitment information packages will be available at all of the information sessions.
- Pick up a recruitment information package** (Career Guide, test registration form and calendar of Firefighter information sessions), **before April 22, 2002**, at one of the following locations:

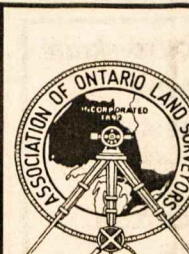
North York Civic Center, 5100 Yonge Street	Ethiobioke Civic Center, 399 The West Mall
Toronto City Hall, 100 Queen Street West	York Civic Center, 2700 Eglinton Avenue West
Scarborough Civic Center, 150 Borough Drive	East York Civic Center, 850 Coxwell Avenue

 Or download the information from our Web site at: www.city.toronto.on.ca/fire
- Pre-register for the written test.** Registration forms must be received at Human Resources **by noon, Monday, April 22, 2002.** (HR staff will be on hand to accept registration forms at the information sessions hosted only at the Toronto Fire Academy). The written aptitude test will be conducted beginning April 27, 2002.

Committed to employment equity, the City of Toronto encourages applications from Aboriginal persons, persons with disabilities, members of visible minority groups and women.

Toronto

Smoke alarms save lives. Install and maintain smoke alarms on every level of your home.

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Idealus diplomatas - realybė ar vizija?

VYTAUTAS A. DAMBRAVA,
Lietuvos ambasadorius Ispanijoje

Čia spausdinama jo kalba, pasakyta 2001 metų gruodžio 27 d. Lietuvos prezidentūroje įvykusioje ambasadorių konferencijoje. Tekstas gautas iš *Dienovidžio*.

TŽ redakcija

Tebėra iš esmės neatsakyta į klausimą, kokių ambasadorių, kokių diplomatų šiandien reikia Lietuvai? Kokio ambasadoriaus iš kiekvieno mūsų laukia jos prezidentas, premjeras, ministrai, seimo nariai?

Šie klausimai turėtų būti aktualūs ir mano kolegoms, Užsienio reikalų ministerijai ir pačiai valstybei bei tautai. Be reikalo manytume, jog mes, ambasadoriai, pamažu daromės idealūs profesionalai, o tokiais diplomatais Jūs, aišku, norėtumėte mus matyti.

Bet koks turėtų būti tasai idealus Lietuvos ambasadorius? Kokie standartai yra jam nustatyti ir kaip toli ar arti mes esame nuo to idealo? Tą klausimą keliu ir pats sau. Pirmą surašytą idealaus valstybės diplomato atstovo apibūdinimą randame XVI a. išleistoje knygoje *De Legato*. Jos autorius – Otavinas Maggi. Čia nurodoma, koks turėtų būti idėlus ambasadorius. Ogi štai koks – ambasadorius (legatas) turi suprasti Aristotelį ir Platoną, išmanyti teologiją, būti matematikos, architektūros ir muzikos ekspertas, geras poezijos žinovas, turi kalbėti ir rašyti lotyniškai, mokėti graikų, ispanų, prancūzų, vokiečių ir turkų kalbas. Turi pažinti istoriją, nusimanyti apie geografią, aišku, būti politiniu ekspertu, subėgančiu išsipaikinti iš kebliausių situacijų, teisingai naudodamas dialektinį metodą.

Kaip matote, čia nekalbama nei apie archyvus, nei apie raštvedybą, nei apie finansus, nors tas darbas legatūrose tikriausiai irgi buvo atliekamas.

Rusijos imperatorienės Jekaterinos II motina princesė von Zerst savo rašte Friedrichui Didžiajam prašė jauno, dailios išvaizdos diplomatinio atstovo. Olandijon ar Vokietijon siunčiamiems atstovams buvo keliamas kitoks pagrindinis reikalavimas – būti pajėgiam labai daug išgerti ir išsilaikyti ant kojų. Tai kiti kvalifikacijų apibūdinimai.

Mūsų laikų pasaulis turi su-

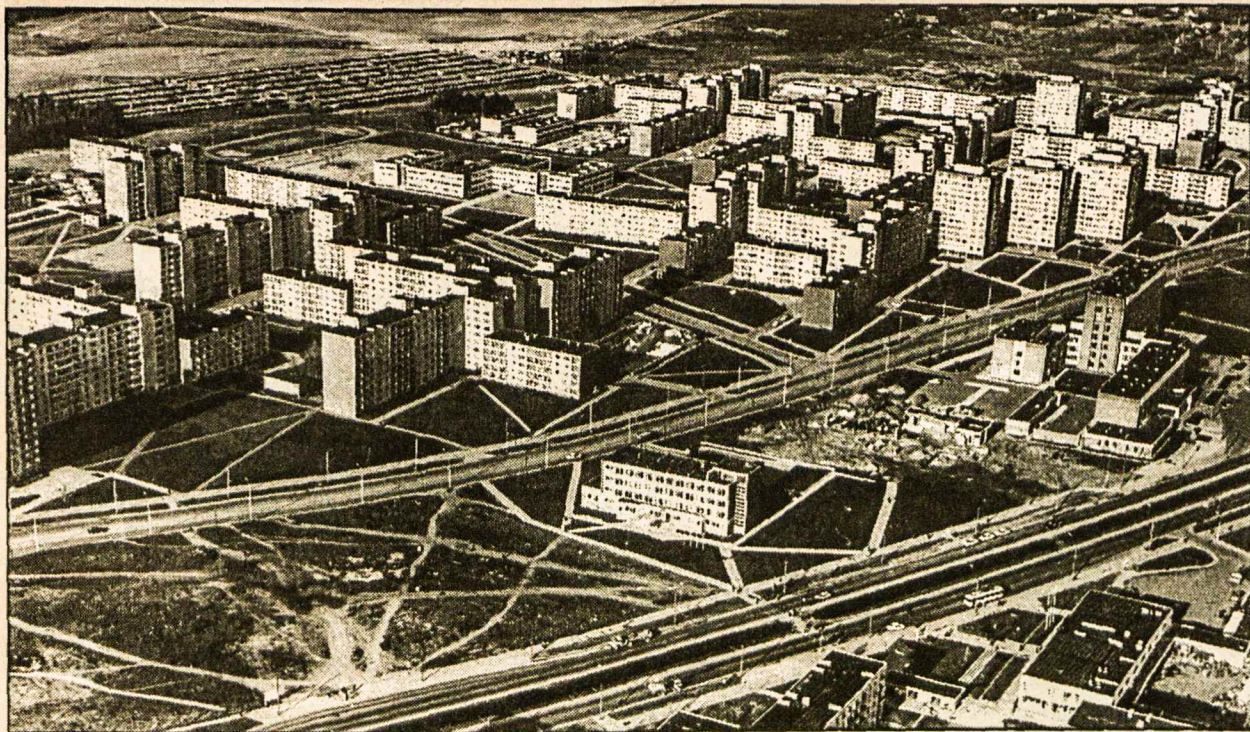
sikūręs savo standartus. Tektų pritari britų formulei, pagal kurią svarbiausia mūsų laikų ambasadoriaus kvalifikacija yra moralinis asmens integralumas. Ambasadorius turi būti teisingas, sugebąs ramiai kontroliuoti nepaprastą situaciją (ir pats save), būti tikslus darydamas išvadas, kantrus, kuklus, atlaides, privaląs laikytis etiketo taisyklių. Jis jokiu būdu negali būti arogantiškas, pasipūtęs, pompastiškas; bet svarbiausia yra jo lojalumas valstybei ir jos vadovui.

Manau, mums tektų visu rimtumu artėti prie šio tikslo. Čia kyla dar vienas klausimas, nuo atsakymo į kurį priklauso ir mūsų diplomatijos kokybė: kiek politinės kultūros turi Lietuva? Vargas tai politinei sistemai, kurios neįjungia pakankamai vieninga politinė kultūra. O politinė kultūra neatsiranda per deklaracijas, ji yra ilgo, per kartų kartas trunkančio augimo ir brendimo rezultatas. Taigi kokią politinės kultūros turta Lietuvos diplomatija neša į pasaulį?

Reikia džiaugtis ir tiesiog stebėtis, kad prioritetiniai valstybės uždaviniai – regatos į Europos uostą ir į Šiaurės Atlanto sąjungą – skuba į priekį. Visi esame aktyviai įsitraukę į šį darbą ir Lietuvos perspektyvos yra geros. Esame maža, kai kam galbūt ir nelabai reikšminga valstybė. Mes savo pozicijas turime užsikariauti išmintimi ir atkakliu, pasiaukojančiu darbu. Savo darbuose mes turime spinduliuoti meilę Lietuvai. Mūsų principas turėtų būti – visi už vieną, vienas už visus. To reikia valstybės gerovei.

Lietuva nekuria valstybės ir savo diplomatijos, kuri būtina tvarkyti reikalus ar vykdyti vidaus politiką. Lietuva nenori būti teisingumo principų pažeidžiamu liudininku. Visi siekiame teisinės valstybės. Tai nėra frazė, o uždavinys, pats svarbiausias prioritetas, kartu ir valstybės idealas.

Baigdamas noriu pasakyti, kad turiu laimės pažinti daug savo kolegų, kurių pastangas ir darbą labai vertinu. Tačiau prie Lietuvos idealo turime artėti visi, o mūsų kelią turi lydyti politinė ir diplomatinė kultūra. Sujungtomis jėgomis sieksime šio tikslo ir Lietuvos vadovų patikėta misiją atliksime.

Vilniaus Karoliniškių rajonas iš televizijos bokšto

Nuotr. H. Paulausko

Taip gynėm Lietuvos parlamentą

Kai kariniai sovietų daliniai puolė televizijos bokštą Vilniuje, kai sausio 13 dieną nužudė 13 tautiečių, mes, savanoriai, gynėme parlamento rūmus ir budėjome ištisas savaites. Visa tai atsispindi šio dienoraščio puslapiuose

DIM. PLK. LTN. EUGENIJUS JAKIMAVIČIUS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Prie vieno laužo vyrai sodriais balsais, išdidžiai, liūdnei dainuoja. Žmonės su savais likimais, savais rūpesčiais, savais tikslais. Bet kol kas, viską užmiršę ir palikę, susibūrę čia šią šaltoką naktį prie laužo gėmami vieno pagrindinio visiems tikslo. Visi jie stipriai suvienyti pralietu krauju, pasiryžę kovoti prieš amžiną prieštą – sovietų desantininkus.

Kyla į viršų dūmai. Laiks nuo laiko šokti kibirkštys. Sujuda prie laužo šešėliai, tokie tylūs, nežemiški.

Atliū jums, nepažįstami būdetojai, jūs – mūsų skydas, jus pirmus šaudys, trauksys tankų vikrais. Mes vėliau sulauksime automato plūpsnių. Bet mes irgi turime kai ką priešui paruošę. O jūs – tik savo degančias širdis.

1991 m. sausio 19-oji

Eilinė darbo – budėjimo diena. Skiria mane į gynybos štabą. Padeduo organizuoti artezinio šulinio grėžimą. Perkeliame per barikadas grėžimo stakles, traktorių, pneumatinių agregatų ir kt. Dar gaunu vieną šautuvą. Dabar jau visi mano grandies vyrai turi šautuvus.

Pastatome ant stogo vielos užtvartą. Reikės dar daugiau jų statyti. Reikia statyti koridoriuose užkardas, apmokyti žmones atsitraukimo-gynybos kovai. Nuo vakaro iki paryčio už langų skambėjo lietuviškų dainų melodijos. Už lango žiema, daina, laužai, budintys žmonės.

1991 m. sausio 20-oji

Sekmadienis – jau antras sekmadienis už barikadų. Ryte atvažiuo mechanizatoriai – ruošiamės toliau gręžti artezinį šulinį. Ruošiu pastatą vidaus gynybai. Įdomus administracijos – Aukščiausios tarybos reikalų valdybos – elgesys: valdyboje dirba beveik visi buvę komunistai. Žaidžia šachmatais. O vienas nepartinis laksto nesusėdamas. Jis ir fiziškai, o dar daugiau – psichiškai pavargęs. Mane skyrė kam padėti. Aš tai ir darau. Bet partija ir liko partija "epochos protas, garbė ir sąžinė". Juos būtinai reikia atleisti ir teisti.

Vakare sukvietė A. Butkevičius ir K. Motieka. Šauliams žuvus, jų šeimoms soc. lengvata nebus taikoma. Pasišaipė iš šaulių operetinės – komiškos uniformos (tiek to – tai teisybė). Mes neturime kapitalo net ir ginklams nusipirkti, o ką jau

kalbėti apie paramą artimiesiems. Keista, lyg mūsų kraujas neturi vertės, lyg mes ne Lietuvos vaikai?!

1991 m. sausio 21-oji

Radijės praneša: – Čia kalba nepriklausomos Lietuvos radijas. Dabar 7 val. 9 min. Šiandien pirmadienis, sausio 21-oji diena. Saulė tekės 8 val. 27 min., leis 16 val. 34 min. Dienos ilgumas 8 val. ir 7 minutės.

Kokia bus ši diena? Atsikėlęs (6³⁰) tikrinu postus – mūsiškiai (vilniečiai) budi. Vienas kauniečių postas miega. Pasitaiko ir pervargusių.

Ryte po pasikabėjimo štabe paskirstė šauliams barikadų statybos darbus ant stogo ir koridoriuose. Kauno grupė darbams vadovauti skiria apsaugos viršininką Mindaugą. Jam įteikiu II, III ir IV aukštų planus (svarbiausius punktai), vietoje aaiškinu, ką ir kaip reikia daryti. Po pietų tikrinu, kaip vykdomi darbai. Dirba tik Vilniaus rinktinės šauliai. Kauniečių vadas G. Jankus aiškina, kad Mindaugas išvyko į Kauną (niekam apie tai nepranešęs) ir iš viso jiems kelia abejones tokia gynybos schema. Teko su savo vyrais atlikti ir jų darbą.

1991 m. sausio 22-oji

Statome pastato viduje – koridoriuose barikadas. Grėžiamas artezinis šulinys. Gynimo tamsūs pokštas – 6 metry gylyje gręžiniui "kelia pastojų" kelių tonų akmuo – ant pat gręžinio ašies. Vysia naktį gręžėjai vargo šalindami kliūtį. Ryte akmuo buvo iškeltas. Sprogdinti negalima – čia pat posėdžių salė. Vakare gręžime toliau.

Žmonės pavargę nuo budėjimo, nuo "karo stovio", miega nenusirengę, su ginklais. Ryškėja, kas yra kas. Yra tokių, kurie dirba sklandžiai, noriai, pasiaukojančiai, negailėdami nei savo jėgų, nei savo drabužių (Navickas, Kairys, Mindaugas, Ignalinis – švenčionių šauliai). Yra čia ir baltarankių. Tai jie dar nevalgę, tai išsisi po sargybos, tai po pietų reikia pailsėti, tai iš viso jiems neaišku, kam tas ar kitas darbas reikalingas.

1991 m. sausio 24-oji

Ryte sveikiname deputatą R. Gajauskaitę. Kuklios gėlės, kuklios dovanos – apgultis. Ant stalo – šampanas. Šiek tiek prisiminimų ir vėl apgulties tematika. Truputį išsiblaškome, atitrūkstame nuo kasdienio. Trumpan užsuku į namus. Džiaugiasi manimi ir laisve mano šunys. Viens už kitą stengiasi būti gerresni. Atsisveikinant, Rudis nuliūsta. Mažasis nesupranta. Ir vėl traukiu į apgultus, užbarikuotus parlamento rūmus.

1991 m. sausio 25-oji

Nusprendėme pradėti mokytį gynėjus pagrindinių karinių dalykų. Po pusryčių mokėme

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

grupę kovinių veiksmų. Klausosi, atrodo, supranta, Mokyti sunku. Trūksta visko: patalpų, literatūros, maketų. Dėstau sprogdinimo darbus.

Ruošiuosi po 15 dienų buvimo čia eiti į namus ir pasikeisti baltinius, išsimiegoti lovoje. Nors vieną parą.

1991 m. sausio 30-oji

Jau kuris laikas dėstau parlamento gynėjams ir savanoriams inžinerinį parengimą. Tai pirmosios žinios apie sprogstamąsias medžiagas, sprogdinimo darbus. Domisi. Matyt, jiems patinka grynėti kariniai dalykai. Sunku dėstyti, nes nėra nei literatūros, nei patalų, nei pavyzdžių. Tenka pačiam ruošti konspektą, pasigaminti pavyzdžius, paruošti plakatus. Savanorių vadas paprašė paruošti konspektą "sprogstamosios medžiagos ir sprogdinimo darbai" viems savanorių daliniams. Renu medžiagą. Prisimenu kai ką iš karo mokykloje gautų žinių.

1991 m. vasario 15-oji

Paskutinė diena parlamento sargyboje. Išsename. Ir gerai – nereikia tiek daug sargybinių. Yra rūmų apsauga. Grįšime į kasdieninį ritmą. Ir neramu: o gal dar nereikia išeiti, gal dar reikia saugoti, gal dar puls? Jau pripratome būti apgultose stovyklos kariais.

Pažinome daugiau vienas kitą, supratome bendrus siekius, supratome skirtingus charakterius. Kiekvienas savaip stengėsi prisidėti. Kas darbu, kas ryžtu, kas supratimu, o kai kas – vien kalbomis. Kai kas vengė rizikos ir geriau stebėjo viską iš toliau. Ir toliau dėstau savanoriams inžinerinį parengimą. Jau lengviau: turime konspektus, prinešę vyrai sprogstamosios medžiagos, sprogdiklių, sprogdinimo įrangos pavyzdžių. Paruošiau pirmąjį plakatus.

Jau aš tik dėstau – į sargybą nereikia eiti. Dar visokių pavėdimų būna. Gynybos įrengimų tobulinimas, postų inžinerinis stiprinimas. Bet tai jau ramus, bet didelės įtampos darbas. Tačiau vis dar šurmuliuoja sovietų kariškiai. Šiaurės miestelis vis dar kovinėje parengtyje budi. Ko jie laukia? Signalų?

Iš Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių ir kitų miestų atvažiuoja 1-2 savaites budėti savanorių būriai. Jų įtempta dienvė. Vieną pamainą budi, antrą pamainą dirba įvairius rūmų apsaugos sutvirtinimo darbus ir mokosi pirminių karinių dalykų.

Susikaupę pirmųjų dėstytojų grupelė. Karių medicinos dėsto med. sesuo-felčerė Gražina Kurpytė, su ginklais supažindina R. Kazėnas, aš dėstau inžinerinį parengimą. Ateina deputatai pasikabinti su savanoriais patriotine istorine tema.

Normali darbo, budėjimo ir mokslo savanorių diena parlamente.

Jau susiformavo savanorių štabo branduolys. Paskirstome pareigomis. Centrinį rūmų vicinam pirmojo aukšto kampe trijuose kambaruose dirba rūmų vadovybė. Kitos patalpos skirtos rūsyje, kituose korpusuose.

Mūsų štabo darbuotojų dar nedaug: štabo viršininkas – Jonas Gečas, jo pavaduotojas – Arvydas Pocius. (Pabaiga)

Troškimas valdžios - dabarties yda

Siekiant ateities gerovės Lietuvoje, reikia šalinti išgalėjusias negeroves politiniame, ekonominiame, visuomeniniame ir asmeniniame gyvenime

DOC. MED. DR. BONIFACAS ALGIRDAS RUTA

Šiandieniniame Lietuvos politikų gyvenime yra būdingas iškalbėtumas ar kitų įteigtas nepamatuotas valdžios troškimas, dažnai neturintis reikiamos kompetencijos. Tai gali lemti žemesni polinkiai, tokie kaip garbės troškimas ir ypač noras pasipelninti. Dėl noro vadovauti kuriasi, skaldosi ir pešasi partijos ir partijų kštės. O visuomeninių organizacijų ir draugijų nesuskačiuos. Atrodo, kad visų tikslas vienas – grupiniu būdu išpešti kuo daugiau naudos iš varganos valstybės kišenės, nesprendžiant darbo gerinimo, produktyvesnės veiklos klausimų.

Organizacijų "lyderiai" gviešiasi direktoriautai, bet dažniausiai – prezidentautai. Net taip save kildinantys "ubagai" irgi išsirinko "karalių". Šis, anot televizijos laidos *Prašau žodžio* žiūrovės, įsinerėjo karaliauti ne tik savivaldybėje ir seime, bet ir, atleisk jam Viešpatie, nei tapti Lietuvos prezidentu. Skatinant savo lygio rinkėjams, "karaliaus" liga gilėja, ir nepaisant šio veikėjo kriminalinės praeities ir girtuoklystės, anot suprantingo kauniečio, ji tampa visos Lietuvos gėda.

Pagrindinė dabartinės valdžios problema tampa korupcija arba, kaip švelniai pastebėjo Europos priežiūros inspekcija, nesugebėjimas administruoti. Korupcijos variklis yra noras pasipelninti kyšininkavimu. Nemūsiškas žodis, "korupcija" reiškia sugedimą, vaizdžiai apibūdinantį tikrąją esmę. Be korupcijos reikiama aplaidumas seimo posėdžiuose, vengimas deklaruoti turimas lėšas, valstybės ir privačių interesų painiojimas, turto ir žemės gveičimas. Šios piktžaidės sukelia sąžiningų piliečių beviltiškumą.

Keičiasi valdžios, nenoriai keičiasi pareigūnų veidai, tačiau, anot dabartinio premjero, trūksta asmenybų, kviečiami stoti į socialdemokratų gretas. Tik neaišku, kaip toms asmenyboms pavyktų susikabinti su esamais partijose, kurie anuomet "nušeimininkavo" iki dvasinės ir ekonominės griūties. Visa laimė, kad atsiranda valdyme tokios asmenybės, kaip P. Auštrevičius, G. Čekuolis, atstovaujantys anksčiau proteguotai Europos reikalų ministerijai. Esant šiai situacijai, Lietuvos laivelis išbuvoja aukštyn ir žemyn, bet ne pirmyn. Tebesvajojant apie praetis laikus įteisinamas svetimo turto grobimas, ribojami rinkos dėsni, nenorima leisti žemę dirbti tvarkingam užsieniečiui. Mat pagrindiniais "ūkininkais" šiandien tapo buvę kolchozų pirmininkai ir jų rėmėjai. Savos žemės jie neturėjo, todėl smagu "ūkininkauti" arba vėl vadovauti su nugvelbta kolūkių technika, pusvelčiui ar net veltui nuomojant žemę. Taip ūkininkaujant ir nesirūpinant žemės derlingumu, be organinių trąšų ir sėjomainos ne vienoje vietovėje žemė tapo nualinta, tad jokios pašalpos nepadės.

Kodė šie "šeimininkai" taip priešiasi Europos sąjungai? Matyt, tikisi per eilę metų, keičiant įstatymus, net konstituciją, šią nuomojamą žemę pasigviešti, o vėliau pelningai parduoti europiečiams. Jau dabar pusvelčiui supirktų nusenušusių kaimiečių žemių savininkai – karbauskiai, uspaskichai ar velikonai, atsidūrę seime, taiso žemės įstatymus. Vargu ar tokiu būdu sukursime kaimo žmonių gerovę. Dabartiniai valdantieji, įklivę į buvusių žemės ūkio bonzų spąstus, blaškosi pagal jų dūdelę, rengia konstitucijos pataisas, kad tik neateitų tvarkingas europietis ir nereiktų buvusiesiems padirbėti iš peties. Tuo tarpu išlikę nuo Stalino genocido tikrieji žemės savininkai ar jų vaikaičiai neturi kada streikuoti ir sabotuoti sėdėdami Žemės ūkio rūmuose, komitetuose ar valdžioje. Jie sąžiningai dirba ir nesiskundžia, nes žemė jiems sava. Jiems nereikia "plauti" per bankus ar kitais keliais vals-

tybės lėšų, nes garbės kodeksas yra svarbesnis.

Dabar vėl prisimenami fronto ir užfrontės veikėjai, mat šie nori pensijų priedų, nors juos "malonina" didžioji tėvynė. Tuo tarpu prievarta ir nemokamai dirbę tremtiniai kažkodėl plačiai Rusijai neįdomūs. Labai neįdomūs lygiavos broliai ir profesorius V. Landsbergis bei jo Tėvynės sąjunga, nors pirmiausia jų pastangų dėka ir ryžtu buvo atkurta tikroji Tėvynė, kurioje laisvai gali trūsti ne tik tėvynainiai patriotai, bet ir buvusieji paklydėliai. Jie sakosi anuomet kūrė fabrikus, kolchozus, elektrines, bet užmiršta, kad pusę amžiaus žalojo žmogiskąjį pradą. Dėl to šiandien dejuojama nebesant asmeninės iniciatyvos, kūrybiškumo, darbštumo ir sąžiningumo. Sovietiniais laikais išgalėjusi girtuoklystė buvo partiškumo ir draugiškumo įrodymas. O ką jau kalbėti apie tikybą. Todėl dabar be alkoholio ar narkotikų nebeįveikiami gyvenimo sunkumai. Užvaldžiusi tinginystė stumia vargšą vagiliauti, bet ne dirbti. Taigi prarastas dvasinės vertybės sunkiau atstatyti nei materialines. Bet reikia tikėtis, kad natūrali prigimtis ir gėrio pradai, nors ir palaužtas, atsigauna.

Demokratinėse šalyse renkanti valdžią tikrinamas ne vien visuomeninis, bet ir asmeninis gyvenimas. Deja, tik ne pas mus. Policijos komisaras ar valdžios pareigūnas aiškina, esą privatus gyvenimo klystkeliai – ne kliūtis dirbti valstybės tarnyboje. Vargu ar šeimos palaidūnas ar smurtuotojas pasidarys šventuoliu tarnyboje. Psichologinė analizė rodo, kad jis tik lauks palankios progos. Nepasitikima ir teismo institucijomis, ne dėl profesinių, bet dėl žmogų trūkumų. Nesudėjusia rasti kodeksą bausmę nuo-iki, bet galima piktinaudžiau tame nuo-iki intervalu.

Žiniasklaida persunkta sensacijomis be pasvarstymų ir interpretacijų, be aiškios savo nuostatos. Neaišku, kodėl viskas piešiama per tamsius akinus, ar dėl to, kad anuometinė cenzūra uždėjo antspaudą, ar sensacijos tampa tikslu didinti tiražus, vėlgį papildant savo kišenę. Vargu ar visus žurnalistas skatina tokie žemi tikslai. Man, kaip mediciniui ir pedagogui, labai rūpi medicinos klausimai. Deja, ypač pastaruju metu, žiniasklaida užsi-mojusi iš peties. Atrodo, kad ją sudirgino bulvarinė S. Šeino knyga *Dievo namai*, kurioje sarkazmas suprantamas kaip tikra tiesa. Be abejonės mūsųose yra medicinai, kaip ir žurnalistai ar teisininkai, kurie pasirinko šias profesijas vedami ne pačių geriausių norų, bet proteguojami artimųjų ar anuomet valdančiųjų. Juk dauguma jų paruošti ne nepriklausomos Lietuvos laikais. Todėl nereikėtų spaudoje ar televizijoje kelti dar pasitaikančias nesėkmes medicinoje, smurtą, psichiką sleigiančias "sensacijas", kurios sukelia įtampą ir neviltį. Tik geras pavyzdys patraukia ir pamoko. Ir nereikėtų stebėtis, kad šiandien žudomasi ar bėgama svetur, nes visi mes, o ypač apsiėjęji korupcijos, esame dėl to kalti. Tik sutelktos geratarosios pastangos gali pasitarnauti visų labai kuriant geresnę mūsų ateitį.

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos - seimo rūmų gynėjas prie barikadų 1991 metais Vilniuje

Lietuvos seimo rūmų gynėjas savanoris 1991 metais Vilniuje

Ivairios žinios

Panevėžio miesto savivaldybė išsuntinėjo Pasaulio lietuvių bendruomenės Panevėžio kraštiečiams kvietimą dalyvauti 500 metų Panevėžio miesto įkūrimo sukaktuvinėje šventėje, kuri numatoma 2003 m. rugsėjo 5 d. Rengėjai prašo ketinančius šventėje dalyvauti atsiųsti iki š.m. balandžio 1 d., kad būtų galima juos įtraukti į jubiliejaus svečių sąrašą. Rašyti adresu: V. Baliūniui, Juozo Balckonio gimnazija, Respublikos g.47, Panevėžys, LT-5300, Lietuva; e-paštu: vilma@panevezys.sav.lt

Priežodžiai

Gerai juokiasi tas, kuris juokiasi paskutinis, bet dar geriau tas, kuris juokiasi kartu su bosu.

Nėra to blogo, kad neišeitų į gera. Tai kam dar reikia stengtis viską gerai daryti?

Apetitas atsiranda ne tik bevalgant, bet ir žiūrint į kitus valgant.

Žuvys neturi balso, bet užtai yra iškalbingi jų pardavėjai.

Kairė ranka nežino, ką dešinė daro, bet vis tiek visi pirštai į save lenkti.

Dievui, kas Dievo, cezariui, kas cezario. O kas žmonėms?

Gerbk save ir kiti tavo gerbs. Netiesa. Reikia būti bosu, jei nori, kad tave gerbtų.

Duok kvailiui kelią. Ar tada patys turėtumėte eit šunkeliais?

Pirštai lenkti į save, bet darbą stumia nuo savęs.

Dvi galvos geriau negu viena, bet savoji yra patikimiausia.

L. Stankevičius

Plataus masto istoriko netektis

Kelios mintys a.a. Rimantą Jasą palydėjus į Karveliškių kapines

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Po širdies operacijos Santa-riskė 2002 m. sausio 25 d. mirė istorikas Rimantas Jаса (gimęs geležinkelio viršininko ir mokytojos šeimoje Šiauliuose 1929 m. birželio 1 d.).

Skulptūriškas veidas, sunertos rankos, jose Rožinis, šventas paveikslėlis, aplink plevėnančios žvakės ir plačiai, plačiai išsiliejusi baltų gėlių puta. Jos apsuptytas išėjusi didelis žmogus, istorijos kunigaikštis. Turėjo jis jautrią, kilnią sielą, karštą širdį, o bendratis mokėjo paprastai, kartu žaismingai, grakščiai, literatūriškai.

Prisimenu jo vadovaujamą ekskursijas, organizuojamas Istorijos instituto, kuriame dirbo baigęs Vilniaus universitetą (1957). Vienoje išvykoje į pietryčių Lietuvą, sustojus apsižvalgyti, pasistiprinti, jo bendradarbis Liudas Truska (tuomet dar toli gražu iki profesoriaus...) pjaustė lašinius. Matyt, į juos žvilgčiojau, nes staiga pasigirdo Jaso balsas: "Liudai, duok šitai damai lašinių..."

Gaila, liūdna, kad atsakyti tolygiu bendravimu neįstengėme. Nesistengėme? Paskutiniui metu, kuomet jau buvo slegiamas neregystės, ne sykį kentėjo, guodėsi dėl aplinkinių duoto žodžio, pažado netesėjimo, nusi-statyto termino nesilaikymo, o vėliau raginimo – reikia skubėti, negalima vėluoti. Jį, dvasios aristokratą, toks elgesys giliai žeidė, griovė jo sunkiai susidėliotą dienotvarkę, ardė sveikatą – didino labai šokinėjantį spaudimą.

Anuomet, leidžiant universiteto 400 metų jubiliejinę literatūrą, rektorius J. Kubilius Rimantą Jasą yra pavadinęs Lietuvos Rabikausku. Kokiomis nevienodomis sąlygomis jie dirbo, kaip nevienodai buvo įvertinti? Romoje, jėzuitų Grigaliaus universitete ne vieną dešimtmetį dirbęs Paulius Rabikauskas buvo profesorius, pripažintas kaip vienintelis lietuvis, pasiekęs pasaulinio istorijos mokslo lygio. Tuo tarpu Vilniuje dirbęs Rimantas Jаса, nors buvo žinomas ne tik Lietuvoje, jokio mokslo laipsnio neturėjo. O juk iš tikrųjų, be kitų darbų, vien už *Bychovco kronikos* (lietuvis metraščio, 1971) parengi-

mą – vertimą iš senosios kanceliariinės slavų kalbos, įvadą, paaiškinimus – jam turėjo būti suteiktas daktaro vardas. Kaip pats rašė pratarėje: *Bychovco kronika* "tai vienas iš vertingiausių Renesanso epochos pradžios Lietuvos kultūros paminklų". Bet iki jo nebuvo žinoma, kas tą paminklą pastatė. Su juvelyro kruopštumu, poeto polėkiu jis pagrindė paminklo statytojo autorystę. Įvade teigė: "(...) esame giliai įsitikinę, kad (...) kronika buvo parašyta (...) Alberto Goštauto (LDK kancelerio, Vilniaus vaivados) iniciatyva". Ne laipsniai Rimantui Jasui rūpėjo, o senoji Lietuvos kultūra, istorija. Kiti juos suteikti nesusiprato, neskubėjo.

Kokį dalykišką pasišventimą, sąžiningumą atskleidė paskutinis darbas – vysk. I. Masalskio (XVIII š.) Kauno dekanato šventovių vizitacijos aktų vertimas. Jame teko susidurti su labai sunkiais terminais klausimais, nes reikėjo ieškoti, rasti atitikmenų lietuvių kalba daugelio sričių – statybos, tapybos, auksakalystės, tekstilės, švietimo ir t.t. Bet kur jų ieškoti, rasti, jei ne vienos šios srities senųjų terminų žodynų neturime? Ir skatinamas begalinio mokslo sėkmės, sąžiningumo aiškintis dėl vienos srities – statybos, durų, langų, ypač spynų, užraktų – terminų Rimantas Jаса jau su baltąja lazdele rankose nukeliauja į Rumšiškes, buties muziejų. Kitose valstybėse tokiems darbams būtų skirti institutai, turintys dešimtis darbuotojų. Jis dirbo vienas – titaniškai, prome-tiškai. (Norėdamas palengvinti kitiems, rašė terminų žodynėlį. Koks bus jo likimas dabar?)

Karveliškių kapinėse, šalia motinos, buvusios tremtinės, Rimantą Jasą palaidojo didelis palydovų būrys. Vainikai, gėlės, nuodirdžios, jautrios buvusių bendradarbių (J. Marcinkevičiaus – Lietuvos MA bibliotekos direktoriaus, Rankraščių skyriaus vedėjos R. Cicėnienės, Istorijos instituto, Enciklopedijų instituto Z. Kiaupos, V. Speičiūno) kalbos ir... didelis, sunkus klausimas: ar atsiras tokio mokslo sąžiningumo, turintis tokį platų istorinį akiratį, istorinę nuojautą bei nenunykusį kalbos jausmą? Palydėjusiųjų būryje netrūko jaunimo, tai gal gi atsiras?...

Štai minėtini velionies R. Jaso darbai: *Didysis prūsų sukilimas*, 1959; knygoje *Lietuvių karas su kryžiuočiais* (1964) straipsnis *Karas su Livonijos ordinu XIII š. viduryje. Prūsų kovos prieš pavergėjus, Ponas Teišėjaitis arba Pasakojimas apie Lietuvą ir Žemaitiją* – Jono Goštauto beletrizuoti atsiminimai, 1967; *Bychovco kronika*, 1971, *LDK gyventojų surašymas* 1790 m. (su L. Tuska); parengė su K. Jablonskiu, J. Orda, M. Juču tris dalis dokumentų rinkinį – *Lietuvos valstiečių ir miestelėnų ginai su dvarų valdytojais; Pergamentų katalogas*, 1980; paskutinis minėtas – *Kauno dekanato bažnyčių vizitacijos aktai*, 2001.

Mūsų LRT "Panorama" Rimanto Jaso visai nepamirgė, nė kelių sekundžių nepaskyrė...

Dykumų rožė

Dykumoje pražydo rožė –
Šiek tiek kitokia – be spyglių,
Bet žiedo žavesį užgožė
Daug kaktusinių augalų.
Jos stiebas lankstė skaudūs vėjai.
Tik retsykiais lietaus lašai,
Žiedu gėrėdamiesi lytėjo,
Bet jų per mažą buvo jai.
O dykuma tik smėlių pustė
Į aksominius lapelius,
Bet nemokėjo rožė skūstis,
Tiktai lingavo stiebelius.
Staiga, kaimynams netikėtai,
Kas rytą sklėdėsi žiedai,
Visi jie buvo sužavėti
Jos tvirtybe, bet ne kvapai.
Virš dykumos kvapai pasklido –
Žinau ir aš švelnumą jų,
O rožė jaučia tik pavydą
Tų kaktusinių augalų,
Ir dygųjį prisilietimą –
Lyg mielą žvilgsnį spindulį,
Nes jie tvirtybės semias, ima
Iš šios rožės dykumų.

Dykumoje pražydo rožė,
Šiek tiek kitokia – be spyglių.
Nieks nepareina pro jos grožį,
Vadina tik vardu švelniui.
Jos liemenėlį lanksto vėjai,
Aplėbęs glaudžia prie savęs,
Bet pasipiršti nespėjo,
Nes žada kaktusai ją vest...

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė

Marijampolės literatū sambūrio "Sietynas" veikėja Irena Vaičiulytė-Bradaitienė (su gitaru) ir Sigita Leminauskaitė

Nuotr. N. Pangonio

Iš premijų šventės Los Angeles, CA, mieste š.m. sausio 5 d. JAV Lietuvių bendruomenės ir Rašytojų draugijos laureatai ir programos dalyviai: I-oje eilėje (iš k.): V. Ralys, A. Šlutas, Alė Rūta, Bern. Brazdžionis, Ald. Brazdžionienė, Marija Remienė, Ema Dovydaitytė; II-oje eilėje: V. Gedgaudienė, M. Newsom, dr. Z. Brinkis, Angelė Nelsienė, pianistė Eglė Janulevičiūtė, Ignas Medziukas, Algim. Žemaitaitis, gen. konsul. V. Čekanauskas ir Ponia

Skulptorė Elena Gaputyte (1927-1991)

Dešimt metų po skulptorės Elenos Gaputytes mirties testamentu vykdytojai išleidžia knygą anglų ir lietuvių kalba *Susitaikymas*. Knygos iliustracijos – Elenos Gaputytes, tekstas – Dalios Grinkevičiūtės *Lietuviai prie Laptevų jūros*

ŽIVILĖ ŠLEKYTĖ-STANTON

Elena gimė Draseikiuose (Šiaulių apskritys) 1927 m. kovo 21 d. 1944 m., kai sovietų armija artinosi prie Lietuvos, ji kartu su broliais ir seseria paliko savo tėvynę. Baigusi lietuvių gimnaziją Eichstate, ji 1946 m. išvyko į Freiburgą (prancūzų okupacinė zona Vokietijoje), kur studijavo dailę. 1948 m. Elena emigravo į Kanadą ir tęsė dailės studijas Montrealyje bei Toronte. Nuo 1953 iki 1956 m. ji dirbo Paryžiuje su skulptoriaumi Maurice Gimond dailės mokykloje *Ecole des Beaux Arts*.

1956 m. Elena iš Kanados persikėlė į Angliją, kur tapytojo Peter Lanyon paskatinta įsikūrė Kornvelyje, St. Ives mieste. 1960 m. ji ten atidarė *Sail Loft* galeriją. Persikėlus į Londoną 1964 m., ji trylika metų vadovavo skulptūros katedrai Londono universiteto Digby Stuart kolegijoje.

Sėkmingai dirbdama kaip skulptorė ir pedagogė, Elena gana vėlai ėmė kurti instaliacijas. (Instaliacija yra skulptoriaus kūrinys, kuris yra tikrai laikinas – naujas kelias išreikšti idėjai). Šis posūkis teikė jai galimybę sutelkti mintis ir jausmus į susitaikymo ir atleidimo temą. Pati būdama sovietų okupacijos auksa ir tapusi pabėgėle, ji niekada neajutė kartėlio tiems, kurie buvo atsakingi už jos tautos kančias.

Elena jautriai išgyveno savo tėvynės likimą ir atidžiai sekė visa, kas vyko Lietuvoje. Tai liudija ir ši knyga. Jos namai Londone buvo savi visiems lietuviams, atvykstantiems iš Lietuvos į Angliją.

Nuo 1961 iki 1989 m. ji surengė 24 asmenines parodas Anglijoje, Škotijoje, JAV, Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje. Nuo 1953 iki 1990 m. dalyvavo 29-iose grupinėse parodose. Turbūt prasminga, kad paskuti-

nis kūrybinis skulptorių pleneras, kuriame ji dirbo jau sunkiai sirgdama, vyko jos tėvynėje, Ni-doje, prie Baltijos jūros. Ir čia ji sukūrė savo paskutinę skulptūrą.

Elena mirė Londone 1991 m. spalio 4 d. Jos palaikai pervežti į Lietuvą. Ji palaidota gimtajame Joniškėje greta savo motinos.

Apie knygą

1989 m. visai atsitiktinai į Anglijoje gyvenusios lietuvių skulptorės Elenos Gaputytes rankas pateko unikalus rankraš-tis – gydytojos Dalios Grinkevičiūtės (1927-1989) 23 puslapių atsiminimų knyga *Lietuviai prie Laptevų jūros*. Tai buvo tekstas, kurio velionė Elena Gaputyte ilgai ieškojo, norėdama įamžinti tremtinių atminimą, sukurti paminklą nekaltooms sovietinio teroro aukoms savo Tėvynėje.

Lietuvos žmonių tragedija Gulage iki šiol nėra pakankamai žinoma Vakarų pasaulyje. Viename iš pritarėms knygai juodraščių Elena rašė: "Kada taikos sutarčių kūrėjai paleidžia baltuosius balandžius su alyvmedžio šakele, šie Lietuvą, nuolat skriaudžiamą kaimynų tai iš Vakarų, tai iš Rytų, aplenkia". Elena ryžosi išleisti D. Grinkevičiūtės atsiminimus lietuvių ir anglų kalbomis su savo kūrybos reprodukcijomis. Knyga turėjo pasirodyti 1991 m., minint 50 metų nuo Lietuvos žmonių tremimo į Sibirą pradžios. Velionės pasiryžimas buvo didžiulis. Ji užsakė knygos vertimą, energingai ieškojo rėmėjų, kūrė galimus knygos variantus. Štai ištrauka iš jos laiško Irenai Veisaitė:

"Lietuvių tauta yra paženk-linta sunkiu kryžiumi. Kiekvieną jos kartą šimtmečių šimtme-čiais liudija pasibaisėtinai šiur-pias, žmogaus protui neaprepiama kančias. Jau taip yra, kad derlingą Lietuvos žemę kartas nuo karto nutrypia armijos iš

Rytų ir Vakarų, išniekindamos visa, kas joje gyva. Ateina ir pračina karų rūstybės; ir kai didžiųjų kaimynų armijos namo grįžta, lietuvis savo rankomis atkasinėja pelenais paverstas so-dybas. Ne veltui tiek gaudulio lietuvių literatūroje, ne veltui tokios gailios raudos jos tauto-sakoje.

Neatsitiktinai mano darbuose – instaliacijose įsivyravo žiburėlio elementas. Tos instaliacinės parodos, MALDA vadinamos, yra trumpalaikės, vienkartinės, prabylančios tik parodoms atsilankiusiems. Todėl eilę metų galvoju, jog reiktų šią atleidimo maldą skulptūroje palikti ateinančioms kartoms. Tam pasirinkau leidinio formą. Atidžiai ir kantriai laukiau specialaus teksto. Nutariau tuo leidiniu paminėti vieną iš tragiškiausių lietuvių tautai įvykių – 50 metų su-kaktį (1991 metų birželio 14 diena) tremimų, kad tūkstančiai Lietuvos vyrų, moterų, senelių ir vaikų, jėga okupuoto iš Rytų sugrūstų nakčiai į gyvulinius va-gonus, pasibaisėtinose sąlygose buvo vežami į visus Sibiro kam-pus. Visi jie paskirti mirčiai nuo bado, šalčio, skurdo, ilgesio".

Deja... Pradėjusi šį darbą, Elena dar nežinojo, kad jau ser-ga nepagydoma liga, kad jos dienos suskaičiuotos. Jos jėgos seko. Vilčių įveikti negalią be-veik nebeliko. Ji meldė Dievą, kad padovanotų jai bent dvejus metus, kad galėtų užbaigti savo sumanymą, savotiškai apvainikuojant visą jos gyvenimo ir kūrybos kelią. Tie metai jai nebuvo duoti. Ši knyga, parengta jau po Elenos Gaputytes mirties, yra savotiškas velionės skulptorės dvasinis ir kūrybinis testa-mentas.

Šis leidinys bus išleistas leidyklos Adrian Lack, Senecio Press, Charlbury, Oxfordshire, Anglijoje. Knygą sudaro 72 puslapių teksto, kuris yra išpaus-dintas ant gero popieriaus. Šis leidinys bus įraštas *The Fine Bindery*. Iliustracijos ir nuotraukos yra įklijuotos.

Iš viso bus išspausdinta 250 numeruotų egzempliorių. Kaina – £75, kanadiškais \$170, amerikietiškais \$105. Užsakymo formas galima gauti Toronto Prisi-kėlimo parapijoje arba rašyti adresu: Elena Gaputyte Book, 124 St. Stephen's Road, Hounslow Middx. TW3 2BW England.

Marijampolės savivaldybės atstovė Daiva Kirtiklienė už kūrybinę veiklą ir trečiojo almanacho išleidimą "Sietynui" įteikė miesto mero Vidmanto Bražio pasirašytą padėką. Beje, šio almanacho leidybą rėmė Marijampolės m. savivaldybė. Išleido jį leidykla "Ramona".

Šiais metais tai nebe pirmas "Sietyno" literatū renginys. Sausio mėn. viduryje skaitytojų teismui buvo atiduota Janės Martynaitienės poezijos knyga *Laiko paukštė*, kuri iliustruota pačios autorės tapytais darbais, o vasario mėn. 11-ąją ten pat, bibliotekoje, literatė Birutė Žilinskaitė-Papeckienė (buvusi mano rusų kalbos mokytoja) visuomenę supažindins su savo poezijos knyga *Tėviškės vieškelio smiltelė*.

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

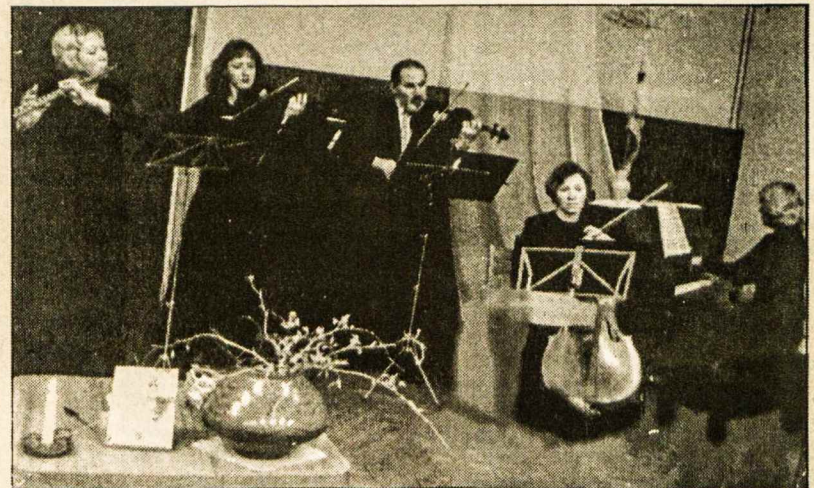
Poetas Bernardas Brazdžionis 95-tojo gimtadienio proga gavo Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus pasveikinimą. Jame sakoma: "Esate žmogus, su kurio vardu visiems laikams susijio lietuviško spausdinto žodžio lemtis – Jūsų poezija pratęsė ir atnaujino romantizmo tradicijas ir kartu, tapusi laisvės siekio išraiška, teikė dvasinės tvirtybės ne vienai lietuvių kartai tiek išeivijoje, tiek Sibiro tremtyje, tiek Lietuvoje. Įsipa-reigojimas savo tautai, išreikštas talentingu poetiniu žodžiu, tapo ne tik neatskiriama dvidešimtojo amžiaus mūsų literatūros bei kultūros istorijos, bet ir tautinio atgimimo dalimi. Todėl esate ir visada būsite minimas greta didžiųjų Lietuvos kultūros ir istorijos vyrų, priėmusių savojo laiko iššūkius ir sąžiningai tarnavusių ir piliečio, ir menininko pašaukimui".

Lietuvių rašytojų sąjungos pirmininkas Valentinas Sventickas atsiuntė poetui Bernardui Brazdžionui sveikinimą jo 95-tojo gimtadienio proga: "Tauta laukia Jūsų! Laukia Jūsų naujų knygų, vakarų-susitikimų, laukia Jūsų naujų eilėraščių, laukia pašneke-sių. Tas laukimas ir yra mūsų pasveikinimas artėjančio devyntais-dešimt penkto gimtadienio proga vyriausiam Lietuvos rašytojų sąjungos nariui. Jums užtenka ir dvasios stiprybės, ir minties skrydžio, ir meistriskumo, ir šlovės. Linkime, kad tai tęstųsi, kad laikas būtų Jūsų pagalbininkas".

Vilniaus Gedimino technikos universiteto teatro studija "Palėpė" vasario pradžioje paruošė naują spektaklį *Skaistūs vėjyje* rudunų rašytojos Sinzijos Pop romano motyvais. Premjeroje dalyvavo universiteto vadovybė, studentai bei Rumunijos ambasados Vilniuje atstovai. "Palėpė" įsisteigė 1999 metais ir šis buvo jau šeštasis studijos pastatymas. Jai vadovauja režisierius Olegas Kesmi-nas. Studija sėkmingai dalyvauja įvairiuose studentiškių teatrų renginiuose, pelnė keletą apdovano-jimų už režisieriaus, scenografijos darbus, studentų vaidybą. Kovo mėnesį "Palėpė" dalyvaus tarp-tautiniame studentiškių teatrų festi-valyje *Susitikimai* Prancūzijos Besancon mieste.

Henriko Blazo ir Salomėjos Narkėliūnaitės, išeivijoje mirusių žurnalistų, vardais pavadintos JAV \$300 dydžio premijos kas-met skiriamos pažangiausiame žurnalistikos studentui ar stude-ntei, kuriuos pasiūlo Vilniaus uni-versiteto Žurnalistikos instituto vadovybė. Premijų fondus prižiūri LŽS-ga, pinigų globoja Tautos fondas. 2001 m. premijos buvo paskirtos trečiakursei studentei Vaidai Morkūnaitei iš S. Narkėliūnaitės fondo ir ketvirtakursei Rūtai Šutinai iš H. Blazo fondo. (LŽS-gos žiniaraštis, 2002.I)

(ELTOS, Lietuvos ryto, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

Marijampolės muzikos mokyklos dėsytųjų kamerinis orkestras

Iš kairės: Marijampolės literatū Albinas Dūdonis (vertėjas), Janė Martynaitienė (dailininkė), Jonas Augustaitis, šių eilučių autorė, Sigita Leminauskaitė

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 1.10%	Asmeninės paskolas nuo 4.75%
180-364 d. term. ind. 1.10%	Sutartinės paskolas nuo 4.75%
1 metų term. indėlius 1.15%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 1.90%	1 metų 3.35%
3 metų term. indėlius 2.60%	2 metų 4.45%
4 metų term. indėlius 3.20%	3 metų 4.75%
5 metų term. indėlius 3.55%	4 metų 5.55%
1 metų GIC-mėn. palūk. 1.25%	5 metų 5.75%
1 metų GIC-met. palūk. 1.55%	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 2.50%	1, 2, 3 metų 3.75%
3 metų GIC-met. palūk. 2.95%	
4 metų GIC-met. palūk. 3.55%	
5 metų GIC-met. palūk. 3.90%	
RRSP, RRIIF ir OHOSP	
"Variable" 1.00%	
RRSP ir RRIIF-1 m. term. ind. 2.30%	
RRSP ir RRIIF-2 m. term. ind. 3.25%	
RRSP ir RRIIF-3 m. term. ind. 3.70%	
RRSP ir RRIIF-4 m. term. ind. 4.30%	
RRSP ir RRIIF-5 m. term. ind. 4.65%	
Taupomąją sąskaitą iki 1.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 1.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 1.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

MLS JUMS TIK KAINUOS **3 1/2%**
IŠ VISO +GST

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

Galvojat parduoti ar pirkti nuosavybę?
Mielai atsiųsiu Jūsų namus informacines knygytes be jokių Jūsų įsipareigojimų

SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus ir vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą • Keliones į šiltes kraštas • Draudą • Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) • Dokumentų vertimą • Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą • Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems • Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.

Bilietų į Lietuvą išpardavimas. KAINA NUO \$750.
Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamieji lietuviški ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių Lietuviškosios Fondas
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3.0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.
Informaciją teikia administratorius L. Baziliauskas tel. 905 279-8226.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Kanados dailiojo čiuožimo pora – JAMIE SALÉ ir DAVID PELLETIER š.m. žiemos olimpinėse žaidynėse Salt Lake City po kilusio triukšmo dėl teisėjų šališkumo pripažinti pirmajaučiais ir apdovanoti aukso medaliais
Nuotr. N.P.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

je sinchronizuoto plaukimo sportininkė Sylvie Frechette buvo nustumta į antrą vietą, kai viena iš teisėjų per klaidą įrašė kompiuteriu į rezultatų lentelę vienietu mažesnę vertinimą. Ji stengėsi tuojau savo klaidą atitaistyti, bet jai nebuvo leista. Truko apie metus, kol olimpiados komitetų biurokratai nusprendė priimti teisėjos skirtą vertinimą ir suteikti S. Frechette jos aukso medalį. Aukso medalį dėl šios klaidos gavusi amerikietė taip pat galėjo jį pasilaikyti. Kitas įvykis Nagano 1998 žiemos olimpiadoje, kurį daug kas prisimena su šypsena, buvo su kanadiečiu Ross Rebagliati, kai jis laimėjo aukso medalį naujai įvestame sporte – lenktynėse snieglenoje. Povaržybiniame patikrinime buvo nustatyta, kad jo kūne būta kanapių (marihuanos) nuosėdų, ir medalis buvo iš jo atimtas. Tačiau Kanados sporto vadovai sėkmingai įrodinėjo, kad kanapės nėra sportininkams uždraustų cheminių medžiagų sąrašas. Medalis buvo netrukus sugrąžintas laimėtojui.

Beckie Scott iš Vermillion (Alberta) laimėjo bronzinį medalį 10 km lauko trasų (5 km + 5 km cross-country pursuit) slidinėjime. Tai pirmas šios sporto šakos olimpinis medalis tekęs Šiaurės Amerikos slidinėjtojai. Vėliau, greitojo čiuožimo 500 m nuotolyje čempionė Catriona LeMay Doan laimėjo savo specialybėje vėl aukso medalį – tai pirmas syki, kad Kanados sportininkė pakartotų olimpinio čempionato laimėjimą toje pačioje sporto šakoje dviejose olimpiadose.

Preston Manning, 59 m. amžiaus parlamentaras iš Alberta provincijos, kuris aštunto dešimtmečio pabaigoje beveik iš nieko sulipdė Reformų partiją, tapusią trumpiau nei per dešimtmetį oficialiaja opozicija federaciniame parlamente, sausio pabaigoje atsisveikino su parlamentu. Jis nepasiekė savo svarbiausių politinių tikslų – išplėsti partijos įtaką ir valdą į rytinę Kanadą bei laimėti rinkimuose daugumą, bet jo nuopelnai Kanados federacinėje politikoje nebus užmiršti. P. Manning, perorganizuodamas Reformų partiją į sąjungiečių, prarado vadovo postą ir liko eiliniu parlamentaru. Jo vietininkas Stockwell Day netruko įklimpti į politines nesekmes, iš kurių dar ir dabar nėra išsikopstęs. Preston Manning žada profesoriauti Kalgario universitete.

Beverly McLachlin, Vyriausiojo Kanados tribunolo pirmininkė, kalbėdama Toronto uni-

Knygų iškykla "SAMOGITIA" meniskai įrašė knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

Sporto žinios

Lietuviai protestuoja

Žiemos olimpinio žaidynių džiaugsmingą skaidrumą Salt Lake City aptemdė teisėjų šališkumas, atidengtas porinio čiuožimo varžybose. Triukšmui kilus, atstacius ne-teisingą sprendimą po to, kai kanadiečių pora buvo nustumta į antrąją vietą, pirmąją suteikiant rusams, dėl šališkumo suspendavus prancūzų teisėją, pavišius iškilio ir lietuvių protestas, nuskambėjęs per visą pasaulį. Nuošaly neliko nė didžioji Kanados spauda.

The Globe and Mail š.m. vasario 20 d. laidoje paskelbė platoką su stambia antrašte Beverly Smith straipsnį, teigiantį, kad Rusijos čiuožėjų vadovai ieško jiems draugiškų teisėjų, kurie rusams skirtų pirmąsias vietas. Lėdo šokėjų pora Irina Lobacheva ir Ilia Averbukh vos pralindusi 5-4 skirtumu, kurio baigmė tesanti verta 50%. Po to Lietuvos čiuožėjų federacija paskelbė viešą protestą dėl tokių rezultatų teisejai Aleksandrui Garskovui. Lietuvių pora Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas buvo nustumti į penktąją vietą. P. Vanagas spaudos konferencijoje sakė, kad gruodžio mėnesį vykusios varžybos Kitchener, Ont. buvusios labai skirtingos, nes nebuvę rusų teisėjų.

Toliau nurodomas lietuvių susirūpinimas dėl to, kad teisėjai nemažina taškų dėl daromų klaidų ar neleistinų judesių. Lietuvos čiuožėjų federacijos pirmininkas Kazimieras Sparkavičius įteikė Garskovui protesto laišką, pareiškiantį tyrinėti skundą. Jonas Domanskis, Lietuvos olimpinės komandos atstovas, mano, kad lietuvių pora turėjusi gauti bronzos medalį. Tačiau čiuožėjų pora pabrėžia, kad medalis ne tiek svarbus, kiek šališkumo atidengimas, galintis būti naudingas ateityčiai.

The Globe and Mail vasario 22 d. laidoje paskelbta, kad A. Garskovas, Tarptautinės čiuožimo unijos teisėjas, pasinaudodamas tokioms pareigyboms suteikta galia, atmetė lietuvių protestą, nors P. Vanagas dar kartą tvirtina, kad visos trys virš jų iškilusios poros darė klaidų ir neleistinų judesių. Snk.

Žinios iš Lietuvos

LIETUVOS BIATLONININKAMS žiemos olimpinėse žaidynėse visos viltys pasiekė geresnius rezultatus sudužo. 7.5 km D. Rasimavičiūtė tarp 74 varžovų užbaigė 66, o L. Barila tarp 87 dalyvių liko 82-as ir iš tolimiesnių varžybų išskrito. Geriau pavyko tik R. Panaviui, kuris 10 km klasikinio stiliu nuotolyje užėmė 42-ąją vietą ir kitame užbėgime 53-ąją ir 50 km nuotolyje užbaigė 45-tuoju, o V. Zybaila ir V. Gusevas atitinkamai 52-uoju ir 57-uoju tarp 58 užbaigusių dalyvių. Olimpinėse arenose girdėjosi ir daugiau lietuviškų pavardžių, atstovaujančių kitoms šalims. Darius Kasperaitis atstovavo Rusijos ledo ritulio rinkinei ir Jagna Marczulaitis (tėvas lietuvis, motina lenkė) atstovavo Lenkijai snieglenčių (snow board) varžybose, kurias lygiagrečiai slalome baigė ketvirta. V.P.

Skautų veikla

• Vasario 16-tosios sueigoje š.m. vasario 10 d. "Šatrijos" tunto įsakymais padaryti pakeitimai: tiekimą skyruiiui vadovauti j.s. E. Namikienė, pakeitusi j.p.s. S. Kišonienę; vyr. skaučių "Birutės" dr-vei vadovauti v.s.l. J. Ruslienė, jai pačiai prašant, iš pareigų atleista, jos vieton paskirta ps. D. Steponaitienė; paukštyčių "Rūtos" dr-vei vadovauti paskirta A. Batūraitė, iš pareigų pasitraukus L. Valickienei; vyr. skaučių "Gintarių-Vaidilūčių" dr-vei vadovauti paskirta iš Detroito "Gabiljos" tunto atvykusi v.s.l. Aleksa Moss.

• "Romuvos" stovyklavietės komitetas, vadovaujamas j.s. R. Sriubickio, š.m. sausio 30 d. posėdyje apžvelgė stovyklavietės darbus, kuriems atlikti jau numatyti du savaitgaliai – gegužės 25-26 d. ir liepos 6-7 d. Posėdyje iš pranešimų paaiškėjo, kad gauta 20 akry žemė jau išlyginta ir užsėta žole. Ten bus galima statyti palapines, automobilius. Prie ežero padidinamas paplūdimys. Iškastas šulinys geriamam vandeniui. Numatytos perstatyti didžiojo pastato ir virtuvės sienos kalno pusėje. J. s. R. Sriubickio iniciatyva jau daug darbų atlikta, bet jis prašo visus ateiti talkon.

• Sukaktyvinė 40-mečio stovykla "Šiaurės žvaigždynas" vyks rugpjūčio 3-17 d. Iš anksto skautai-tės, jų tėvai kviečiami ruošti tai stovyklai. F.M.

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 15 metų

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME	IMAME
1.10% už 30-89 d. term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....4.75%
1.10% už 90-179 d. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1.10% už 180-364 d. term. indėlius	1 metų.....3.35%
1.15% už 1 m. term. indėlius	2 metų.....4.45%
1.90% už 2 m. term. indėlius	3 metų.....4.75%
2.60% už 3 m. term. indėlius	4 metų.....5.55%
3.20% už 4 m. term. indėlius	5 metų.....5.75%
3.55% už 5 m. term. indėlius	- su keičiamu nuosimčiu.....3.75%
1.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
1.55% už 1 m. GIC invest. pažym.	
2.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
2.95% už 3 m. GIC invest. pažym.	
3.55% už 4 m. GIC invest. pažym.	
3.90% už 5 m. GIC invest. pažym.	
1.00% už RRSP ind. (var. rate)	
2.30% už RRSP 1 m. term. ind.	
3.25% už RRSP 2 m. term. ind.	
3.70% už RRSP 3 m. term. ind.	
4.30% už RRSP 4 m. term. ind.	
4.65% už RRSP 5 m. term. ind.	
1.00% už OHOSP (variable rate)	
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.25% už JAV dolerių 1 metų GIC	
1.00% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
BASKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŲ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDER) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI BASKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVETIMAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) I LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
Ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. - 8 v.v.
Šeštadienis nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard, Citrus

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Šiuo metu 2002 m. keliones į Lietuvą dar galite užsisakyti 2001 m. kainomis!

Naudokitės proga, skambinkite man asmeniškai!

Turiu bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data!

Turiu bilietų, galiojančių vienerius metus!

Jei žiemą skrendate atostogų į šiltuosius kraštus – pas mane pirkite už geresnę kainą. Jūsų pasirinktoji vietovė turi išparduodamų laisvų vietų – aš jus Jums gausiu! Teiraukitės!

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkite – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS MEDELIS @ **MEDELIS CONSULTING**
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskleidžiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOMI IR RANKAS PER 7 DARBŲ DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.

Atstovaujam telefoninių ryšių firmą **RapidTel**.
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo laiku.
+ Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba + Planas J: Canada ir US – 7.5 c.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ **MEDELIS CONSULTING**
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskleidžiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOMI IR RANKAS PER 7 DARBŲ DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.

Atstovaujam telefoninių ryšių firmą **RapidTel**.
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo laiku.
+ Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba + Planas J: Canada ir US – 7.5 c.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

Pakeliaukime po Lietuvą

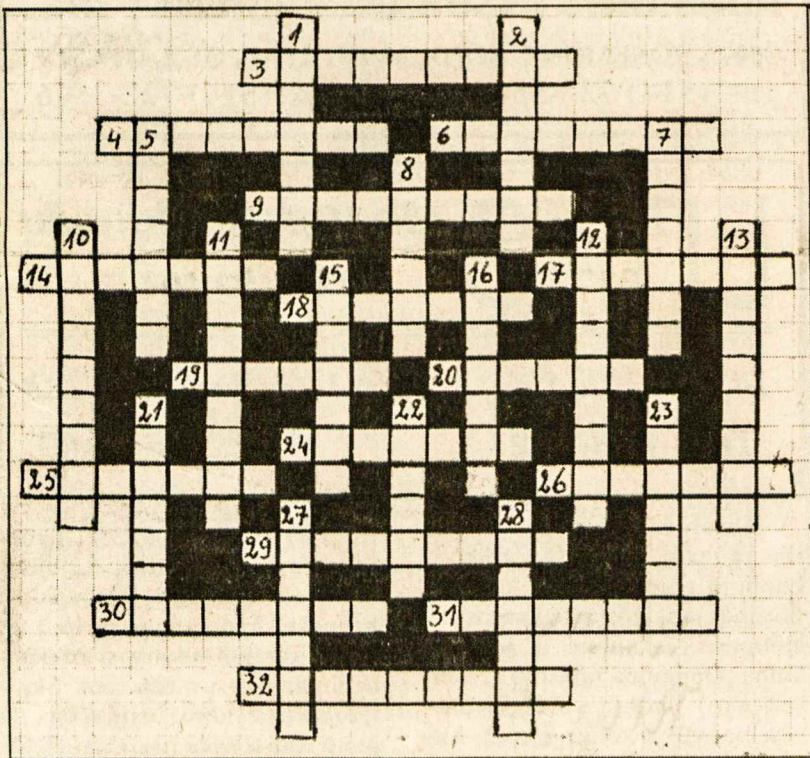
Sudarė Eugenijus Steponavičius

Vertikalialai

1. Kurortinis šiaurės Lietuvos miestelis netoli Biržų prie Tatulos upės.
2. Miestas Lietuvos šiaurės rytuose tarp Zarasų, Zarasaičio ir Griežtos ežerų.
3. Miestas Lietuvos šiaurėje netoli Pakruojio. Įsikūręs Linkuvos kalnagūbrio vidurinėje dalyje.
4. Kaimas prie Kruonio miestelio netoli Kaišiadorių miesto.
5. Šiaurės Lietuvos miestas prie Širvėno ežero. Nuo XVI a. priklausęs kunigaikščiams Radviloms.
6. Miestas netoli Anykščių prie Juosto upės. Jo kapinėse palaidota kultūros veikėja Felicija Bortkevičienė.
7. Pagal dydį penktas Lietuvos miestas, įsikūręs abipus Nevėžio upės.
8. Miestas netoli Tauragės prie Ančios upės.
9. Miestas netoli Anykščių prie Šventosios upės.
10. Miestelis netoli Zarasų prie Ludžio ežero. 1912 m. jame įvyko pirmas lietuviškas vaidinimas.
11. Kaimo pavadinimas, kilęs nuo žodžio eglė, įsikūręs prie Salako miestelio netoli Zarasų miesto.
12. Miestas prie Nemuno, 30 km. į pietus nuo Kauno.
13. Miestas netoli Trakų prie Vievio ežero.
14. Miestelis netoli Kupiškio prie Pyvesos upės.
15. Lietuvos sostinė.
16. Miestas rytų Lietuvoje, 63 km. į šiaurę nuo Vilniaus prie Siesarties upės.

Horizontalialai

3. Miestas prie Visagino ežero, sovietų laikais vadintas Sniečkaus vardu. Sovietiniais laikais šalia jo buvo pastatyta atominė elektrinė.
4. Trečias pagal dydį Lietuvos miestas, uostas.
6. Ketvirtas pagal dydį šiaurės Lietuvos miestas prie Rėkyvos ežero. Miesto pavadinimas kilo nuo vietovės, kur 1236 m. lietuviai sumušė kryžiuočių kariuomenę – tai Saulės mišis.
9. Miestas prie senojo žemaičių plemen. 1421 m. jame pastatyta viena pirmųjų katalikų šventovių Žemaitijoje.
14. Miestelis netoli Joniškio.
17. Šiaurės Vakarų Lietuvos miestas prie Bartuvos ir Luobos upių santakos, 2 km nuo Latvijos.
18. Miestas-kurortas prie Baltijos jūros. Per miestą teka upė Ražė. Mieste stovi grafų Tiškevičių rūmai, juose 1899 m. buvo surengtas lietuviškas vakaras ir suvaidinta Keturakių pjesė "Amerika pirtyje".
19. Miestelis netoli Rietavo prie Aitros upės.
20. Kaimas netoli Rokiškio. Kitaip šio kaimo pavadinimas: "Gražus oras" arba "Giedra".
24. Kaimas prie Alantos miestelio, netoli Molėtų miesto. Kitaip šio kaimo pavadinimas: "Vieta po tiltu", "Vieta netoli tilto" arba "Prie tilto".
25. Miestelis prie Rovėjos upės netoli Biržų. Kitaip šio miestelio pavadinimas: "Vieta prie pilies", "Palei pilį".
26. Kaimas netoli Vilkaviškio prie Alvito ežero ir Širvintos upės.
29. Miestas prie Širvintos upės.
30. Miestelis netoli Vilniaus prie Vilnios upės.
31. Miestelis netoli Anykščių prie Svėdaso ir Alaušo ežerų. Jame gimė rašytoja Bronė Buivydaitė (slapyvardis Tyru duktė).
32. Vakarų Lietuvos miestas prie Nemuno. 1941 m. jame vokiškųjų fašistų buvo nužudytas skulptorius Vincas Grybas. Jame 1886 m. gimė aktorius ir režisierius Konstantinas Glinskis.

Atsakymai – sekančiame TŽ numeryje

Pagalba vargstantiems Lietuvoje

2001-ais metais "Caritas" fed. remti komiteto Toronto aukos paskirstytos taip: Kauno arkiv. vaikų dienos centrams – \$2,800; Šv. Juozapo vaikų globos namams Pabarčiuose – \$1,000; Ruklos vaikų dienos centrui – \$1,000; Telšių vargšų valgyklai ir vargstančioms daugiavaimėms šeimoms – \$1,000; Švč. Mergelės Marijos nepaliaujamos pagalbos šv. Pranciškaus seselių globojamiems vaikams – \$1,000; Senelių globos namams Žemaičių Kalvarijoje – \$500; Kalinių globai ir šalpai Kaune – \$500.

Visiems auka parėmusiems vargo ištiktuosius komitetas nuoširdžiai dėkoja.

Vaikų dienos centrų ir "Caritas" sąskaitos yra ištuštėjusios, o alkanų, varguolių, apleistų vaikų Lietuvoje nesumažėjo. Naujojoje Akmenėje, uždarus cemento gamyklą, atsirado daug bedarbių. Bedarbiystė, rašo Aldona Kamantienė, "eina ranka rankon su alkoholiu". N. Akmenės vaikų dienos centre maitinama apie šimtas vaikų. Dėl lėšų stokos vaikai maitinami kas antra diena.

Telšiuose vaikų dienos centre yra maitinama ir globojama irgi apie šimtas vaikų. Taip pat išlaikoma vargšų valgykla, remiamos vargstančios daugiavaimės šeimos (užmoka už butą, šildymą), rūpinamasi vienišais, palieciais žmonėmis.

Vaikų dienos centrų yra daugelyje miestų. Kaune yra jų

net keturi. Labai gerai yra tvarkomas Kauno senamiesčio centras, vadovaujamas Olgos Kazlienės. Rūpinamasi ne tik vaikais, bet ir jų šeimomis, kurias lanko socialinės darbuotojos.

Šilalės rajone vasaros stovyklą vaikams iš remtinų šeimų ruošia Švč. Merg. Marijos nepal. pagalbos šv. Pranciškaus seserys. Sesuo Edita Gedmintaitė rašo: "Yra vaikų, kurie yra užgauti skurdą, nepritekliaus ir tėvų alkoholizmo. Norime jiems nors truputėlį suteikti džiaugsmo, kad jie pajustų esą svarbius Dievo tautoje ir kad mes juos mylime".

Žemaičių Kalvarijoje dr. D. Maceinaitė-Mickūnienė gavo seną namą, kurį atremontavo ir įsteigė jame senelių globos namus. Šiam projektui įgyvendinti padėjo Kanadoje gyvenančių lietuvių aukos. Be kanadiečių paramos, teigia dr. Mickūnienė, nebūtų galėjusi to projekto pradėti. "Mano nuovargi, darbą ir rūpestį kompensuoja senųjų pasakymas – 'kaip rojuje esame'. O tas rojus, man atrodo, toks varganas" – rašo dr. Mickūnienė. Šiuose namuose prieglobstį rado 14 senųjų. (Yra laukiančių eilės). Senųjų pensijų šiems namams išlaikyti nepakanka, todėl parama yra labai reikalinga.

Tai tik keletas pavyzdžių iš mūsų komitetą pasiekusių laiškų ir prašymų paramos. O mūsų išdas ištuštėjęs.

O. Gustainienė

"Gintaro" šokėjos Vasario 16-tosios minėjime Anapilyje, Mississaugoje (2002.II.17) atlieka šokį "Sesės sodą sodino" Nuotr. K. Baliūnaitės

TORONTONT

Vasario 16-osios minėjimas "Vilniaus rūmuose" įvyko vasario 16, šeštadienį, 12.30 val. Salė buvo pilna dalyvių. Minėjimą pradėjo valdybos narė T. Kobelskienė, pasveikindama su Vasario 16-ąja ir pakviesdama klubo pirmininką A. Sukauską tarti žodį. Pirmininkas pasveikino susirinkusius ir pasidžiaugė gausiu dalyvių skaičiumi, palinkėjo linksmam praleisti dieną, nes Vasario 16-oji yra lietuvių džiaugsmo diena.

KLB valdybos pirm. Rūta Žilinskienė savo kalboje nušvietė lietuvių nueitą veiklos kelią ir supažindino su ateities planais, pabrėžė, kad visiems reikėtų prisidėti darbu ar finansais prie ateinančios Pasaulio lietuvių jaunimo dienos, įvyksiančios š.m. liepos 18-28 d.d. Toronte. Sveikino PLB atstovus Gabrielius Žemkalnis, atvykęs iš Lietuvos.

Choras "Daina" pakėlė nuotaiką, net visiems įsijungiant į dainavimą. Onutė Juodišienė padėkavo Antano Strazdelio eilėraštį *Muziko skundas*. Prieš pietus buvo sukalbėta malda. Vyt. Birštono skanūs pietūs susilaukė gausių plojimų. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Pr. Norušienė

The Globe and Mail š.m. vasario 16 d. laidoje paskelbė žinutę apie Montrealyje gyvenantį 80 metų sulaukusį Kanados pilietį Juozą Kisieliatį, kurį vasario 15 d. Montreale Dorval oro uoste sulaukė JAV imigracijos pareigūnai. Sulaikytasis norėjęs skristi į Fort Lauderdale, kaltinamas priklausymu XII-jam lietuvių batalionui, dalyvavusiam žudų, čigonų ir komunistų žudymuose Antrojo pasaulinio karo metu.

J. Kisieliatis į Kanadą atvykęs 1948 m., į JAV Shrewsbury, MA persikėlęs 1963 m., ten buvo atidaręs savo siuvyklą. Į Kanadą grįžęs 1985 m. po to, kai

jam grėsė deportacija, nes imigracijos dokumentuose nusiėmęs savo tarnybą minėtame batalione, kuriame, pasak kaltinamojo, dirbęs siuvėju, siuvęs uniformas.

Tos pačios dienos laidoje apie J. Kisieliatį rašė ir *Toronto Star*, pacituodamas JAV Teisingumo departamento pareigūno J. Stillman'o žodžius, kad "dabar viskas priklauso nuo Kanados valdžios".

Harbourfront centre įvyksiančiame "du Maurier" tarptautiniame dramos festivalyje (*World Stage Preview Festival*) balandžio 16-19 d.d. bus vaidinamas *Hamletas*, režisuojamas Eimunto Nekrošiaus. Toronto spaudoje (*Metro Today*) šis buvo paminėtas kartu su kitais veikalais, pažymėta, kad *Hamletą* vaidins Lietuvos roko žvaigždė Andrius Mamontovas, o vaidinimas pagarsės visoje Europoje.

Gautas laiškas iš Lietuvos, kuriame nurodoma, kad Saulius Kaveckas (Rasos 7, Paupiai, Klaipėda, LT-5800, tel. 370-648-9248, E-paštas skgencalogy@yahoo.com firmaron@takas.lt teikia pagalbą ieškantiems savo kilmės šaknų Lietuvoje, atlieka kitus istorinius tyrinėjimus, organizuoja išvykas norintiems aplankyti istorines žemes bei įdomius praeities paminklus.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NETINKAMAS PAVADINIMAS

Jau bus labai gerai, kai atidarys slaugos namus, kurie vadinsis "Labdara". Tai galėsime nemokėti už gyvenimą juose, nes tai labdaros namai. Turbūt surinks iš Toronto benamių, nes ir jiems reikia labdaros. Ar neužtektų sakyti tiesiog Lietuvių slaugos namai lietuviškai ir angliškai? Taip daro Toronto kiniečiai – jie rašo savo raidėmis pavadinimą ir angliškai.

Be to, žodis "labdara" per ilgą, neskambus. Reikėtų tinkamesnio pavadinimo.

Vanda Dotamaitė, Toronto, ON

GENEROLAS JONAS KRONKAITIS

Nuo sausio 29 d. Lietuvos televizijoje ir spaudoje yra aštriai kritikuojamas generolas J. Kronkaitis dėl jo pranešimo per suvažiavimą Los Angeles mieste. Puolami yra ir kiti išeivijos atstovai, kurie atvykę į tėvynę iš Amerikos dirbo ir dirba Lietuvos naudai.

Pernai KLB krašto valdybos nariams susitikus su John Manley, tuometiniu Kanados Užsienio reikalų ministru ir paklausus, ar Kanada remia Baltijos valstybių narystę NATO jis atsakė: "Taip... jeigu jos bus pasirošiusios". Tai kas gi atliko didžiausią pasirošimo darbą, jeigu ne J. Kronkaitis paruošdamas Lietuvos kariuomenę pagal NATO reikalavimus? Kai pagaliau Lietuva stovi ant Vakarų Europos slenkstio, laukdama pakvietimo per suvažiavimą Prahoje, kuris įvyks š.m. lapkričio mėnesį,

GERUMAS VIENIJA MUS

Kauno senamiesčio vaikų dienos centro naujų patalpų atidarymas 2000.XII.1. Viduryje – arkiv. S. Tamkevičius

Ruošiamasi Pasaulio jaunimo dienai

Pasaulio jaunimo dienos komitetas, kuris rūpinasi lietuvių priėmimu, posėdžiavo š.m. vasario 18 d. Sukalbėjęs maldą ir išklašius PJD giesmės, buvo perskaitytas Toronto arkivyskopo kardinolo A. Ambrozic laiškas, kuriame parapijos skatinamos surasti privačiuose namuose nakvynių atvykstantiems, pasirūpinti jaunimo užsiregistravimu, prašyti visas parapijų organizacijas tautos besiruošiant šian renginiui. Savo laiške kardinolas pažymėjo kryžiaus kelionę (*Pilgrimage of the Cross*), kuri Toronte vyks liepos 4 d. St. Benedict ir Transfiguration parapijose. Taip pat pabrėžė Susitaikymo sakramento svarbą, kuriam Romoje buvo skiriamas didelis jaunimo dėmesys. Susirinkime buvo aptartas giesmininkų iš Kretingos ir kito jaunimo atvykimo į Jaunimo dieną finansavimo klausimas. Iš Lietuvos gali atvykti apie 200 jaunuolių, kuriems bus reikalinga nakvynė. Jiems ir vietiniams dalyviams rengiami ekskursija į Niagaros krioklį bei susikaupimas Hamiltone ir gegužinė High parke.

Dalyvių registracijos mokestis (\$240) yra skiriamas centriniam PJD komitetui, kuris parūpina susiekimą Toronte ir maistą renginiams, vykstantiems mieste. Lietuviams reikia sutelkti lėšų autobusams, lietuviškiems plakatams ir marškinėliams. Galintys prisidėti bet kokia auka prašomi įnešti į Prisiėlimo parapijos kredito kooperatyvo sąskaitą "Pasaulio jaunimo diena 2002" – nr. 1750171. Taip pat labai svarbu rasti jaunimui nakvynės šeimose. Nebūtina atskiri kambariai ar net lovos, nes jaunimas atsiveža miegmaišius – reikia tik vietos bei galimybės naudotis prausykla, toliau gyvenantiems – pavežti iki požeminio.

Liturgijos komitetas vietinį jaunimą kviečia į susikaupimus kovo 29 d., 4.30 v.p.p. bei balandžio 26 ir gegužės 31 d.d. Lituanistinių kursų mokiniai padės paruošti leidinį, kuriame sutelkiama atkeliavusių iš toliau reikalinga informacija apie Torontą bei vietinius lietuvių ir institucijas. Praėjusios Pasaulio lietuvių jaunimo dienos Romoje dalyviai kviečiami iki kovo 10 d. pristatyti keturias savo nuotraukas Gintui Neimanui, kuris su Elenute Astrauskaite rengia parodą kovo 24-31 d.d. Visais klausimais galima kreiptis į organizacinio komiteto pirmininką kun. E. Putrimą, tel. 416-533-0621. Inf.

Gautas laiškas iš Lietuvos, kuriame nurodoma, kad Saulius Kaveckas (Rasos 7, Paupiai, Klaipėda, LT-5800, tel. 370-648-9248, E-paštas skgencalogy@yahoo.com firmaron@takas.lt teikia pagalbą ieškantiems savo kilmės šaknų Lietuvoje, atlieka kitus istorinius tyrinėjimus, organizuoja išvykas norintiems aplankyti istorines žemes bei įdomius praeities paminklus.

kodėl bandoma sunaikinti šį karo vadą, kuris buvo pasirošęs ir sugėbėjo atlikti šį svarbų darbą? Ar gal norima sukompromituoti Lietuvos istoriją ir NATO? Kam bus nauda, jeigu Lietuvai nepasiseks įstoti į NATO, įvesti Vakarų Europos teisėsaugą, prisijungti prie tarptautinės kovos su nusikalstamumu, padidinti investicijas krašte ir pagerinti žmonių ekonominę būklę?

Natalija Liačienė, Toronto, ON

DVI ENCIKLOPEDIJOS

Prieš porą savaitių įsigijau *Visuotinės lietuvių enciklopedijos* I tomą ir užsisakiau II. Nors dar nespėjau įsigilinti į jos pilną turinį, bet pradžia palyginau su Bostone išleista *Lietuvių enciklopedija*. Pirmoje apie LDK (kuris pats save ir švėtimtaučiai titulavo karalium) Algirdą duotas nepilnas puslapis, o antroje – visų penkių. Negaliu palyginti su Romoje laikoma angliška Lietuvos enciklopedija, bet ir ten, manau, apie Algirdą daugiau parašyta.

Reikėtų atsiminti jog *Visuotinės lietuvių enciklopedijos* naudotojai beveik be išimties bus lietuviai, kurie – kaip daugelį kartų pastebėjau – Lietuvos istorijos beveik nežino. Be italų, prancūzų, vokiečių enciklopedijų reikėtų palyginti, kiek žinių apie įvairius valdovus duota *Enciclopedia Britanica*, kur ir mūsų Algirdui skirtas ketvirtis puslapio – tiek pat, kiek apie Angarietį lietuviškoje. Lieka LABAI neaišku, kodėl vienam iš Lietuvos žymiausių valdovų lietuviškoje enciklopedijoje skirtas tik nepilnas puslapis? Žinios apie Vilniaus arkikatedroje palaikytą Aleksandrą irgi nepilnos. Gal kuris iš mūsų istorikų galėtų įsigilinti, kiek tikrai lietuviška yra ši naujoji enciklopedija.

Apsidžiaugiau sužinojęs, jog Lietuvių katalikų mokslo akademija (LKMA) turi internete savo puslapį. Skaitau: "Iškurta 1922 m., atkurta 1991 m. Jos tikslas..." Nei vieno žodžio, jog LKMA buvo atkurta 1956 m. Romoje ir 1991 m. tik perkelta į Lietuvą su tikrai nemažu finansiniu kapitalu. Jos stebėtinai apimties veikla išeivijoje irgi galima rasti *Lietuvių enciklopedijoje*.

Iš šių ir panašių pavyzdžių atrodo, jog išeivijos indėlis į Lietuvos kultūrą buvo visai nereikšmingas! Nenoromis kyla klausimas, ar tai nežinijimas ar...???

Ambasadorius Algirdas Zemaitis, Roma-Vilnius

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.

115 Lakeshore Rd.E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5 (Į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST. W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

PATYRĘS
NUOSAVYBIŲ
PARDAVĖJAS
netoli naujos
PRISIČĖLIMO
PARAPIJOS

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MARGUTIS

PYSANKA V.T.M. Inc.

4134 Dundas St. West,

Toronto, ON, M8X 1X3

Tel. (416) 233-4601

Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniais laivu

ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.

Greitas ir garantuotas

siuntų pristatymas Lietuvoje.

Nemokamai surenkame siuntas
iš Jūsų namų.*

Tel: (416) 233-4601

*Galiauja kai kurie apribojimai.

\$2.00*

COUPON

For 1 parcel

\$2.00*

*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

OFF

TORONTO

Anapilio žinios

– Kovo 1 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus 7 v.v., o po Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– Parapijos salėje jau baigtas dalinimas pažymėjimų už aukas nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) atleidimo. Neatsiėmusiems jie bus išsiuntinėti paštu.

– Tikinčiosios Lietuvos diena bus švenčiama Lietuvos kankinių, Gerojo Ganytojo ir Šv. Kazimiero šventovėse kovo 9 ir 10 dienomis. Tą dieną bus renkama antroji rinkliava Tikinčiajai Lietuvai.

– Gavėnios susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus kovo 12, antradienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves Lietuvos pranciškonų provincijos kun. Benediktas Jurčys, OFM.

– Gavėnios susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus nuo kovo 14 iki 17 dienų. Susikaupimą ves Lietuvos pranciškonų provincijos kun. Benediktas Jurčys, OFM. Susikaupimo dienų tvarka: kovo 14, ketvirtadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r.; kovo 15, penktadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r.; kovo 16, šeštadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r. ir 6 v.v.; kovo 17, sekmadienį – pamokslai ir Mišios įprasta sekmadienio tvarka. Išpažinčių susikaupimo vedėjas klausys kas dieną prieš ir po Mišių.

– Autobusėlis Gavėnios susikaupimo metu vės maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį 10.30 v.r. ir atgal parvės po susikaupimo pamaldų. Sekmadienį autobusėlis vės maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

– Gavėnios susikaupimas Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus kovo 17, sekmadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves Lietuvos pranciškonų provincijos kun. Benediktas Jurčys, OFM.

– Susikaupimo diena Sutvirtinimo sakramento kandidatams bus kovo 9, šeštadienį, Vasagoje.

– Pirmosios Komunijos pasiruošimui pamokos vyksta sekmadieniais klebonijoje po 9.30 v.r. Mišių.

– Mišios kovo 3, sekmadienį: 9.30 v.r. už Rinktinų šeimos mirusių; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Valiūšių ir Sekonijų mirusių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje kovo 2, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juozą Aleliūną.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį 11.15 v. ryto pamaldos su Šv. Komunija. Pamaldų metu vyks sekmadienio pamokos vaikams.

– Trečiadienį, kovo 6, 7 v.v. ekumeninės pamaldos Prisikėlimo parapijos šventovėje. Kovo 10, sekmadienį, 11.15 v. ryto ekumeninės pamaldos Išganytojo šventovėje.

– Kovo 10, sekmadienį po pamaldų įvyks Moterų dr. Jos susirinkimas šventovės patalpose.

– Kovo 19 d., 7.30 v.v. parapijos taryba posėdžiaus Vandos Norvaišienės bute, Don Mills, Ont.

– Moterų apmąstymo vakaras įvyks šeštadienį, kovo 23, 6 v.v. Apmąstymo žodį tars Angelė Ambrozaitienė, Prisikėlimo parapijos religinės sekcijos pirmininkė. Giedos parapijos choras.

– Didžiojo penktadienio pamaldos su Šv. Komunija – kovo 29 d., 11.15 v. ryto. Vėlyų ryto pamaldos su Šv. Komunija 11.15.

Lietuvių Namų žinios

– Vasario 24 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 245 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN kultūros komisijos narė R. Paškuvienė. Svečių knygoje pasirašė – Br. A. Šarka, J. Račkus iš Mississaugos, J. Kruckytė, A. Kaminskas, R. Stukas – visi iš Kauno, R. Similiūnas, S. Pakėnas – iš Pavenėžio, S. Praspaliauskas, V. Mongys – iš Šiaulių, R. Ivanauskas iš Klaipėdos, Z. Mikėnaitė iš Vilniaus; svečiai iš Lietuvos policijos – V. Griganiūvičius, G. Bagužis, R. Sirgėdienė, K. Laučinskas, A. Tūzas; svečiai iš Toronto policijos – D. Styra, K. Giedraitis, J. Gataveckas, W. Blair, K. Gataveckas, K. Derry; KLB pirm. R. Žilinskienė, J. L. Stungevičiai iš Hamiltono.

– LN valdybos posėdis – vasario 27 d., 7 v.v.

– Balandžio 7, sekmadienį, 1 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje įvyks tradiciniai vėlykiniai pietūs.

– Balandžio 13 d. Vytauto Didžiojo menėje – metinis „Tauro“ klubo pokylis.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukoj: a.a. S. Sakienės atminimui – \$25 V. K. Gapučiai; \$1,000 Kanados liet. fondas. Slaugos namų komitetas dėkoja už aukas. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, vasario 24, 10.30 v.r. Mišiose dalyvavo 15 Lietuvos policijos pareigūnų.

– Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Penktadienį Mišios ir Šv. valanda 7 v.v., o šeštadienį 10.30 v.r. renkasi Gyvojo rožinio draugijos nariai.

– Ekumeninės pamaldos įvyks Prisikėlimo parapijos šventovėje kovo 6, trečiadienį, 7 v.v. Pamokslą sakys latvių liuteronų Šv. Andriejaus parapijos klebonė Ilzė Cuplens-Ewart, giedos liuteronų Išganytojo ir šios parapijos choras.

– Vasario 25 d. palaidotas a.a. Mykolas Zabulionis, 85 m. Paliko žmoną Eleną ir posūnį Edvardą Liormaną. Bostone mirė a.a. Dalia Šiurilienė, E. Valencienos brolienė.

– Pakrikštą Rhiannon Viktoriją, Algio ir Leighann Paulionių dukrelę.

– Praeitą šeštadienį, vasario 23, Bronius ir Ona Stončiai šeimos ir draugų tarpe atšventė savo 50-ties metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Aukotos Mišios, puota vyko Anapilio salėje.

– Šį sekmadienį, kovo 3, parapijos salėje vyks metinė skautų-čių Kaziuko mugė. Skautų tėvų komitetas gamins lietuviškus valgius.

– Parapijos gavėninis susikaupimas, kurį ves pranciškonų provincijos kun. Benediktas Jurčys, OFM, vyks kovo 21-24 d.d. su Mišiomis ir pamokslu 10 v.r. ir 7 v.v. Prieš kiekvienas Mišias bus klausoma išpažinčių.

– Registracijos blankai Pasaulio jaunimo dienų dalyviams (nuo 16 iki 35 m. amžiaus) lietuvių ir anglų kalbomis, kartu su bendra informacija apie PJD, yra padėti šventovės prieangyje.

– Žodis tarp Mūsų knygutės kovo-balandžio mėnesiams yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

– Mišios sekmadienį, kovo 3: 8 v.r. už a.a. Adelę Ivaškevičienę; 9.15 v.r. už Šelmių šeimos mirusių; 10.30 v.r. už a.a. Kostą Valančių; 11.15 v.r. už a.a. Daną Mitkienę, už a.a. Janiną Pilipavičienę; 12 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Abiturientų tėvai (aštunto sk. mokinių bei aukštesniųjų lit. kursų paskutiniųjų metų moksleiviai – OAC) susirinko mokykloje kovo 23 d., 9 v.r. tartis mokslo metų užbaigimo iškilnių reikalais.

– Kovo 9 d. ir 16 d. nebus pamokų (March break) – oficiali mokslo pertrauka. Kovo 30 d. irgi nebus pamokų – Vėlykų šventė.

– Sveikiname Daivą Rubėžienę, kuri sutiko talkinti pirmame skyriuje.

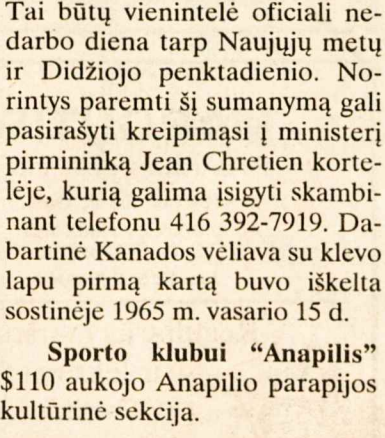
– Anelė ir Donata Puterienės paaugojo po \$100 Algio Puterio stipendijų fondui, paminint mirties sukaktuves – 15 metų Algio Puterio ir 10 metų Jono Puterio.

– Vasario 23 d. kun. Edis Putrimas supažindino mokytojus su XVII Pasaulio jaunimo dienų Toronte (World Youth Day) liepos 18-28 d.d. eiga, išaiškino pasiruošimo darbus, prašė pagalbos (finansinės arba nakvynių), nes atvyks daugiau kaip 200 jaunuolių iš Lietuvos ir iš kitų kraštų. Laukiama apie 800,000 jaunimo iš 100 valstybių. Živilė

Toronto miesto atstovas (Councillor, Ward 14 – Parkdale-High Park) Chris Korwin-Kuczynski kviečia visus prisidėti prie jo pradėto vajuas Kanados vėliavos dienai, vasario 15, su teikite valstybinės šventės svarbą. Tai būtų vienintelė oficiali nedarbo diena tarp Naujųjų metų ir Didžiojo penktadienio. Norintys paremti šį sumanymą gali pasirašyti kreipimąsi į ministerį pirmininką Jean Chretien kortelėje, kurią galima įsigyti skambinant telefonu 416 392-7919. Dabartinė Kanados vėliava su klevo lapu pirmą kartą buvo iškelta sostinėje 1965 m. vasario 15 d.

Sporto klubui „Anapilis“

\$110 aukėjo Anapilio parapijos kultūrinė sekcija.

Toronto Lietuvių Namuose š.m. vasario 24 d. susirinko daugiau kaip 300 lietuvių sutikti policijos delegaciją iš Lietuvos, atvykusią CIDA mainų projekto mokymams. Lietuvos policijos generalinis komisaras VYTAUTAS RAVIČIUS (prie mikrofono) padarė trumpą pranešimą, atsakė į klausimus iš publikos

Nuotr. R. Jonaitienės

MALONIAI KVIEČIAME VISUS Į VILNIAUS MERGINŲ CHORO „VERSMĖ“ KONCERTĄ (vad. Alina Valentiničienė)

Koncertas įvyks
kovo 10 d. 2 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namuose
(1573 Bloor St.W.)
Įėjimas – \$15 asmeniui

Rengėjai –
LN kultūros komisija

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS TORONTE

INEŠKITE RRSP SANTAUPAS Į MŪSŲ KOOPERATYVĄ

- ♦ Mokame aukštas palūkanas už RRSP GIC investicijas
- ♦ Neimame jokių administracinių mokesčių
- ♦ Prieš 69-tą gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF be jokių mokesčių
- ♦ Kiekviena RRSP sutartis apdrausta iki \$100,000.00
- ♦ Norint gauti mokesčių atleidimą už 2001 metus, įnašą į RRSP reikia įmokėti iki 2002 metų kovo 1 d.

RRSP PASKOLOS: imant paskolą RRSP tikslui, duosime papildomą nuosimtį, jei ta suma bus investuota į RRSP GIC!

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto Lietuvių Namų švietimo fondas „Labdara“ skiria stipendijas jaunimui

TIKSLAS. Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje-kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išeivijos siekiams.

KVALIFIKACIJOS: Komisija, skirstydama stipendijas, atsižvelgs į šias sąlygas: a) turi būti lietuviai arba lietuvių kilmės, b) studijuojantieji pilnu laiku (full time) aukštesniose mokslo institucijose, c) Vasario 16 gimnazijos mokiniai, d) lituanistinių kursų ar institucijų studentai, e) lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką, f) finansinių reikalavimų įrodymas.

Prašymą rašant duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas, pažymius, lietuvišką veiklą, dalyvavimą lietuviškose organizacijose, anksčiau gautas stipendijas ar premijas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis 1573 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada, darbo valandomis tel. 416 532-3311. Prašymai pristatomi iki 2002 m. kovo 15 d.

Stipendijos bus paskelbtos metiniame Toronto Lietuvių Namų susirinkime kovo 14 d. Pageidaujame, kad jame studentai dalyvautų. Stipendijos bus paskirtos nuo rugsėjo 1-30/02 tuo atveju, jeigu bus įrodyta, kad studentai yra registruoti pilnam laikui (full time).

TLN švietimo fondas „Labdara“

VASARIS YRA RRSP INDĖLIŲ MĖNUO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

- turi platų indėlių pasirinkimą
- mieliai perkels RRSP indėlius iš kitų įstaigų
- moka aukštas palūkanas
- tuoj pat išduoda kvitą mokesčių atleidimui
- siūlo „Mutual Funds“ investicijas
- gali pervesti RRSP santaupas į RRIF
- neima mokesčių už patarnavimus
- nemokant valdžiai jokių mokesčių

Jei trūksta santaupų, PARAMA mieliai perves paskolą labai gerom sąlygom!

PASKUTINĖ INDĖLIŲ DIENA 2001 METAMS – KOVO 1

Skyriai: 1573 Bloor St. W., Toronto Tel.: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke Tel.: 416 207-9239
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAP: www.parama.ca

A. a. Olei Veimerienė mirus Los Angeles, CA, š.m. vasario 21 d., reikšdami užuojautą seseriai Polai, Romui Tumams bei seseriai ir jos šeimai Šiaurinėse ir Jurgui Pauliui netekus mylimos tetos, Bronė Dundzienė, Liuda Stulginskienė ir B. B. Tamošiūnai Tėviškės žiburiams aukėjo \$75.

A. a. Emilijos ir Mato Šimkūnų 5 metų mirties prisiminimui (balandžio 2 d.) sūnus Algirdas Siriūnas ir šeima Tėviškės žiburiams aukėjo \$55.

A. a. Vandos Kličienės atminimui, užjaušdami šeimą, Laima (Karasaitė) ir Vincent Laffitte Tėviškės žiburiams aukėjo \$25.

KLK moterų draugijai \$100 aukėjo M. Timukienė.

2002 m. aukos KLB Toronto apylinkė Vasario 16 progą. \$100 – L. Daunienė, dr. J. Yčas, A. D. Nausėdai, dr. J. A. Sungailos, R. Žiogarys; \$50 – J. P. Barakauskai, E. Bersėnas, A. K. Biretos, A. Bumbulis, M. S. Bušinskai, P. Dailinda, J. B. Daidai, J. D. Didžbaliai, prel. P. Gaidai, A. Karkienė, A. P. Kazilė, S. Kėkštis, V. Kulnys, J. Linkutaitis, V. P. Melnykai, V. Montvilas, I. J. Nacevičiai, P. Paškevičius, S. V. Piečičiai, dr. R. Saplys, J. Sinkėvičius, E. H. Stepačiai, O. V. Taseckai, J. Valiukienė, J. Zenkevičius, M. Zubrickienė; \$35 – B. P. Sapliai, T. B. Stanulė; \$30 – J. Andrulis, J. Pacevičienė, R. A. Ulbos; \$25 – A. Augaitienė, J. Aukštaitis, E. Bočkienė, B. Čepaitienė, dr. S. E. Čepai, K. V. Gapučiai, V. Karauskas, V. O. Narušiai, A. Paškevičius, A. S. Petraičiai, L. Rimkus, L. Rudaitis, R. Stepanauskas, A. J. Zalagėnai; \$20 – K. Ališauskienė, L. Balaišis, V. Birštonas, J. N. Budriai, V. Butkys, G. B. Čizikai, A. Empakeris, S. Grigaliūnas, J. O. Gustainiai, V. Jankaitis, P. J. Jurėnai, O. Jurėnaitė-Polyak, I. Kailiukienė, E. M. Kazakevičiai, D. Keršienė, J. T. Kiškūnai, B. Laučys, A. Ledeniė, I. Meiklejohn, P. L. Murauskai, K. Pajaujis, V. Paulionis, M. Pranašienė, J. Rovas, V. Rudaitis, V. Seibutienė, V. L. Sendžikai, A. Skanauskas, I. Vibrienė, V. B. White, A. Zaremaitė, A. Žimnickas, N.N. iš JAV; \$10 – P. Adomaitis, J. Žadeikis, P. Jonikas; \$5 – A. Gincitis, S. Škėma.

Lietuvių vyskupo išlaikymui \$300 aukėjo U. Palulytė.

Dr. IRENA DEGUTIENĖ, Lietuvos respublikos seimo narė, buvusi ilgametė Socialinės apsaugos ir darbo ministrė, 1999 m. laikinai ėjusi ministrės pirmininkės pareigas, Tarptautinių ryšių su Šiaurės Europos, Kinijos ir Kanados šalimis grupės narė, 1997 m. pripažinta Metų žmogumi medicinos ir socialinės apsaugos srityje, š.m. kovo 16 d. Hamiltone ir kovo 17 d. Toronte bus pagrindinė kalbėtoja Kovo 11-tosios minėjimuose

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

MONTREAL

Vasario 16-osios minėjimas vasario 17 d. prasidėjo šv. Mišiomis Aušros Vartų šventovėje. Į pamaldas procesijoje atėjo Mišių patarautojai, skaitovai, klebonas kun. Ričardas Birbilas, organizacijų vėliavos ir jų palydovai, įskaitant tris Lietuvos kariškius iš St. Jean bazės. Mišias už Lietuvą aukėjo ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. R. Birbilas. Skaitinius atliko Asta Žitnikaitė ir nuolatiniai skaitovai Aldona Vaičekauskienė bei dr. Jonas Mališka. Choras giedojo parinktas giesmes. Chorui dirigavo muz. Lawrenti Djintcharadze, koordinatorių Antanas Mickus. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Minėjimas toliau buvo tęsimas parapijos salėje. Jauna pranešėja Alina Staškevičiūtė, gerai mokėdama lietuvių, anglų ir prancūzų kalbas, pradėjo minėjimą ir pakvietė įnešti vėliavas, sugiedoti *O, Kanada* ir tylos minute pagerbti žuvusius dėl Lietuvos. Pagrindinis kalbėtojas kun. R. Birbilas kvietė visus būti vieningais ir Dievo pagalba atstatyti dvasiškai ir ekonomiškai stiprią Lietuvą. Išeiviai stebi tėvynės gyvenimą, jos ilgisi ir stengiasi pagal galimybę jai padėti.

Išklausti į minėjimą atvykusių svečių trumpi sveikinimai. Sveikino Verduno atstovas Kvebeko provincijos parlamente Henri-Francois Gaurin, LaSalle atstovė Montrealio miesto taryboje Oksana Keluzhny, latvių organizacijų tarybos narys Andris Spura ir estų draugijos pirmininkas Richard Leitham. Buvo perskaityti raštu gauti sveikinimai iš Kanados ministerio pirmininko Jean Chretien ir finansų ministerio Paul Martin. Toliau pranešėja pristatė čia esančius Lietuvos kariškius, besimokančius prancūzų kalbos St. Jean karo bazėje – ltn. V. Mantą Valantiną ir du seržantus Žydrūną Apolskį ir Valdemarą Kostrovicką.

Meninę programą pradėjo Dalia Buckutė, gražiai perskaitydama Bernarda Brazdžionio eilėrašį *Gimtas žemės ilgesys*. Po to Montrealio vyrų oktetą septyni dainininkai – Alfonsas Gudas, Rytis Bulota, Albinas Urbonas, Vytas Murauskas, Heraldas Celterius, Alfredas Palšaitis ir Antanas Mickus – skambiai padainavo septynių dainų. Nors kai kurios dainos jau girdėtos, bet gražiai atliekamos niekada nenusibosta. Todėl publika labai norėjo dainininkų nuo scenos paleisti. Oktetui akompanavo ir jam vadovavo muz. Aleksandras Stankevičius.

Baigiantis programai, šauliui Albinui Urbonui buvo įteiktas Šaulių žvaigždės ordinas už nuopelnus šaulių sąjungai ir lietuvių bendruomenei. Apdovanojimui pristatė LK Mindaugo-Neringos šaulių kuopos Montrealyje vadas Antanas Žiukas, o jį prisegė ltn. V. Valantinas.

Baigiamąjį žodį tarė rengėjų – LKB Montrealio apylinkės valdybos vardu Arūnas Staškevičius padėkodamas visiems dalyviams, svečiams ir programos atlikėjams. Taip pat dėkojo šauliams už talką. Tautos himnu ir vėliavų išnešimu minėjimas buvo baigtas. Po to vyko vaišės ir pabendraavimas.

Montrealio arkivyskupas kardinalas Jean Claude Turcotte kunigaikščiui administratoriui Ričardui Birbilui paskyrė Aušros Vartų tautinės lietuvių parapijos klebonu. Iki šiol kun. Ričardas tas pareigas ėjo laikinai.

Montrealio lietuvių slidinėtųjų žiemos stovyklos organizatoriai dar kartą primena, kad norintieji stovykloje dalyvauti turi tuoj pat dėl smulkesnės informacijos skambinti Rychiui ar Vilijai Bulotams 1-514-344-8256 arba 1-819-424-2803. Dar nevēlu, nors stovykla vyks š.m. kovo 14-17 d.d. Saint Donat, Quebec – apie 150 km į šiaurę nuo Montrealio.

A. a. Agnė Gaurienė (Valenciūtė), 89 m. amžiaus, mirė 2002 m. vasario 11 d. Po gedulinių pamaldų iš Aušros Vartų šventovės vasario 15 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi duklė su šeima, sesuo, brolis ir kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

Toronto arkivyskupijos kurija praneša, kad šioje arkivyskupijoje pamaldos bei kitos liturginės apeigos atliekamos 38 kalbomis, įskaitant ir lietuvių kalbą. Dauguma tautinių grupių turi savo parapijas bei šventoves, bet yra ir tokių grupių, kurios naudoja kitų tautybų šventovėmis. Prie tokių grupių priklauso ir latviai katalikai – turi savo pamaldas lietuvių Prisikėlimo šventovėje kartą per mėnesį. Toronto arkivyskupija tautybų požiūriu nėra išimtis – tai vaizdas Kanados gyventojų, įsikūrusių šiame krašte. Iš viso Kanadoje yra daugiau kaip šimtas tautybų. Pagrindinės tautybės Toronto arkivyskupijoje yra šios: anglų, prancūzų, italų, kiniečių, portugalų, ispanų, lenkų.

Skambinant telefonu į Lietuvą svarbu žinoti, kad „Lietuvos telekomas“ įvedė naujus tarpmiestinio ryšio kodus. Kodų keitimas vyko š.m. sausio ir vasario mėnesiais, tačiau senieji kodai galios iki 2002 m. gegužės 1 d. Skliaustuose pažymėti senieji kodai, po ju – naujieji: Biržai (220) 450, Elektrėnai (238) 528, Jonava (219) 349, Kaišiadorys (256) 346, Kaunas (217) 37, Kėdainiai (257) 347, Kupiškis (231) 459, Marijampolė (243) 343, Pakenėvys (25) 45, Pasvalys (271) 451, Rokiškis (278) 458, Šakiai (247) 345, Šilutė (241) 441, Tauragė (246) 446, Trakai (238) 528, Ukmergė (211) 340, Vilkiškis (242) 342, Vilnius (22 2X XX XX) 5 21X XX XX.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ leidėjai (Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“) praneša, kad nuo vasario 1 d. veikia naujai sukurtas internetinis tinklapis www.tzib.com. Skaičiuotojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tezib@pathcom.com.

REIKALINGA ateinantį moteris du kartus per savaitę prie vaikučių Mississaugoje. Skambinti tel. 905 278-3309 (prašome palikti žinutę).

MOTERIS IEŠKO DARBO, gali prižiūrėti ligonius, daro gydymo masažus (turi diplomą). Skambinti Marytei, tel. 416 652-7913.

IŠNUOMOJAMAS Oakvilėje vieno miegamojo butas su baldais rūsyje. Atskiras įėjimas, vonia, TV kabelis. Kaina \$450. Skambinti tel. 905 847-9419.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziej